

Telenotícies i violències masclistes: Una anàlisi crítica

Autores:

Joana García Grenzner, Sonia Herrera Sánchez, Laila Serra Badran, Vera Giró Castell, Xavier Giró Martí

Disseny interior, coberta i maquetació:

La Guspira

Edició:

ORIGEN- Observatori Regular per la Igualtat de Gènere en Noticiaris
www.observatoriorigen.org

Una publicació de :

SUDS – Associació Internacional de Solidaritat i Cooperació
www.suds.cat

OCC - Observatori de la Cobertura de Conflictes de la Universitat Autònoma de Barcelona
<http://observatoricoberturaconflictes.uab.cat/>

Amb el suport de:

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

**Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament**

ISBN: 978-84- 617-8303- 8

Dipòsit legal: Aquest treball està sota la llicència Reconeixement-No comercial-SenseObraDerivada- 2.5 Espanya-Creative Commons.

Aquest treball es pot copiar, distribuir, comunicar públicament, traduït i modificat, sempre que sigui amb fins no comercials i que la seva autoria de reconèixer utilitzant el següent text: *Telenotícies i violències masclistes: Una anàlisi crítica*

Telenotícies i violències masclistes: Una anàlisi crítica

Índex

Pròleg	7	Apunt 19	76
Introducció	9	Apunt 20	78
Quaranta apunts		Apunt 21	80
en dues ullades.....	11	Apunt 22	82
Apunt 1	20	Apunt 23	84
Apunt 2	24	Apunt 24	86
Apunt 3	28	Apunt 25	88
Apunt 4	32	Apunt 26	90
Apunt 5	34	Apunt 27	92
Apunt 6	36	Apunt 28	94
Apunt 7	38	Apunt 29	96
Apunt 8	42	Apunt 30	100
Apunt 9	46	Apunt 31	102
Apunt 10	50	Apunt 32	106
Apunt 11	52	Apunt 33	108
Apunt 12	54	Apunt 34	110
Apunt 13	56	Apunt 35	114
Apunt 14	60	Apunt 36	116
Apunt 15	64	Apunt 37	120
Apunt 16	66	Apunt 38	122
Apunt 17	68	Apunt 39	124
Apunt 18	72	Apunt 40	128

Pròleg

El màrqueting ho embruta tot. S'apropia de les idees i de les paraules, les fagocita, les devora, les vomita transformades en monstres difícils de reconèixer. I llavors ja està, ja s'han implantat en l'imaginari col·lectiu, despullades del seu sentit original, vestides del color que ha preferit «el sistema». I quan va agafat de la mà de la premsa, és una màquina de crear i escampar realitats.

Hi ha un anunci de fa molts anys que diu: «Si La Vanguardia diu que les vaques volen, és que volen». Aquesta hipèrbole indecent resumeix la visió que té molta gent dels mitjans: si ho diu la premsa és que és veritat. No només això, sinó que a sobre hi ha la idea que la premsa pot ser (de fet, és) imparcial.

Un cop d'ull als apunts que es presenten en aquest llibre és suficient per perdre qualsevol ingenuïtat que ens pugui quedar en aquest sentit: les notícies les escriuen persones que tenen un sistema de valors determinat. La informació que decideixen donar, com la donen, què en subratllen, què n'ometen, propaga aquest sistema de valors, que en cap cas és neutre.

Ens hem cregut, però, que la premsa havia de ser imparcial, donar les notícies, explicar la veritat, només la veritat i res més que la veritat, com si existís una veritat objectiva. I a força d'empassar-nos el món amb el filtre del masclisme l'hem arribat a naturalitzar. Si la premsa diu que és normal que et violin si vas de nit per determinats llocs, en comptes de dir que és normal que et violin perquè els violadors rarament han de pagar les conseqüències dels seus actes, acabes pensant que la culpa és teva, que és una realitat objectiva que no t'haurien violat si haguessis anat per un altre lloc, a una altra hora, amb una altra roba. La realitat, però confirma que l'única causa de les violacions són els violadors.

L'objectiu dels apunts d'Origen és assenyalar l'emperador despullat: la premsa no només no és imparcial, sinó que serveix l'imaginari que culpabilitza les dones de tots els mals, n'amaga els èxits i n'obvia les necessitats.

Aquest recull analitza de manera senzilla, pràctica, irrefutable, el biaix masclista dels mitjans. Ho fa des del respecte pels professionals, però també des del convenciment que la perspectiva des de la qual es tracta l'actualitat ha de canviar.

En una societat masclista és habitual que el tractament de les notícies sigui masclista, també, però no seria desitjable que els professionals de la comunicació es passessin el filtre feminista? Si no, de quina manera poden complir la llei d'igualtat efectiva entre homes i dones?

Seria bonic que aquest llibre no arribés només a mans dels conversos, dels que ja creiem que totes les persones, s'identifiquin amb el gènere que s'identifiquin, han de tenir els mateixos drets, les mateixes oportunitats, el mateix respecte per part de la societat. Seria bonic que aquest llibre arribés a les mans dels que escriuen les notícies pensant-se que són imparcials, sense qüestionar-se que estan afegint llenya al foc de les discriminacions.

Seria bonic que arribés als que han escrit les notícies que s'hi analitzen, i que el llegissin amb la ment oberta, l'esperit generós de qui vol obrir els ulls a allò que fins ara ha negat. Escampem-lo, doncs, regalem-lo, fem-lo créixer. Perquè les paraules poden canviar el món i ho han de fer, i ens poden fer néixer un ulls nous sota les parpelles de sempre.

Bel Olid¹

1. Bel Olid és escriptora, traductora i professora de llengua, literatura i escriptura creativa. Ha rebut diversos premis literaris, entre ells el Premi Documenta. Des de març de 2015 presideix l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.

Introducció

ORIGEN (Observatori Regular per la Igualtat de Gènere en Noticiaris) va néixer per contribuir a **eradicar els discursos mediàtics que legitimen les diverses formes de violència patriarcal**, una violència simbòlica que forma part de la base de la piràmide de les violències que passen normalment desapercebudes.

L'observatori és un projecte conjunt de l'ong **SUDS** i de l'**OCC (Observatori de la Cobertura de Conflictes de la Universitat Autònoma de Barcelona)** i ha estat finançat durant un any (octubre 2015-novembre 2016) mitjançant una subvenció de la convocatòria de l'Agència Catalana de Cooperació (2015).

Per assolir el seu objectiu, ORIGEN ha analitzat la cobertura dels informatius diaris que les principals televisions, públiques i privades de Catalunya i la resta de l'Estat (TVE, Antena 3, Telecinco, La Sexta, Cuatro i TV3) han emès sobre les agressions que pateixen les dones tant autòctones, com les immigrades o les que viuen al 'Sud'. S'han analitzat només televisions ja que són el mitjà de més incidència a l'Estat Espanyol: el 88% dels majors de 14 anys declara que és el mitjà que més veu.

La tasca fonamental ha estat l'elaboració d'APUNTS, un per setmana, sobre una informació triada després de visionar una mostra representativa de noticiaris. La peça ha estat escollida perquè la seva anàlisi aportava valor crític -a vegades positiu o a vegades negatiu- i així pedagògic de cara a modificar les pràctiques discursives periodístiques que no sensibilitzen contra les violències.

Els apunts, que s'han escrit en castellà i català, s'han enviat aproximadament cada setmana a uns quatre-cents periodistes de Catalunya i de la resta de l'Estat. El títol de l'apunt (i de l'email en què s'envia) conté la principal crítica de l'anàlisi i el text normalment no passa d'un full, de manera que la seva brevetat no prengui gaire temps al receptor i la concentració de la crítica (positiva o negativa) en faciliti la comprensió i que la seva difusió tingui un efecte positiu de contagi entre professionals.

En l'apunt hi ha l'enllaç al vídeo criticat i, per si l'enllaç ja no és operatiu, s'hi afegeix una transcripció de la peça periodística perquè el lector pugui fer-se'n una idea i comprovar les crítiques formulades.

Els apunts també s'han enviat a unes mil persones o organitzacions compromeses contra la desigualtat i s'han penjat a la web [<http://observatoriorigen.org>] que també té una versió en castellà.

El 16 de desembre del 2016, el Consell de la Joventut de Barcelona va atorgar el Premi Comunicació a ORIGEN per l'elaboració i difusió dels APUNTS.

Presentem aquí una recopilació dels apunts i una síntesi valorativa dels resultats obtinguts i posen així punt i apart a una primera fase de la nostra activitat.

ORIGEN al llarg de l'any escolat ha realitzat quatre seminaris respectivament sobre: cobertura mediàtica de la violència masclista, a càrrec de Rakel Eскурriol de TAMAIA; violències quotidianes, a càrrec de Montse Plaza de Conexus; prostitució i trata, a càrrec de Clarisa Velocci de Genera, i islamofòbia de gènere, a càrrec de Fatiha Al Mouali, de la plataforma Unitat contra el Feixisme i el Racisme. A totes quatre els agraïm de tot cor la seva col·laboració. I també ho fem a les persones que van contribuir amb el seu esforç i coneixement a les jornades internacionals sobre mitjans i violències masclistes en la parella heterosexual, que vam celebrar el juny de 2016: Itsasne Gaubeka, de Gogara Tallers; Laia Baltiérrez, del Punt d'Informació i Atenció a les Dones de Ciutat Vella; Pilar Babi, de la Societat Catalana de Medicina Comunitària; Sara Mas, del Servicio de Noticias de la Mujer en Latinoamérica y Caribe; Marta Mariñas, del Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida de Barcelona; Marisa Fernández, de Dones Juristes; Rakel Eскурriol, de Tamaia; Alícia Soler, periodista a Telecinco; Jaume Soriano, professor i investigador a la UAB; Laia Rosich, d'El Safareig; Marina Domènech, de Feministes de Sant Andreu; Fedwa Misk, consultora sobre periodisme i gènere al Marroc; Rubén Sánchez, psicòleg i formador; Laia Serra, advocada; Rebeca Carranco, periodista a El País; Pilar López Díez, consultora i formadora en mitjans i gènere; Tona Gusi, directora de La Independent; Sílvia Heras, periodista a TV3, i Isabel Muntané, periodista i codirectora del màster en Gènere i Comunicació a la UAB.

En una nova fase, ORIGEN té la intenció de continuar exercint la crítica de la cobertura i organitzant tallers de formació tant dins com fora de les redaccions dels mitjans. Addicionalment, ens proposem obrir camí per a altres investigacions sobre mitjans de comunicació en l'àmbit feminista.

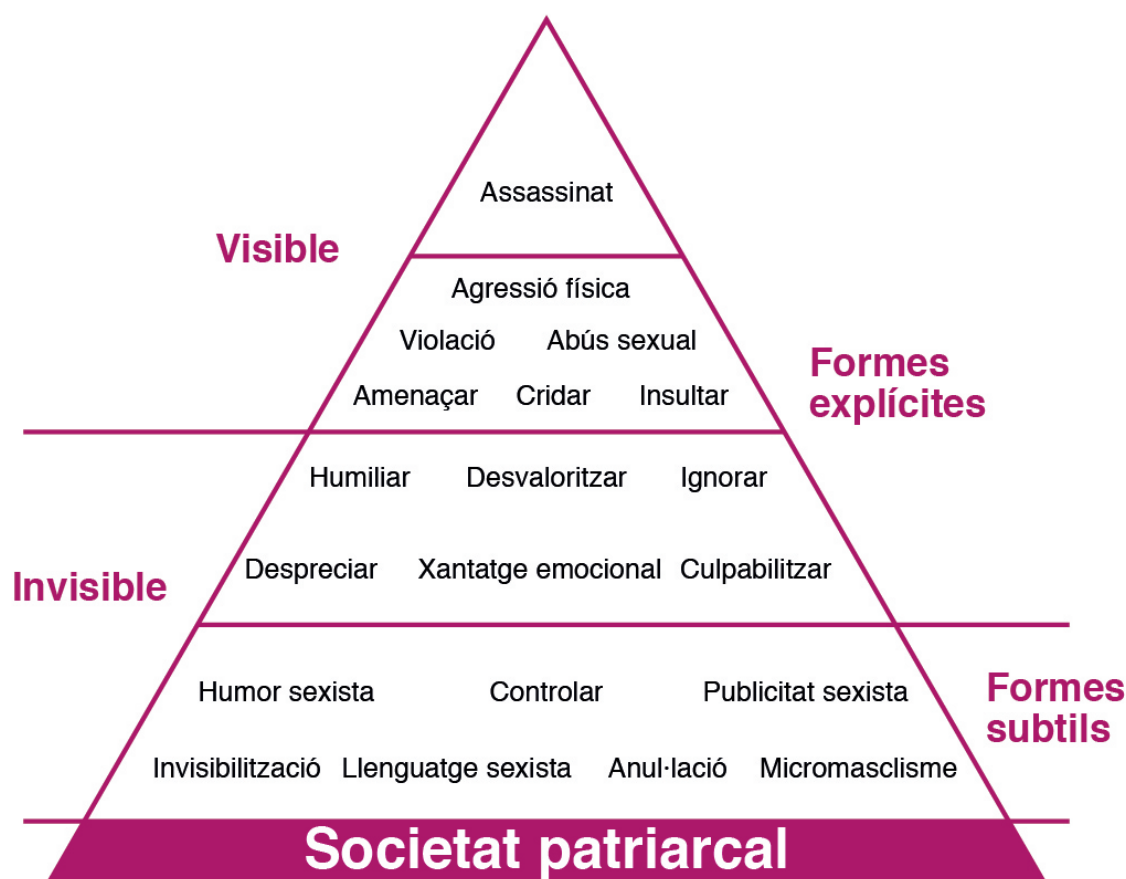
L'equip d'ORIGEN

Joana Garcia Grenznier, Laila Serra Badran, Sonia Herrera Sánchez, Vera Giró Castell i Xavier Giró Martí

Quaranta apunts en dues ullades

El seguiment dels informatius televisius de sis cadenes (TVE, Antena 3, Cuatro, La Sexta, Telecinco i TV3) durant catorze mesos (de setembre de 2015 a novembre 2016) ha permès identificar bones i males pràctiques en la cobertura de les violències de gènere i també l'escassa presència de les violències masclistes quotidianes que estan en la base de la piràmide de les violències socials que culminen en els feminicidis.

A partir de la visualització aleatòria de 12 hores setmanals d'informatius, ORIGEN ha elaborat 40 Apunts que s'ocupen en total de 38 vídeos, tres temes absents en els noticiaris i una campanya publicitària.

Dels 38 vídeos analitzats, n'hi ha 18 amb crítiques negatives; 9, positives, i 11 amb crítiques positives i negatives alhora. Per cadenes i valoracions, ens hem ocupat de 7 vídeos de TVE (4 negatius i 3 positius-negatius); 7 d'Antena 3 (5 negatiu, 1 positiu i 1 positiu-negatiu); 6 de Telecinco (3 negatiu, 1 positiu i 2 positius-negatius); 8 de La Sexta (1 negatiu, 5 positius i 2 positius-negatius); 4 de Cuatro (2 negatius i 2 positius-negatius), i 6 de TV3 (3 negatius, 2 positius i 1 negatiu-positiu).

Comptat d'una altra manera, s'han identificat 29 peces amb aspectes negatius (18 només negatives + 11 que tenien tant aspectes negatius com positius) i 20 peces que contenen aspectes positius (9 positives + 11 -les mateixes que les 11 anteriors- que tenien aspectes positius i negatius alhora).

Són dades modestament rellevants perquè l'objectiu global no era fer un estudi quantitatiu de les bones i males pràctiques periodístiques, sinó que era un objectiu qualitatiu, a saber, trobar què es fa als mitjans que no ajuda a combatre i deslegitimar la discriminació. Potser la nostra preocupació per identificar males pràctiques ens ha predisposat a trobar-ne més que de positives i les dades esmentades no són un retrat numèric ajustat del periodisme televisiu, tot i així, són en certa mesura indicatives i essencialment encara preocupants en relació amb el quefer periodístic.

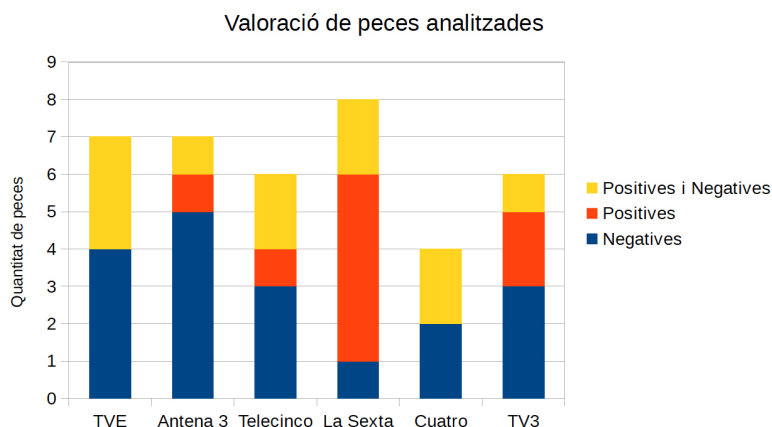

Tot i ser modestes, les xifres són encara més rellevants si es té en compte que el fet que una peça estigui valorada negativament no vol dir que només ho sigui per un aspecte, sinó que ho pot ser per dos o per tres raons diferents. El mateix val pels aspectes positius i també per les peces que tenen alhora les dues valoracions.

Podeu o bé llegir els resums dels apunts, unes pàgines més endavant, o bé llegir tots els apunts sencers que estan reproduïts més enllà. Dit això, però, ja que es tracta primordialment d'un estudi qualitatiu, optarem per no complicar-lo quantitativament i oferir la següent taula i gràfic com a elements indicatius del que hem trobat.

A continuació exposarem les crítiques més comuns que han aparegut en dues ullades. Primerament, les negatives i després, les positives.

	Negatives	Positives	Positives i Negatives
TVE	4	0	3
Antena 3	5	1	1
Telecinco	3	1	2
La Sexta	1	5	2
Cuatro	2	0	2
TV3	3	2	1
Total	18	9	11

Crítiques negatives

La revictimització de dones, menors o persones properes hi té un lloc destacat (9 crítiques). Tant per la identificació innecessària de la víctima com perquè se'n dona el nom, es mostra l'habitatge o s'ensenyen imatges (vídeo o fotografies). En ocasions, els relats contenen elements escabrosos.

Les informacions sobre femicidis o agressions sexuals tenen un tractament sobretot incidental. No sol haver-hi una explicació sobre perquè han acabat tenint lloc, és a dir, els falta context. No expliquen perquè no van tenir o perquè no va funcionar la protecció o tampoc perquè hi va haver errors en l'estimació de risc. No expliquen el sovintejat biaix masclista judicial. Quan esmenten que la dona no havia denunciat prèviament no expliquen els motius pels quals desestimen fer-ho ni com opera el cicle de la violència en parelles heterosexuales.

Les peces, a més d'incidentals, són poc o gens preventives o a vegades, si ho són, responsabilitzen l'agredida per no haver pres mesures de seguretat.

Encara hi ha rèmores del passat com l'evocació del 'crim passional', que tendeix a explicar l'assassinat en base a un suposat excés d'amor i que en ocasions ha funcionat com a atenuant en processos judicials. De forma similar actuen les evocacions de la gelosia o la malaltia mental com a causes dels crims. Fins i tot en el cas dels sanfermines, un vídeo dona espai exculpori a un dels acusats sense aportar-hi una estimació crítica.

Entre les persones entrevistades sovintegen les declaracions rutinàries i insubstancials del veïnat.

A vegades, hi ha assassinats que no són clarament identificats com a sexistes, sinó que altres trets, com la novetat en la investigació criminal o els aspectes singulars del modus operandi passen a primer pla.

El masclisme de tant en tant es veu reduït a les formes rànries i antigues (no per això inexistents), però les violències quotidianes, el menyspreu, la infantilització, l'objectualització, les noves i les velles formes d'assetjament, etc. gaudeixen d'escassa atenció.

Cinc de les peces analitzades reforcen prejudicis existents. L'una associa el conjunt de l'Islam amb la discriminació de les dones; una altra fa del vel un símbol dels atemptats; una tercera esmenta sense necessitat la procedència migrant de la dona agredida, una quarta emfatitza l'origen estranger dels agressors, i la cinquena emet sense comentaris el tracte degradant de les treballadores sexuals.

Hi ha també peces, en la cobertura de la prostitució, que visibilitzen les dones però no els proxenetes, no distingeixen entre prostitució forçada i no forçada, o confonen tràfic amb tracta de persones. Fins i tot, en una encara s'usa el desfasat terme 'trata de blanques'.

També idees sense fonament com la 'síndrome de l'alienació parental' o la prioritat del vincle patern hi apareixen en vídeos sobre la tutela o el règim de visites dels fills. No sempre la prioritat de la protecció dels menors queda clarament establerta.

Per últim, dins d'una tònica de condemna dels crims masclistes es colen mancances en el rigor de la informació com en el cas de les dades errònies sobre violacions i avortaments forçats a les FARC, a Colòmbia.

Crítiques positives

Una bona part de les crítiques negatives que acabem de repassar tenen un contrapunt invers en altres aspectes positius que també estan presents.

A onze peces es mostra el rebuig i la mobilització social en contra dels feminicidis i en tres d'elles també s'hi identifiquen organitzacions compromeses de manera que a més de reconeixement implícit facilita que altres persones s'hi sumin o recorrin a elles. Pel que fa a fonts expertes, en quatre vídeos hi són i entre elles hi ha dones, només en una ocasió totes les fonts eren homes. I en relació amb les declaracions del veïnat, dues vegades són pertinents perquè expliquen com van intentar impedir el maltracte o insten a la implicació també dels homes contra les agressions.

També hi ha vídeos que no parlen tant de víctimes sinó de supervivents i d'altres que es focalitzen en els victimaris i les conseqüències legals de seus actes. Alguns que parlen de víctimes, ho fan i protegeixen la seva identitat.

N'hi ha d'educatius que il·lustren què és el consentiment sexual, amb l'explicació del lema 'No és No', i n'hi ha que expliquen què és un feminicidi i també dels que visibilitzen mesures preventives. Les violències quotidianes, alguna vegada, apareixen.

Fins i tot, un dels vídeos conté una crítica a com uns mitjans estrangers van cobrir amb prejudicis masclistes l'assassinat de dues dones argentines a Equador.

En conjunt, la majoria dels vídeos apareixen arran de crims masclistes i encara que sigui comprensible des d'una perspectiva periodística ordinària, el caràcter reactiu de la informació la deixa pobra de context, sovint impregnada de prejudicis, poc, molt poc atenta a les violències masclistes quotidianes i amb escàs impacte preventiu.

A continuació oferim una taula sintètica dels quaranta apunts elaborats per l'equip d'ORIGEN.

Apunt	Tele Valoració global	Títol de l'apunt	Aspectes positius	Aspectes negatius
1	La Sexta i Telecinco +/-	El caràcter masclista de l'agressió a Eva Blanco passa desapercebut en vídeos de La Sexta i Telecinco	- es mostra rebuig social (La Sexta) - parla de conseqüències legals (La Sexta)	- no diu explícitament que es tracta d'un crim masclista
2	Antena 3 -	La llarga investigació i detalls secundaris sobre el cas d'Eva Blanco difuminen el component sexual del crim en un vídeo de 5 minuts d'Antena 3	- valora l'èxit d'una investigació policial de 18 anys	- detalls secundaris i morboses - parla del component sexual del crim com a element secundari
3	TVE -	Una notícia sobre l'aprovació del 'Plan contra la Trata de Personas con fines de explotación sexual' usa imatges de les afectades i no dels proxenetes	- inclou telèfon i correu electrònic d'atenció a víctimes de tracta o possibles testimonis	- usa imatges de les afectades i no dels proxenetes - usa imatges on se les pot identificar i això les posa en perill - afavoreix confusió entre prostitució forçada i no forçada

Apunt	Tele Valoració global	Títol de l'apunt	Aspectes positius	Aspectes negatius
4	Cuatro +/-	A un vídeo de Cuatro sobre assassinats masclistes, li falta explicar el motiu pel qual hi ha dones que no denuncien el maltracte	- parla de violència masclista - mostra rebuig social	- no explica perquè no denuncien - no calia dir que la dona era de Mali
5	TVE +/-	Bons elements en la cobertura d'un femicidi, malgrat que reveli la identitat de l'assassinada i sigui poc sensible amb el dolor de la família	- crim qualificat de masclista - mostra campanya contra la violència - posa focus en la responsabilitat de l'agressor - font especialitzada que explica que li van denegar protecció i atenció psicològica	- declaracions que donen informació sensible i fan reviure el dolor als fills - identificació innecessària de la víctima
6	Antena 3 -	Violència emmarcada com a masclista, però sense dir per què no ha funcionat l'ordre d'allunyament	- parla de violència masclista	- explica malament la funció de les polseres - testimonis superflus
7	TV3 +	Adequat abordatge del desmantellament d'una màfia de tracta de dones per a l'explotació sexual	- vela les cares de les dones - fonts expertes: policia, Genera i APIP-ACAM	- diu tràfic, no diu tracta
8	La Sexta +	La Sexta Noticias dona veu a les supervivents de violència masclista i denuncia les retallades	- denuncia retallades - mostra supervivents amb veu - anuncia manifestació	
9	TVE +/-	Detallada cobertura de la marxa estatal contra les violències masclistes que milloraria amb la inclusió de fonts que contrasten les declaracions oficials	- detalla reivindicacions - inclou fonts expertes que expliquen diferents formes de violència masclista	- no contrasta les afirmacions del PP (Andrea Levy) que neguen retallades
10	Cuatro -	Una informació de Cuatro sobre corrupció és poc respectuosa amb les treballadores sexuals		- al·lusió degradant a les prostitutes - objectualització - confirmació implícita de prejudicis sense al·ludir-hi
11	Telecinco -	A Telecinco, un vídeo amb tints d'islamofòbia de gènere	- recull declaracions de persones musulmanes	-criminalització de totes les dones musulmanes que porten el hijab - vulneració de la presumpció d'innocència (diuen el nom de la noia, enfoquen la seva llar etc). - il·lustra el perill d'atemptats amb dones amb vel

Apunt	Tele Valoració global	Títol de l'apunt	Aspectes positius	Aspectes negatius
12	Antena 3 +	Antena 3 difón la nova legislació que inclou els fills com a víctimes de violència de gènere	- difon la inclusió dels fills com a víctimes - narra com van deixar enrere el maltracte -mostra història de supervivència	
13	TV3 +	Notícia en positiu sobre la reconstrucció genital femenina tot i que no apareixen associacions de les comunitats afectades	- informa en positiu dels beneficis de les operacions de reconstrucció, amb dades i testimonis - fonts expertes situen les dones afectades com el més important - dóna importància a la prevenció	- no apareixen associacions de les comunitats afectades a favor de l'eradicació de mutilació genital femenina (MGF) - ubica la MGF només a països sud-saharians
14	Telecinco -	Mal ús de l'expressió 'atac de gelosia' a una informació de Telecinco	- es sobreentén que és un crim de violència masculista tot i que no s'explicita, encara que sigui un home que mata la nova parella de la seva ex.	- es presenta la gelosia com a causa de l'assassinat i, per tant, implícitament funciona com a atenuant
15	TV3 -	Informació descurosa sobre avortaments forçats a les FARC		- dades incoherents i exagerades -només parlen fonts policials - no es dóna veu a víctimes, ni ex guerrilleres, ni entitats que treballin el conflicte a Colòmbia
16	Antena 3 -	Externalització del masclisme en la informació sobre els atacs a Colòmbia		- centrat en la procedència dels agressors - etnifica el masclisme
17	TV3 +/-	TV3: una defensa de la protecció de menors en casos de violència masculista, sense una conclusió clara	- presenta fills com a víctimes de violència masculista - documenta impactes negatius de decisions judicials amb testimonis	- no planteja amb claredat la conclusió: prioritat de la protecció dels fills per sobre del vincle patern
18	La Sexta +	Visibilització de l'assetjament de carrer com a violència masculista en un vídeo de La Sexta	- crítica del concepte de "florete" que el presenta com a violència masculista	- suggeriment de millora: mostrar iniciatives d'administracions per recuperar el carrer; presentar assetjament com a agressió sexual.
19	TVE +/-	Cuatro dóna credibilitat a la filla i la mare en un cas d'abús, però no desmunta la síndrome d'alienació parental (SAP)	- implícitament dóna la raó a la mare	- dóna per bona la SAP perquè no parla del fenomen general: SAP un argument habitual del jutges

Apunt	Tele Valoració global	Títol de l'apunt	Aspectes positius	Aspectes negatius
20		ABSÈNCIES I- Dos de cada tres maltractadors que completen la teràpia canvien substancialment a l'hora de relacionar-se amb la parella	- falta difusió de les teràpies com a una eina més	
21	La Sexta +	La Sexta critica el tractament mediàtic masclista sobre els feminicidis de María José Coni i Marina Menegazzo a Equador	- personalización de les víctimes - difusión de la mobilització i el rebuig social - crítica a la cobertura d'alguns mitjans llatinoamericans per culpabilitzar-les en dir que viatjaven 'soles' (sense homes)	- plans on l'equip forense transporta una bossa amb un dels cossos - ús desafortunat de l'anacrònica expressió «trata de blancas» - rètol truculent on s'explicita com van ser assassinades.
22	TVE -	El suïcidi d'un menor trans a causa de l'assetjament escolar en una peça poc més que incidental	- difon associació Chrisallis - no apareix fotografia del menor (Alan)	- peça incidental, no especifica que hauria de fer l'administració - no dona dades relació suïcidi amb bullying homotransfòbic - reivindicacions del moviment no contextualitzades amb informes
23	TVE -	Ciberassetjament dissimulat i expertes ignorades en una peça de TVE		- parla de control a través del mòbil (descobriments i revelació de secrets), però no mostra la dimensió masclista del assetjament - experts tots homes i centrats en l'aspecte judicial - expert responsabilitza a ella per no tenir mesures de seguretat (clau) en el mòbil
24	TVE -	Elogis irreflexius a Alejandro Sanz per intervenir contra una agressió masclista en un concert	- gest de Sanz contra una agressió masclista mentre actuava	- elogis irreflexius - contingut de les lletres - to paternalista
25		ABSÈNCIES II – Dones i nenes refugiades afronten agressions i explotació sexual en la ruta cap a Europa	- Acnur i Amnistia tenen informació sobre les agressions	
26	Telecinco +/-	Efecte narcotitzant en un vídeo de Telecinco sobre un crim masclista	- posa accent en l'agressor - preguntes pertinents de veïna sobre el perquè no va funcionar la protecció	- informació quasi rutinària - fotos de la parella i amb el fill fan tornar a sentir la pèrdua (revictimització) - el vídeo no dona respostes a les preguntes sobre el fracàs de la protocol d'avaluació del Risc

Apunt	Tele Valoració global	Títol de l'apunt	Aspectes positius	Aspectes negatius
27	Cuatro +/-	Cuatro no atorga dimensió social a l'al·legació de legítima defensa d'una dona que va matar al marit maltractador	- explica la campanya de les filles per treure la mare de la presó - campanyes ciutadania solidària i del mov. feminista	- no mostra biaix masclista del dret en estimar legítima defensa només si la resposta és immediata - el maltracte previ és usat com a agreujant, s'al·lega venjança, no només defensa
28	TV3 -	Mitigació del masclisme i estigmatització d'una malaltia mental en una informació sobre el feminicidi comès per un mosso d'esquadra	- centrat en si era bipolar i si tenia l'arma reglamentària - negligència enfocada com a legal, però no com a lògica: l'arma s'havia de retirar en saber dels maltractaments, no per la malaltia mental - les declaracions del conseller i el director de mossos posen la prevenció en funció de la malaltia mental - hi ha fonts que corroboren que el mosso assetjava la dona des que ella va decidir separar-se	
29	Telecinco +	Telecinco prioritza el rebuig social i institucional en una peça que també menciona la prevenció des de la infància	- declaracions de veïnes irrelevantes - es veu el domicili	- rebuig social i institucional (alcaldessa de Badalona i mani) - veïna: 'las madres tenemos que empezar de cero' - un home diu que els homes també s'hi han de posar
30	Absències- tret de les jornades	Hi ha "perxa" per parlar sobre prevenció de la violència masclista	- llocs i idees sobre prevenció a les festes populars	
31	TV3 -	La visió islamòfoba predomina en un vídeo de TV3 sobre moda a França, hijabs i burkinis		- falta de fonts feministes no contràries al vel - islamòfob perquè generalitza contra islam com a discriminador de les dones - argument mercantilista a favor del vel i el burkini
32	La Sexta +	La revolta de les famoses contra la pressió estètica protagonitza una notícia de La Sexta	- es visibilitzen les accions de diverses famoses contra les imposicions estètiques. - hi ha un insert d'una experta en gènere.	- el comentari de la reportera no reforça la idea general del vídeo.

Apunt	Tele Valoració global	Títol de l'apunt	Aspectes positius	Aspectes negatius
33	La Sexta +/-	Detalls escabrosos innecessaris en el relat sobre una violació als sanfermines	- clara definició del NO és NO - reacció social - adverteix conseqüències pels maltractadors.	- fan reviure el dolor de la víctima - fan reviure el dolor a les que han patir maltractament similar
34	Antena 3 +/-	Gossos ensinistrats: una proposta més de protecció per a les dones	- difon un mitjà poc conegut	- queda incògnita de cost real - no serveix en casos de ciberassetjament o d'amenaça als fills
35	Antena 3 (i Cuatro, molts diaris) -	Torna el "Crim pasional"		- s'utilitza el concepte de "crim passional", per a un cert públic, significa amor incontrolable - afavoreix lectura atenuant del crim
36	La Sexta -	Difusió acrítica del relat exculpatòri d'un dels presumptes violadors de sanfermines sense contrastar ni contextualitza		- dona espai exculpatòri sense crítica
37	La Sexta +	La Sexta potencia una mirada global i profunda del feminicidi	- mostra mobilitzacions - visió global i afinada del feminicidi	
38	Fundació Balia	Una campanya de prevenció del masclisme entre joves el redueix a formes extremes i antigues		- identifica masclisme antic i ranci - no mostra formes actuals (ciberassetjament, control, amor romàntic,...)
39	Telecinco -	Vídeo sobre ciberassetjament a menors hipersexualitzat i sense explicació preventiva del modus operandi		- perill identificació menors - reforça objectualització - plaer en victimització aliena - no prou preventiu
40	Antena 3 -	Imatges doloroses i reiterades d'una agressió i culpabilització parcial de la víctima a Antena 3 Televisió	- sensibilitza per la brutalitat visible	- causa dolor: revictimitza a ella, l'entorn afectiu i dones i homes - permet amenaces maltractadors

Apunt 1

Vídeos: La Sexta: Trasllat del presumpte assassí d'Eva Blanco de França a Espanya

Telecinco: [El detingut per la mort d'EVA Blanco entra en presó](#)

Dates: 9 i 10 d'octubre de 2015

Mitjà: La Sexta Noticias 2, minut 23:36. Durada 2' 31"
Telecinco Informativos Fin de semana, minut 12:26; durada 2' 20"

Resum: Empresonament del presumpte assassí d'Eva Blanco

El caràcter masclista de l'agressió a Eva Blanco passa desapercebut en vídeos de La Sexta i Telecinco

Un vídeo informatiu de La Sexta sobre l'assassinat d'Eva Blanco el 1997 omet que la noia havia estat violada. La notícia posa el focus en quant es va trigar a identificar el presumpte agressor a través de proves d'ADN- sense explicar-ne la procedència-, com es va efectuar la detenció, les seves dades personals, on vivia i el país on va néixer. A Telecinco, una peça de les notícies del cap de setmana, que dura un parell de minuts, en el punt 1:11 gira al voltant de les condicions d'empresonament de l'arrestat, i es diu escaridament que «al detingut se li imputen tres delictes: assassinat, violació i retenció il·legal» i poc després s'esmenta que les mostres d'ADN procedeixen de restes de semen.

“Ni al vídeo de La Sexta ni al de Telecinco –tot i la menció de la violació- no s'explicita que es tracta d'una agressió masclista”

Adicionalment ni al vídeo de La Sexta ni al de Telecinco –tot i la menció de la violació- no s'explicita que es tracta d'una agressió masclista, la qual cosa ajudaria a comprendre que no és tan sols un tipus de crim, sinó una de les múltiples formes de violència contra les dones.

Com a trets positius, en tots dos vídeos es mostra el rebuig social mitjançant un grup de persones que escridassen el pas de l'acusat i també les conseqüències legals que comporta el crim comès, cosa que tendeix a incrementar els factors inhibidors de conductes masclistes.

Els encerts del vídeo estan tant en sintonia amb el [Manual de Urgencia sobre el tratamiento informativo de la violencia contra las mujeres](#), com amb la recomanació 13 de les publicades pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) en relació amb el tractament de la violència masclista als mitjans de comunicació.

De tornada a les mancances, però, els vídeos referits no utilitzen “conceptes i terminologia que s'ajustin a la definició dels fets” tal com recullen les mateixes recomanacions del CAC publicades l'any 2010.

Transcripció Apunt 1

Divendres 9 d'octubre de 2015

La Sexta Noticias 2

Imatge	Text
Imatges del plató. Parla presentadora.	(Presentadora) Prisión provisional sin fianza para el presunto asesino de Eva Blanco que hoy ha sido trasladado a España desde Francia. Lo acaba de decretar el juez. Miriam Márquez, ¿qué ha ocurrido ahí en el interior de esos juzgados?
Reportera: Miriam Márquez Rètol 1: Crimen Eva Blanco Rètol 2: El presunto asesino de Eva Blanco pasará su primera noche en prisión Imatges de la policia i el detingut	Pues ha ocurrido que se ha negado a declarar, aunque sí que se le ha tomado esa prueba de ADN como estaba previsto que ahora habrá que cotejar con la que se le tomó a su hermano y con la que apareció en su momento en el cuerpo de Eva Blanco. La juez ha decretado para él prisión provisional comunicada y sin fianza por lo que esta primera noche en España la va a pasar en la prisión de Soto del Real. Nosotros le hemos visto entrar y salir prácticamente de la misma forma: tranquilo, sin acelerar el paso, sin cubrirse... aunque ha sido un paseo fugaz porque el furgón de la Guardia Civil se ha aparcado muy cerca de la entrada de esos juzgados de Torrejón de Ardoz. Lo ha hecho bajo una verdadera nube de insultos porque más de 60 personas se han reunido aquí –algunas incluso han pasado la tarde- para tener la oportunidad de increpar a todo pulmón al presunto asesino de Eva Blanco.
Insert d'imatges de la detenció i del trasllat als jutjats, del trasllat des de França. Foto d'Eva Blanco. Rètol: El presunto asesino, a prisión	(Veu en off de la redactora) Es el rostro hoy del presunto asesino de Eva Blanco 18 años después de que tuviera lugar el crimen. Los agentes le han trasladado esta tarde hasta los juzgados de Torrejón. Allí se ha encontrado con este aluvión de abucheos. Una vez dentro se ha negado a declarar y le han realizado pruebas de ADN. Desde que ha llegado a España todo su recorrido ha estado marcado por un fuerte despliegue de seguridad. Custodiado por 7 vehículos y decenas de agentes entraba en la comandancia de la Guardia Civil para ser fichado. Horas antes el detenido salía esposado de Francia para ser trasladado a Madrid. Atrás deja su intento de suicidio en Francia y su declaración ante el fiscal francés. A él aseguró que dos hombres le obligaron esa noche a eyacular sobre Eva. Una versión que horroriza a su familia.
Insert del testimoni de Manuel Blanco, pare d'Eva Blanco	¿Cómo me voy a sentir? Pues con rabia, con ira casi, ¿entiendes? Esa persona no puede decir encima lo que está diciendo. Pero bueno... Me imagino que ese será el juego al que querrá jugar.
Imatge del DNI del detingut Rètol: Eva recibió veinte puñaladas en la nuca, el cuello y la espalda	(Veu en off de la redactora) El grupo de homicidios mantiene que Ahmed actuó solo la noche del crimen aunque no descartan ninguna hipótesis.
Mercedes Martín, portaveu de la Guardia Civil	Nosotros no podemos descartar ninguna hipótesis de trabajo, pero evidentemente todo eso se hará una vez que preste declaración ante la autoridad judicial y una vez que podamos nosotros tener las herramientas para poder empezar a trabajar.

Dissabte 10 d'octubre de 2015
Telecinco Informativos Fin de semana

Imatge	Text
Imatges de la sortida del jutjat del detingut.	(Veu en off del presentador) Así, entre gritos de los vecinos, el presunto asesino de Eva Blanco salía ayer de los juzgados de Torreón rumbo a la cárcel donde ha pasado su primera noche, en Alcalá-Meco. El detenido se negó a declarar ante la juez que decretó para él prisión provisional comunicada y sin fianza.
Imatge del plató. Parla presentador.	Segunda noche en prisión la que se dispone a pasar el presunto asesino de la joven de Algete, prisión donde va a permanecer hasta que quede fijada la fecha del juicio con jurado popular. Arancha Morales...
Reportera: Arancha Morales (en directe des de la presó d'Alcalá-Meco) Rètol 1: Crimen de Algete Rètol 2: El presunto asesino de Eva Blanco permanece en la cárcel tres días declarando ayer ante el juez Imatges de la detenció, del trasllat a la presó i als jutjats...	Sí, porque la juez ha decretado para él esa prisión preventiva y sin fianza, así que aquí va a permanecer en el módulo de presos preventivos hasta que se celebre ese juicio, salvo que por algún motivo a lo largo del proceso se decida trasladarle a alguna otra prisión. Aquí se le está aplicando el protocolo antisuicidios, es decir, un preso de confianza permanece con él las 24 horas del día para evitar que vuelva a intentar quitarse la vida como ya hizo durante su retención en una cárcel francesa. Con esta estancia en prisión se pone fin a unos días de actividad frenética que comenzaron con su detención en Francia. Unos días en los que él ha reconocido que coincidió, que estuvo con Eva el día de su asesinato, y unos días en los que por fin hemos podido ponerle cara al presunto asesino que la policía llevaba buscando 18 años.

Imatges del trasllat i l'arribada als jutjats del presumpte assassí d'Eva Blanco.	(Veu en off de la reportera) Era la primera vez que le veíamos la cara. Con gesto serio y la mirada perdida Ahmed Chelh salía de la comandancia de la Guardia Civil en Tres Cantos con Rumbo a los juzgados de Torrejón de Ardoz donde decenas de vecinos le esperaban para increparle.
Foto d'Eva Blanco	El detenido no pronunció ni una palabra ante la juez. Se negó a declarar, pero sí permitió que se le tomara una muestra de ADN que ahora tendrá que ser cotejada con el semen hallado en el cadáver de Eva Blanco. Es la prueba fundamental para su triple imputación por asesinato, violación y retención ilegal.
Imatges de proves de laboratori.	
Imatges de la detenció a França, imatges del lloc on va aparèixer el cos d'Eva Blanco, fotografies d'Eva, imatges d'arxiu de l'enterrament...	El silencio de ayer contrastaba con su declaración ante un fiscal en Francia el pasado jueves. Allí explicó que había coincidido con Eva aquel fatídico 20 de abril de 1997. Dijo que dos encapuchados le obligaron a masturbarse encima de la joven y así reconocía haber estado en el lugar del homicidio y trataría de justificar la previsible coincidencia entre el semen hallado y sus muestras biológicas. Ahora la juez interrogará a testigos para actualizar los datos del caso y el detenido permanecerá en prisión preventiva a la espera de juicio.
Imatge de la porta del jutjat i de la presó	En caso de ser declarado culpable podría enfrentarse a 41 años de prisión.

Apunt 2

Video: [Detenido el presunto asesino de Eva Blanco](#)

Data: 2 d'octubre de 2015

Mitjà: Antena 3TV, Noticias 1, minut 17'. Durada 5'

Resum: Detenen el presumpte violador i assassí d'Eva Blanco 18 anys després. Se centra en el procés policial, amb declaracions del ministre d'interior i els guàrdia civils responsables de la investigació.

La llarga investigació i detalls secundaris sobre el cas d'Eva Blanco difuminen el component sexual del crim en un vídeo de 5 minuts d'Antena 3

La guàrdia civil és la protagonista de la peça dedicada a relatar la investigació i detenció de l'assassí d'Eva Blanco. El vídeo fa èmfasi en la perseverança policial i en detalls morbosos del crim: 19 punyalades al cap, coll i esquena, i que el cos va ser trobat a una cuneta. Tot i que en el minut 1:30, d'una informació de 5 minuts, esmenta que el detingut està acusat de violació i assassinat, el component sexual del crim queda relegat a una posició secundària.

La notícia de la detenció posa un accent comprensible, després de 18 anys, en l'esforç policial sostingut, la col·laboració dels veïns en la investigació i en els nous mitjans tecnològics la universitat de Santiago de Compostel·la per identificar l'individu a través de la comparació de més de dues mil mostres d'ADN. No obstant, tot això sumat a la repetició del nombre de ganivetades, del lloc on va aparèixer el cadàver i la inclusió d'anècdotes dels investigadors, tot plegat minimitza el fet que es va tractar d'una agressió sexual.

A més dels detalls morbosos, és supèrflua la narració de com l'antic comandant va demanar al capità de la guàrdia civil que no abandonés i resolgués el cas. També ho és l'explicació del moment en què se'ls comunica als pares que han trobat el culpable.

L'ampli espai que donen els cinc minuts de vídeo podria haver estat aprofitat perquè parlessin especialistes en altres aspectes socials, psicològics i no només policials dels crims masculins, tal com indica també la sisena recomanació del [Manual de Urgencia sobre el tratamiento informativo de la violencia contra las mujeres](#).

“L'ampli espai que donen els cinc minuts de vídeo podria haver estat aprofitat perquè no només es donessin trets policials dels crims, sinó que parlessin especialistes en aspectes socials o psicològics”

Transcripció Apunt 2

Divendres 2 d'octubre del 2015
Antena 3TV Noticias 1

Imatge	Text
Imatge de plató Imatges de la detenció del sospitós	Este es el momento de la detención en Francia del presunto asesino de Eva Blanco. Un hombre de 52 años de origen magrebí que huyó tiempo después de matar a la joven, en la comunidad de Algete, en Madrid. El detenido vivía en Francia, con su mujer y sus tres hijos. El crimen de Eva Blanco se convirtió en asunto prioritario para la guardia civil, se enfrentaron a una de las investigaciones más complicadas de la historia de nuestro país. El cadáver de la joven fue encontrado a 7km de su casa, junto a la cuneta de una carretera. Vamos a conocer los detalles. Ainhoa Lujambio:
Text en pantalla "Ainhoa Lujambio" / "Algete, Madrid" PM (Pla Mitjà) enviada especial davant la porta de la família d'Eva Blanco Imatges de la cuneta PD (Pla Detall) de la placa commemorativa de la víctima PP (Primer Pla) pare de la víctima PG (Pla General) pare amb periodistes a la porta de casa	(Ainhoa Lujambio) Sí, se encontró con 19 puñaladas, aunque la lluvia de la noche no dejó muchas pistas, tan solo una huella del 42 y restos genéticos en la ropa interior de Eva que hoy tendría 34 años. Desde entonces, la guardia civil no ha parado de buscar al asesino. Se abrieron más de 100 líneas de investigación, los vecinos de Algete se presentaron voluntarios para poder cotejar el ADN. ADN que fue clave, se envió a la Universidad de Santiago, allí se realizó un perfil que decía que provenía de un hombre de origen magrebí. Se cotejó con el hermano y ayer por la tarde se detuvo al presunto asesino en Francia.
Text en pantalla "Informa Marisa Dorta / Erika Barreras" Imatges de la detenció de l'acusat PG de tres guàrdia civils d'esquenes amb armilles anti bales, acusat emmanillat Fotos d'Eva Blanco Imatges de l'enterrament d'Eva Blanco	Es el momento en que se aborda a Ahmed Chelh, no hay desconcierto ni sorpresas, ni tan solo un intento de fuga, porque Ahmed nunca se imaginó que 18 años después la guardia civil fuera a buscarle al pueblo de Francia en donde vivía con su mujer y sus tres hijos. Le acusan de violar y asesinar en 1997 a Eva Blanco, en el municipio madrileño de Algete. Ella tenía 16 años, él 34. Su familia ha recibido con especial emoción la noticia
Text imprès en pantalla "Manuel Blanco /padre de la víctima" PM pare de la víctima	(Manuel Blanco /padre de la víctima) Lllaman a la puerta y está aquí todo el grupo de homicidios, fue un momento muy emocionante, les dije: no sé como agradecerlos, lo que estáis haciendo.

Imatge	Text
PG de la cuneta PG habitació intacta de la víctima PD fotografies, recordatoris de l'enterrament	(en off) Eva Blanco apareció muerta en este descampado, a 7km de su casa, le habían apuñalado en 20 ocasiones, en la cabeza, el cuello y la espalda. Se investigó a familiares, amigos y conocidos de toda la zona norte de Madrid.
PM de Victoria Lareu, forense	(Victoria Lareu / forense identificación ADN) lo que ha hecho el trascurso del tiempo, haber tenido tiempo para investigar, indagar en nuevas tecnologías, en nuevos marcadores que ha permitido un estudio, que hace 17 años no se podía hacer.
Text en pantalla "Imagen Víctor Lopez" PG laboratori PD provetes, mostres d'ADN PG guàrdia civils a la cuneta (dramatització) PD fitxa d'Eva Blanco PD fitxa i retrat robot del sospitós "Ahmed Chelh"	Ese estudio de genético de la Universidad de Santiago de Compostela ha permitido determinar que el asesino era un hombre de rasgos norteafricanos con unas características determinadas. El grupo de homicidios guardaba el censo de 1997, 300 marroquíes cumplían con el perfil. Se toman muestras a un hermano de Ahmed, es la prueba número 90, las piezas empiezan a encajar, sin levantar sospechas, hace un mes, los agentes toman ADN del otro hermano, ya no hay dudas, el puzzle se ha terminado.
Imatges de plató Al fons, foto d'Eva Blanco amb 16 anys	La detención del presunto asesino se produce cuando faltaba solo un año y medio para que el caso de Eva tuviera que ser cerrado para que el delito prescribiera. La guardia civil no dejó de trabajar en la investigación en los últimos 18 años. Los resultados eran inciertos, hasta que hace poco el ADN dió la pista definitiva para llegar al presunto asesino.
Text en pantalla "Ministro de Interior, el ministro se reúne con los padres de Eva Blanco y felicita a los agentes que han resuelto el caso" Imatges del ministre en l'acte d'homenatge. Els pares d'Eva Blanco i els guàrdia civils estan presents en l'acte oficial	El ministro del Interior ha recibido este mediodía a los padres de Eva Blanco, ha sido un encuentro emotivo, de hecho, la madre ha sufrido un mareo como consecuencia de una subida de tensión, mientras se hablaba a la prensa. El ministro ha destacado el éxito de la investigación policial y ha felicitado a los agentes por no desistir en la búsqueda.
Text en pantalla "Jorge Fernandez Díaz, Ministro del Interior"	(Jorge Fernandez Díaz) Por la dedicación, la tenacidad y por la sensibilidad y rigor científico, que les ha llevado, después de 18 años, a poder esclarecer este terrible, trágico asesinato.
El capità de la guàrdia civil ensenya a càmera els documents de la investigació al seu despatx Text en pantalla "Informa Soledad Arroyo / Nus Vázquez"	(en off) Es el capitán Ruben Valero, cuando Eva fue asesinada, él era un adolescente, pero en sus manos ha estado la última y decisiva fase de la investigación del crimen, cuando llegó a la unidad de policía, le dejaron muy claro cuál era la prioridad.

Imatge	Text
Text en pantalla “Rubén Valero / Capitán Policía Judicial Guardia Civil”	(Rubén Valero) el comandante Rojero, que era mi jefe en ese momento, me dijo, nada más entrar: “mira, solo te pido una cosa, que me saques el caso de Eva Blanco”.
Imatges de la cuneta. Imatges de laboratori. Imatges d'arxiu de la investigació. Emprems. Veïns amb urnes de proves d'ADN.	(en off) Desde que en abril de 97 se localizó el cadáver, abandonado aquí tras una noche de lluvia intensa que hizo desaparecer muchos rastros, los investigadores tenían pistas, una huella junto al cuerpo, fibras del asiento de un coche y lo más importante, restos biológicos del asesino. Se solicitó permiso para extraer ADN de todos los vecinos pero el juez no lo autorizó. Aun así, se analizaron sin resultado dos mil pruebas del entorno de Eva, a pesar de todo la investigación se quedó abierta.
PM de Rubén Valero al despatx	(Rubén Valero) El caso de Eva Blanco siempre ha estado ahí, o sea, nunca se ha archivado, nunca se pensaba archivar, y desde luego, nunca se pensaba abandonar.
Imatges del despatx Retrat robot del violador-assassí PG policies detinent (imatges dramatitzades)	Cambiaron investigadores, cambió el juez y se hizo este retrato robot, pero la clave estaba en el inicio. En el ADN que finalmente señaló hacia este hombre. Tres agentes viajaron a Francia para detenerle, el resto del equipo quiso darle la noticia a la familia con Ruben al frente.
PM de Rubén Valero al despatx	(Rubén Valero) yo tenía claro que uno de los momentos que quería vivir era comunicárselo a los padres, y para mí fue el día más glorioso de mi vida, y ayer cuando le dí la noticia a los padres... bueno, yo me derrumbé, directamente.
Fotos d'Eva Blanco	(en off) Solo faltaban 19 meses para que transcribiera el caso, y quedara impune, pero la constancia de decenas de especialistas ha hecho posible que la muerte de Eva Blanco sea por fin un caso cerrado.

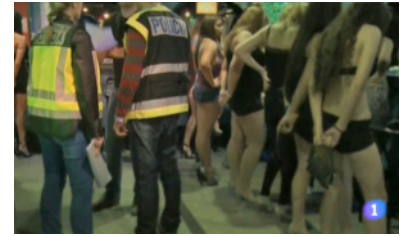
Apunt 3

Video: Aprovació del 'Plan contra la Trata de Personas con Fines de Explotación Sexual'

Data: 18 de setembre de 2105

Mitjà: TVE-Telediario 21h, portada minut: 1:12; Peça: minut 32:34. Durada 1' 22"

Resum: El govern espanyol aprova el 'Plan contra la Trata de Personas con fines de explotación sexual' i el ministre Alonso diu que els diners decomissats a les màfies serviran per ajudar a les dones.

Una notícia sobre l'aprovació del 'Plan contra la Trata de Personas con fines de explotación sexual' usa imatges de les afectades i no dels proxenetes

La notícia sobre l'aprovació del Pla contra la Tracta de Personas amb Finalitats d'Explotació Sexual emesa a TVE el passat 18/09/2015 està eminentment il·lustrada amb vídeo de dones detingudes i identificades per la policia en batudes, de tal manera que, en primer lloc, posa el focus en elles i no en els proxenetes.

Centrar el relat visual sobre les dones les converteix en símbols de l'explotació que pateixen, en lloc d'assenyalar amb més èmfasi les màfies que les controlen. És a dir, transmet a elles implícitament responsabilitats de la violència que pateixen i, per tant, les estigmatitza.

D'aquí que la recomanació 3 sobre El tractament de la prostitució i el tràfic d'éssers humans amb finalitat d'explotació sexual als mitjans de comunicació aconselli fer visibles les persones que es lucren i delinqueixen a través de la prostitució i treure del focus mediàtic les dones que l'exerceixen.

I, en segon lloc, difondre la seva imatge les posa en perill perquè facilita que les màfies les identifiquen i puguin prendre mesures contra elles amb la intenció que no aportin dades que ajudarien a perseguir els responsables, tal com alerten les organitzacions expertes en l'abordatge integral de la tracta.

A més, la peça inclou també imatges de prostitutes a carrers i carteres sense indicar si són víctimes de tracta, cosa que afavoreix la confusió entre prostitució forçada i no forçada i, conseqüentment, orienta l'acció pública més a perseguir policialment la prostitució a la via pública que a ajudar i brindar protecció integral a les afectades. Les Recomanacions sobre el tractament de la violència de gènere als programes informatius i d'entreteniment en els mitjans de comunicació de forma més ampla aconsellen no confondre la prostitució, la tracta i l'explotació sexual de dones i nenes.

“Centrar el relat visual sobre les dones [en situació de tracta] les converteix en símbols de l'explotació que pateixen, en lloc d'assenyalar amb més èmfasi les màfies que les controlen”

Transcripció Apunt 3

Divendres 18 de setembre del 2015
TVE Telediario 21h

Temps	Vídeo	Àudio
1,12	Text imprés en pantalla: "Plan contra la Trata" Imatge d'un club de carretera Pla mitjà d'una batuda en un club, apareix una policia en primer pla i varies prostitutes d'esquenes. Primeríssim primer pla de mans movent bitllets. Text imprés en pantalla: "Plan contra la Trata: el dinero decomisado a las mafias se destinará a la atención a las víctimas" Policies nacionals en controls de carreteres parlant prostitutes Plànol d'espatlles d'una prostitutes	El Consejo de Ministros ha aprobado el Plan contra la Trata, de la que son víctimas unas 45.000 mujeres y niñas. A los fondos del Plan se sumará el dinero decomisado a las mafias dedicadas a la trata con fines de explotación sexual y ese dinero se destinará a las víctimas.
32:34	Presentació notícia per la conductora del Telediario. Croma de imatge del Ministro de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad.	Vamos con otra noticia que hemos avanzado al comienzo del Telediario. bienes decomisados a las mafias de traficantes de mujeres y niñas con fines de explotación sexual serán destinados a las víctimas. Es una de las medidas del Plan Nacional contra la Trata que hoy ha aprobado el Gobierno.
32:50	Prostitutes al carrer Montera de Madrid parlant amb un home (possiblement client). Imatges de les cames d'una prostituta de carrer. Plànol de l'entrada de la policia en un prostíbul durant una batuda; plànol general de les prostitutes retingudes a la batuda; primer pla de les sabates de plataforma de les prostitutes.	Prevenir la trata, proteger a las víctimas y facilitar su inserción son algunos de los objetivos de un Plan que tiene 143 medidas, entre ellas la de poner en marcha campañas de sensibilización como esta para que todos sepan que la prostitución esconde la esclavitud del siglo XXI.

Temps	Vídeo	Àudio
32:59:00	Imatges del vídeo de la campanya de la que parla l'àudio Llegenda sobreimpresa en la pantalla “ NO SEAS CÓMPLICE”; Telf. 24h: 900 10 50 90. trata@policia.es Il·lustració d' una pàgina de contactes de un diari Vídeo de la campanya: Imatge d' un travelling sobre el cos despullat d'una dona amb sots-títols en castellà a la part superior i la traducció a l'anglès a la part inferior: “Este negocio mueve en España al menos 5 millones de euros al Pla general d'un home pegant a una dona en una habitació, i després forçant- la a estirar-se al llit i obrint- li les cames a la força. Sots-títols en castellà a la part superior i la traducció a l'anglès a la part inferior: “El negocio a nivel mundial genera más de 32.000 millones de dólares/año” Il·lustració amb la llegenda “Distribución” i després amb la imatge d'una prostituta de carrer. Pla general d' un prostíbul amb la llegenda “Club”. Pla mitjà de dos policies, home i dona. Pla mitjà del Ministro de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad en roda de premsa fent declaracions. Plans mitjans i primers plans de policies nacionals, algunes d'elles dones, parlant amb prostitutes de carretera. Pla mitjà de les cames d'una dona assegient- se a una cadira en un lloc de la carretera on es prostitueix. Pla d'esquenes d'una prostituta caminant. Primer pla d'una dona policia parlant amb una prostituta.	También trabajar en los países de origen como Hungría, Rumanía Nigeria o Paraguay formando al personal de las embajadas para que puedan detectar a las mujeres en riesgo o destinar todo el dinero y los bienes incautados en las operaciones policiales contra la trata para la atención y recuperación de las víctimas, tal y como se hace con los delitos de narcotráfico. Declaraciones del Ministro de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad: “ A partir de esta oficina de recuperación y gestión de activos, los bienes que se incauten a los criminales que se lucran de la trata, también se destinarán a la lucha contra la trata, a la ayuda y la protección de las víctimas y al apoyo de las organizaciones que vienen trabajando y que vienen ayudando”. El año pasado la policía localizó 14.000 víctimas de la trata con fines de explotación sexual en nuestro país, y calculan que hay más de 45.000 víctimas. Casi la mitad tiene menos de 25 años y una de cada cien, es decir, casi 500, son niñas.

Apunt 4

Vídeo: [La violencia machista deja cuatro mujeres asesinadas en apenas 24 horas](#)

Data: 6 d'octubre 2015

Mitjà: Cuatro Noticias 20h, minut 20:36. Durada 2' 34"

Resum: En 24 hores, quatre dones han estat assassinades. Una havia denunciat dues vegades, però no va declarar contra l'agressor. Una altra tenia ordre d'allunyament que el marit no respectava. La tercera no va denunciar mai i de la quarta no hi ha informació.

A un vídeo de Cuatro sobre assassinats masclistes, li falta explicar el motiu pel qual hi ha dones que no denuncien el maltracte

La informació sobre l'assassinat de quatre dones a llocs diferents de l'Estat (Erandio, Veniel, Vigo i Palencia), que va ser emesa el 6 d'octubre a Noticias 20horas de Cuatro, diu que una d'elles no havia denunciat el maltracte del marit i que una altra sí que havia denunciat, però mai havia arribat a declarar contra ell. En cap dels dos casos, però, no hi afegeix una explicació dels motius pels quals hi ha dones que no ho fan.

És important que les dones sàpiguin que tant denunciar com declarar contra l'atacant són elements que les poden ajudar contra el maltracte i per això és pertinent esmentar-los. Tanmateix, explicitar que no ho van fer fa recaure sobre elles part de la responsabilitat dels fets si no s'expliquen les causes que poden haver impedit que denunciés o denunciessin.

L'entorn social de la dona, l'estat de vulnerabilitat que es troba arran del maltracte, la dificultat d'aconseguir un ordre d'allunyament efectiva, la por d'ella de tornar a ser agredida, i el tracte no especialitzat que reben a institucions com la policia, l'advocacia i la judicatura per la manca de formació i recursos, són factors que entorpeixen la decisió de tirar endavant un procés legal.

El vídeo de Cuatro usa el terme 'violència masclista', un concepte que s'ajusta a la definició dels fets, en la línia de la [recomanació 6 del CAC](#). Malgrat això, en un dels casos informats s'explicita que una dona era de Mali i es sobreentén que el seu marit també. L'esment de la pertinença a una minoria ètnica de la víctima, tendeix a estigmatitzar la seva comunitat, i de fet no afegeix informació rellevant per l'objectiu periodístic de la notícia.

“L'esment de la pertinença a una minoria ètnica de la víctima, tendeix a estigmatitzar la seva comunitat i, de fet, no afegeix informació rellevant per l'objectiu periodístic de la notícia”

En positiu, s'ofereix el testimoni d'una veïna, que en aquest cas, havia avisat a la policia en sentir els crits i s'informa d'una concentració pels quatre crims. A més, el vídeo ve seguit per una altra peça dedicada a una manifestació de rebuig a Erandio que conclou amb el nombre de mortes en l'any en curs com a mostra d'alarma social.

Transcripció Apunt 4

Dimarts 6 d'octubre de 2015
Cuatro Informativos 20h

Imatge	Text
Imatges del plató. Parla presentador.	(Presentador) Pero antes un dato dramático que queremos enfatizar. El de la violencia machista que nos deja 4 mujeres asesinadas en apenas 24 horas. Ayer murieron 3. Se llamaban Almudena, Silvina i Maymuna. Hoy hay una mujer fallecida más. Su pareja la ha matado en Guardo, en Palencia.
Veu en off d'una periodista: Llars de les dones mortes, dels 4 territoris, i els cadàvers tapats amb un llençol blanc com surten dels diferents domicilis, rodejats per policies i acordonats. Es veu un dels cadàvers tapat amb un llençol blanc, sortint de la furgoneta de la funerària.	En Erandio, En Veniel, en Vigo, y en Palencia. 4 cadáveres de 4 mujeres. Y 4 presuntos asesinos, sus parejas. 4 casos de violencia de género en menos de 2 días.
Un personatge públic fent una declaració (no es diu qui és).	“No podemos admitir relaciones de poder”
La veu en off de la periodista altre cop: Imatge del domicili d'una de les víctimes, seguida de la imatge d'un grup de persones que parlen. Imatge d'una de les víctimes feta amb el mòbil quan ella era viva. Surten els fills de Maymuna, s'enfoquen les cames i com ells surten del domicili. S'enfoca la imatge d'una dona plorant desconsolada i l'altre donant-li ànims, es pressuposa que és amiga de Maymuna.	La víctima no había denunciado por malos tratos a su pareja que ha sido detenida. Tenía 39 años. 23 tenía Maymuna. Era de Mali y tenía 2 hijos con su presunto asesino. El hombre tenía incluso una orden de alejamiento que se saltaba.
Testimonis al carrer Una veïna surt parlant a la premsa envoltada d'altres veïns i veïnes del barri	(Testimoni 1) “que en ocasiones llamé a la policía, a las 3 de la mañana para que viniesen”
Imatges d'un cos cobert amb un teixit blanc entrant a un cotxe fúnebre Surt la imatge del domicili Canvia la imatge i surt un Bar a Palencia, acordonat amb 2 agents de policia parlant, s'enfoquen les finestres del que es suposa que és el domicili Imatge d'una concentració silenciosa de persones. Seguida de la imatge d'una espelma. Un altre concentració on surt el personatge públic que fa la primera declaració.	Silbina tampoco sufría en silencio. Había denunciado a su marido al menos 2 veces, pero al final nunca declaró contra él. Su pareja escribió una carta inculpándose del crimen y luego se suicidó. Lo mismo hizo un hombre en este bar de Palencia. Se ahorcó después de haber matado a su mujer, dejó el cuerpo en su casa y fue a quitarse la vida al negocio que regentaban. 24 horas de crímenes que provocan repulsa social. Las concentraciones de condena a la violencia de género han llenado de silencio los lugares de los asesinatos.

Apunt 5

Video: [Asesinato machista en Tenerife](#)

Data: 23 d' octubre de 2015

Mitjà: TVE-Telediario 21h, minut 34:08. Durada 1,06'

Resum: Un home assassina la seva exdona a Tenerife davant de la seva mare, després que ella el denunciés en dues ocasions i el jutge li denegué protecció i assistència psicològica.

Bons elements en la cobertura d'un feminicidi, malgrat que reveli la identitat de l'assassinada i sigui poc sensible amb el dolor de la família

La informació a TVE sobre un home de 36 anys que va matar la seva exdona a Tenerife té un enfocament força apropiat. Primerament, no el tracta com un homicidi indeterminat, sinó que evidencia el caire masclista del crim, des del moment que la presentadora introdueix la peça amb un croma de fons amb la llegenda "Stop Violència de Gènere" i imatges de campanyes sobre el tema, s'aborda la violència masclista com una vulneració de drets humans. Segonament, posa el focus en la responsabilitat de l'agressor, enlloc d'explicar els fets de forma impersonal.

I, tercerament, contextualitza la informació i aporta dades sobre el procés seguit prèviament per la dona assassinada. Fa servir fonts identificades de forma clara i especialitzades en l'abordatge integral de les violències masclistes, tal com aconsellen les [Recomanacions sobre el tractament de la violència de gènere als programes informatius i d'entreteniment en els mitjans de comunicació](#) en els seus punts 2 i 11.

La peça recull les declaracions d'Àngela Martín Pérez, portaveu del Fòrum contra la Violència de Gènere a Tenerife, que confirma: "ella presenta dos denúncies; sol·licita ordre de protecció; el jutge li denega, i una assistència psicològica que estava tenint per al procés i per poder estar acompanyada, també li retira". La notícia conclou que les organitzacions especialitzades demanen "responsabilitats per un assassinat masclista que, asseguren, s'hauria pogut evitar".

“No el tracta com un homicidi indeterminat sinó que evidencia el caire masclista del crim i posa el focus en la responsabilitat de l'agressor”

Apart dels encerts, per una banda, la peça dona el nom de pila de l'assassinada, una dada irrellevant. Per l'altra, inclou les següents declaracions del pare: «Fa dies va donar-li unes patades aquí abaix [assenyala un lloc proper] i als nens va dir-los que es quedarien sense pare i mare». El testimoni del pare, que acaba plorant, aporta informació sobre el masclisme del crim, però emfatitza el dramatisme d'un fet ja prou dolorós com per fer recordar i patir tot el procés de nou a l'entorn familiar, especialment a les criatures.

Transcripció Apunt 5

Divendres 18 de setembre de 2015
TVE Telediario 21h

Imatge	Text
Presentadora del Telediario amb un croma de fons que inclou diversos símbols de la dona amb la llegenda "Stop Violència de Gènere".	En Tenerife un hombre de 36 años ha asesinado a su ex pareja, delante de su madre, que intentó protegerla y que está herida. La víctima, de 35 años, había denunciado hasta en dos ocasiones a su agresor, pero el juez no le concedió ninguna medida de protección.
PG dels funcionaris judiciales que treuen el cos de la dona en una llitera.	Iris, la mujer asesinada anoche, llevaba tres años separada, tenía tres hijos y había denunciado en dos ocasiones a su maltratador, que seguía agrediendo.
PM del pare que explica. Lletres sobreimpreses: "Epifanio Suárez, padre de la mujer asesinada".	"Días atrás le dió unas patadas aquí debajo. A los niños les dijo que se iban a quedar sin padre y madre".
PG d'un grup de gent consternada. PG d'un home donant suport al pare de la dona assassinada. PM d'Ángela Martín Pérez, fent declaracions. Lletres sobreimpreses: Ángela Martín Pérez, Portaveu del Fórum contra la Violència de Gènere de Tenerife.	A pesar de las agresiones y las amenazas y el juez no le quiso dar protección "Ella presenta dos denuncias; solicita una orden de protección; el juez la deniega y una asistencia psicológica que estaba teniendo para poder llevar el proceso e ir acompañada, también se le retira".
PM de dues persones dins una sala reben assistència mèdica. PG de un veï abraçant al pare de la dona assassinada.	Ahora piden responsabilidades por un asesinato machista que, aseguran, se podría haber evitado.

Apunt 6

Vídeo: [Dos mujeres, madre e hija, muertas a tiros](#)

Data: 8 de novembre 2105

Mitjà: Antena3tv Noticias Fin de Semana, minut 13:11. Durada 1' 34"

Resum: Un home mata a la seva ex-parella i la mare en presència del fill de quatre anys, a Lliria, València.

Violència emmarcada com a masclista, però sense dir per què no ha funcionat l'ordre d'allunyament

La informació emesa per Antena 3 sobre l'assassinat d'una dona i la seva mare a Lliria, València, l'emmarca dins els 44 casos de violència masclista comptabilitzats durant 2015 fins el moment de l'emissió. Mostrar-ne el context global permet que no es considerin fets aïllats, com un simple succés, o atribuïbles a altres causes. En un pla més concret, el vídeo menciona que hi havia un ordre d'allunyament en vigor, però no diu per què va ser ineficient.

Els testimonis que apareixen durant la peça aporten una declaració confusa i dues de superficials. Un familiar llunyà de les dues víctimes diu: "Esa mujer fuera a tener una pulsera, un móvil o algo, a esa mujer no le pasa lo que le pasa". De fet, és un lament per la falta de protecció, però, tal com es presenta, és críptic per a una part de l'audiència.

Tot i que s'intueix que el mòbil hauria servit per avisar la policia del perill, la menció de la polsera no és prou clara sense dir que podria haver estat un dispositiu per fer efectiva l'ordre d'allunyament. Tanmateix una font experta hauria pogut explicar que les polseres es proporcionen només en casos extrems —en què gairebé cabria decretar presó preventiva—, i que sovint són poc operatives i generen més angonya en les amenaçades.

“Mostrar-ne el context global permet que no es considerin fets aïllats, com un simple succés, o atribuïbles a altres causes”

Un altre testimoni, el d'una veïna que comenta que ella comprava a la parada del mercat de les víctimes, i el d'un veí que diu que el fill es troba sota custòdia policial, són superflus.

Per últim, el vídeo fa menció a les concentracions i deixa constància del rebuig social que generen tant els assassinats de València com els de Còrdova, succeïts el mateix cap de setmana. Fer-ho és també una recomanació que es troba en el document sobre el [tratamiento de la violencia machista en los medios de comunicación](#).

Transcripció Apunt 6

Diumenge 8 de novembre del 2015
ANTENA 3 Noticias fin de semana

Imatge	Text
Imatges del plató. Parla presentadora.	(Presentadora) Dos mujeres, madre e hija han muerto tiroteadas ésta tarde en Llíria, Valencia. Caminaban por la calle con un bebé que afortunadamente ha salido ileso. El presunto asesino, el marido de una de ellas se dió a la fuga en su vehículo. Almudena Talón, parece que acaba de ser detenido.
Enviada especial (Almudena Talón). Text en pantalla: Violencia de género Text en pantalla: Dos mujeres, madre e hija, muertas a tiros Cotxes policials, recinte acordonat Cadàver tapat amb un llençol al carrer Ambulància i cotxes amb llums	(Almudena Talón, enviada especial) El hombre ya ha sido detenido tras una tarde de consternación y de versiones contradictorias, finalmente se ha confirmado que lo han detenido en el pueblo de al lado de éste, en Marines. Fue entorno a las 5 y media de la tarde, cuando en esta misma avenida que cruza el pueblo, disparó a bocajarro, a su exmujer y a la madre de ésta. Había una orden de alejamiento en vigor, de hecho, el hombre no vivía en este municipio. Para mañana se ha convocado un pleno extraordinario para condenar aquí este doble crimen de violencia machista. En plena calle, ha disparado a su mujer y a su suegra. Un familiar lejano de las víctimas lo ha visto todo desde el balcón.
Testimoni a la porta de casa seva	(familiar/testimoni 1) Calbico, así, con una mochila negra, tenía, y a la altura de un metro, le ha pegado dos tiros, pum pum pum, ha caído la mujer a tierra, esa mujer fuera a tener una pulsera, un móvil o algo, a esa mujer no le pasa lo que le pasa.
Policies i tècnics de la investigació parlant	(Enviada especial) En un principio se creía que el marido había huido con el niño, pero la Guardia Civil lo custodia tras haberlo recogido la policía local.
Testimonis al carrer Imatges de la zona de l'assassinat, cotxes policials i ambulància	(Testimoni 2) Había un niño pequeño que se ha escapado, estaba muerto de miedo, la policía local ha venido y se lo ha llevado (Testimoni 3) Se comenta que tenía tres años (Testimoni 4) yo la conozco porque si es la que dicen, vendía en el mercado y algunas veces hemos estado ahí en su puesto. Durante 2015 en España han muerto 44 mujeres por violencia machista. La comunidad con más víctimas: la valenciana. Con diez muertas éste año.

Apunt 7

Vídeo: [Seguiment de les prostitutes alliberades d'una xarxa de prostitució](#)

Data: 9 de novembre de 2015

Mitjà: TV3, Telenotícies nit, minut 34:08'. Durada 1' 06".

Resum: Durant una batuda pel desmantellament d'una màfia d'explotació sexual de dones, van detenir 20 persones, van identificar 400 dones i van rescatar-ne dues dels proxenetes, caps de la màfia.

Adequat abordatge del desmantellament d'una màfia de tracta de dones per a l'explotació sexual

L'abordatge informatiu del desmantellament d'una màfia de tracta de dones amb finalitats d'explotació sexual a la Jonquera és prou apropiat.

En primer lloc, utilitza una veladura per cobrir les seves cares a la batuda policial i, per tant, protegeix la seva identitat. Tampoc deixa veure les cares d'altres prostitutes que apareixen durant tota la notícia.

En segon lloc, la notícia utilitza diverses fonts expertes. Antonio Navarro, de la Policia Nacional, respon a la pregunta "Per què és tan difícil denunciar?" i explica que les dones en situació de tracta estan sotmeses a "una pressió terrible i, si intenten denunciar-los, les amenacen amb [danyar] la seva integritat física, o també si tenen fills, o pares o mares".

En tercer lloc, la peça aborda la prostitució i la tracta sense simplificar, més enllà de la visió policial o judicial i a partir del testimoni de dues organitzacions especialitzades amb postures diferents.

Per una banda, la periodista informa que l'associació Genera, que distingeix entre la prostitució forçada i no forçada, "reivindica que les dones que es prostitueixen contra la seva voluntat puguin acollir-se al pla de protecció de víctimes de tracta encara que no denunciïn". Anna Fàbrega de Genera explica que "pel damunt de tot estan les víctimes i dotar de drets a les víctimes, no només quan son identificades, sinó quan ja hi ha indicis que estan en situació de tracta, que això en aquest moment no s'està fent".

Per l'altra, Natàlia Massé, de la fundació APIP-ACAM, reclama "una reflexió sobre l'augment de demanda de la prostitució, no només a nivell policial o mediàtic, sinó a nivell de societat" i planteja la necessitat d'atendre les dones més vulnerables.

En el pla del vocabulari, la peça parla de 'tràfic de dones amb finalitats d'explotació sexual' enlloc d'anomenar-ho 'tracta'. El terme 'tràfic de persones' ('smuggling' en anglès) és més apropiat per descriure l'ajuda a creuar fronteres il·legalment, mentre que la 'tracta' ('trafficking') es pot donar dins d'un mateix territori i les persones explotades poden ser ciutadanes del mateix estat, com fou el cas, per exemple, d'Adriana D., que es va suïcidar a La Jonquera l'any 2013.

“La peça aborda la prostitució i la tracta sense simplificar, més enllà de la visió policial o judicial i ho fa a partir del testimoni de dues organitzacions especialitzades amb postures diferents”

Transcripció Apunt 7

Dilluns 9 de novembre de 2015
TV3 Telenotícies Vespre

Imatge	Àudio
Primer pla de les sabates de la dona que està parlant. Sobreimpressionat a la pantalla apareix el nom "Maria". Pla mitjà d'esquenes de dues prostitutes a les carreteres de la Jonquera. Pla general de la carretera amb un cotxe circulant. Primer pla de les sabates de dues prostitutes caminant. Pla mitjà d'una prostituta al costat d'una cadira de càmping ubicada a una zona amb gespa i arbres. Gravació policial de l'entrada de policies antiavalots de la policia nacional a un prostíbul. Les imatges tenen el segell de la Policia Nacional. La càmera segueix els policies pel local, on hi ha dones assegudes i de peu, a les que no se'ls veu la cara perquè el vídeo els tapa amb una veladura. Pla general del local on apareix un policia amb una armilla fosforescent i un grup de prostitutes d'esquena o tapant-se el cap amb jaquetes. Pla picat de dos policies asseguts en una taula escrivint amb un paper on apareix en primer pla una dona d'esquenes. Pla general contrapicat d'una taula on es veu una dona policia amb la cara coberta per la veladura escriu en un paper, asseguda davant d'una dona d'esquenes que es repenja a la taula i es cobreix el rostre. Primer pla de la periodista que locuta, amb la següent informació sobreimpressionada en pantalla: La Jonquera-Sion Biurrun-Kilian Soler. Pla mitjà de les cames d'una noia caminant per la carretera i avançant cap a l'esquerra de l'enquadrament fins que la seva ombra ocupa tot el pla. La càmera amplia l'angle fins un pla general de la carretera. Pla mig del portaveu de la Policia Nacional amb l'escut de la Policia al costat. A sota, crèdits sobreimpressionats: "Antonio Navarro, portaveu Policia Nacional" Pla mitjà de dues prostitutes d'esquena assegudes de cara a la carretera. Pla mitjà de les cames d'una prostituta amb talons al costat de la carretera. Primer pla d'una prostituta d'esquenes a la càmera. Pla general de la mateixa prostituta asseguda en una pedra amb una cadira al costat, en una zona d'arbres. Primer pla de les sabates d'una prostituta a la	"Yo el primer día que vine aquí tuve problemas con tres chicas, el segundo igual, porque aquí se pagan las plazas de las chicas". Veu en off de la periodista autora de la notícia: Ens ho explica una noia que fa cinc dies que exerceix la prostitució a la zona de la Jonquera. Coincideix amb les entitats que treballen amb elles que hi ha màfies, una situació investigada per la policia, que fa només uns dies va actuar per intentar localitzar víctimes de tràfic de persones amb fins d'exploració sexual. Arran de l'operatiu policial es van identificar unes 400 noies i es van detenir més de 20 persones. El resultat: a cinc de les noies se'ls fa un seguiment i només dues han estat rescatades dels proxenets. La resta de les noies identificades tornen a ser al mateix lloc exercint la prostitució. Veu en off de la periodista: I per què és tan difícil que denunciïn? Veu en off del portaveu de la Policia Nacional: "És una pressió terrible, a la que estan sotmeses, i si intenten doncs denunciar-los és quan les amenacen amb la seva integritat, o també si tenen fills, o pares o mares".

Imatge	Àudio
Pla mitjà de la imatge de la portaveu de Genera, amb la carretera al darrere. A sota, crèdits sobreimpressionats: “Anna Fàbrega, Associació GENERA”. Primer pla d’una dona amb ulleres de sol parlant amb una altra que està d’esquena. Pla general de la carretera gravat des del seient de davant a la dreta. La càmera es desplaça cap a l’esquerra, fins a gravar la dona amb ulleres de sol conduint. Pla general de la mateixa dona amb un senyal de direcció a l’esquerra “La Jonquera, N2”. A sota, crèdits sobreimpressionats: “Natàlia Massé, Fundació Apip-Acam”. Pla general de la carretera que es mou en panoràmica cap a un parasol a sota de la qual està una prostituta. Pla detall de les sabates de la prostituta sota la cadira. Pla general de la carretera que es va movent en panoràmica fins a aturar-se a un cantó on està aparcant un cotxe patrulla dels Mossos d’Esquadra. Pla mitjà de una prostituta caminant per la carretera, la càmera la segueix fins que s’atura.	Veu en off de la periodista: L’Associació Genera, que treballa regularment amb les noies, creu que les que es prostitueixen en contra de la seva voluntat s’haurien de poder acollir al pla de protecció encara que no denunciïn. “Ante todo están las víctimas, y dotar de derechos a las víctimas no sólo cuando han sido identificadas, ¿vale?, sino cuando ya hay indicios de que pueden estar en una situación de trata, que eso en este momento no se está haciendo”. Veu en off de la periodista: Entitats que treballen sobre el terreny creuen que per solucionar aquesta situació cal fer una reflexió. “¿Por qué hay tanta demanda de prostitución? Creo que tenemos que hacer como sociedad, una reflexión sobre por qué está pasando esto. Claro, esta reflexión no solamente tiene que ser ni a nivel policial, ni a nivel mediático. Tiene que ser una reflexión a nivel sociedad y de poner de verdad los recursos sociales y públicos que hace falta para atender, principalmente, mujeres vulnerables.” Sobre el terreny, aquesta setmana, els Mossos han incrementat la vigilància, perquè des de fa uns dies, les noies, 40 a la zona de l’Alt Empordà, tornen a oferir els seus serveis a peu de carretera. Sion Biurrun, TV3, La Jonquera.

Apunt 8

Vídeo: [Testimoni de Susana Bejarano, supervivent de violència masclista i d'altres dones de l'associació Ve-la Luz](#)

Data: 6 de novembre de 2015

Mitjà: La Sexta Noticias 2, minut 26:20. Durada 1' 38"

Resum: La Sexta es fa ressò de la vaga de fam de les dones de l'associació Ve-La Luz, alhora que denuncia les retallades en matèria d'igualtat i anuncia la marxa contra les violències masclistes del 7N.

La Sexta Noticias dóna veu a les supervivents de violència masclista i denuncia les retallades

El dia abans de la Marxa Estatal contra les Violències Masclistes del passat 7 de novembre, La Sexta va dedicar una peça a la vaga de fam² de 9 dones del col·lectiu gallec Ve-La Luz, que l'encerta en tres aspectes: mostra dones que han sobreviscut a la violència de gènere, anuncia una manifestació que hi haurà l'endemà i denuncia retallades en polítiques d'igualtat.

A la peça es dóna veu a dues de les dones que participen en la vaga de fam.

Una d'elles, Susana Bejarano, explica que va dir prou després que el seu fill li demanés que deixés al pare i que ara vol viure tranquil·la a casa seva i no en una casa d'acollida perquè limita la seva llibertat de moviments.

L'off esmenta la demanda del col·lectiu de retirar la custòdia i el règim de visites als maltractadors i anuncia que l'endemà hi haurà una manifestació contra les retallades en polítiques d'igualtat, que implícitament dóna per certes: "Mañana se espera que se sumen a su lucha miles de personas reclamando acabar con los recortes en igualdad".

En el vídeo es recullen també unes declaracions de la secretaria d'Estat d'Igualtat, Susana Camarero, que nega que hi hagi hagut retallades contra la violència de gènere. Però immediatament, Noelia Landete (Moviment Feminista) afirma no solament que les retallades s'han produït sinó que [han estat assenyalades pel Comitè de Nacions Unides per a l'Eliminació de la Discriminació contra la Dona](#) (CEDAW en anglès).

De fet, des del 2010 el pressupost per a la prevenció de la violència masclista [s'ha retallat més d'un 26%](#), segons el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

La peça de La Sexta Noticias té la virtut de visibilitzar i donar veu a dones supervivents com a agents socials i no com a víctimes passives. A més, explicita reivindicacions del moviment feminista i en anunciar la manifestació de l'endemà i el seu objectiu -demanar un pacte d'Estat contra la violència de gènere-, contribueix a la participació ciutadana.

“El vídeo de La Sexta Noticias té la virtut de visibilitzar i donar veu a dones supervivents com a agents socials i no com a víctimes passives”

² Les dones de l'Associació Ve-La Luz van posar fi a mitjans de novembre a la vaga de fam que havien començat el dia 1 del mateix mes per reclamar compromisos polítics concrets contra la violència masclista. Després de rebre el compromís verbal per part d'IU i PSOE d'incorporar les reivindicacions als programes electorals, van aturar l'acció.

Transcripció Apunt 8

Divendres 6 de novembre de 15
La Sexta Noticias 2

Imatge	Text
Imatges del plató. Parla presentadora.	(Presentadora) Susana cuenta que su hijo le dijo que o dejaba a su padre o prefería no seguir siendo su hijo y eso, dice ella, fue lo que la empujó a empezar una nueva vida lejos de la violencia machista. Ella es una de las 9 mujeres en huelga de hambre para reclamar más medidas que ayuden a las víctimas. Mañana hay convocadas marchas contra la violencia machista en varias ciudades.
Imatges de Susana Bejarano al campament a la Puerta del Sol de Madrid / Rètol 1: Contra la violencia machista / Rètol 2: 016 Teléfono contra el maltrato	(Veu en off de la redactora) Tiene dos hijos adolescentes. Lo que más le duele a Susana es que hayan crecido con la violencia machista.
Primer pla de Susana Bejarano / Rètol 1: Contra la violencia machista / Rètol 2: Lleva 6 días en huelga de hambre	Mi hijo me dijo: “Mamá, o dejas a papá o dejo de ser tu hijo”. Entonces tú ya es cuando te das cuenta que algo está pasando.
Imatges de Susana Bejarano al campament a la Puerta del Sol de Madrid	(Veu en off de la redactora) No quiere una casa de acogida, sino vivir en su propia casa tranquila.
Primer pla de Susana Bejarano	Tienes un horario como si estuvieran metidas en una cárcel. Vamos a ver, por favor... ¿Qué hemos hecho? Nosotras no tenemos que estar metidas en ningún centro. Que cojan al maltratador y se lo lleven a la casa de acogida y a nosotras que nos dejen libres.
Imatges de les altres dones en vaga de fam	(Veu en off de la redactora) Son 9 mujeres. Representan a todas las que sufren la lacra de la violencia machista.
Imatge d'una altra de les vaguistes	Estar bien con nuestros hijos que es lo único que queremos cuando ya decidimos decir que ya no vamos a sufrir más y que ya no vamos a permitir que nos sigan agrediendo.
Imatges de les dones / Rètol 1: Contra la violencia machista / Rètol 2: Todos los grandes partidos han anunciado que acudirán mañana a la marcha	(Veu en off de la redactora) Están en huelga de hambre para pedir medidas. Entre otras, retirar la custodia y el régimen de visitas a los maltratadores.
Imatge d'un noi mirant la instal·lació de sabates vermelles contra el feminicidi / Una dona signant el manifest de l'associació / Imatge de les dones en vaga	Mañana se espera que se sumen a su lucha miles de personas reclamando acabar con los recortes en igualdad y que la lucha contra el maltrato a la mujer sea una cuestión de Estado.
Imatge de Susana Camarero, Secretaria d'Estat d'Igualtat / Rètol 1: Contra la violencia machista	Negar rotundamente que ha habido recortes en la lucha contra la violencia de género.

Imatge	Text
Imatge de Noelia Landete en representació del moviment feminista	Es evidente que los hay, hasta... No solo lo decimos las organizaciones feministas, sino que la ONU en dos informes señala que los recortes se están produciendo en España.
Imatge d'una instal·lació a terra amb una creu i espelmes / Imatge de les dones en vaga amb màscares amb la boca ratllada amb una X / Imatge de la instal·lació de les sabates vermelles i de la gent que passa per la Puerta del Sol mirant-la / Pla detall d'una de les sabates	(Veu en off de la redactora) Este año han muerto 41 mujeres. También, 39 niños. Su lema mañana será “Nos queremos vivas”. Esperan no sumar ni un nombre más a una lista de 753 mujeres muertas desde 2003.

Apunt 9

Vídeo: [Marcha contra la violencia de género](#)

Data: 7 de novembre de 2015

Mitjà: TVE, Telediario 15h., minut 1'40 i 4,12. Durada 4' 06".

Resum: La marxa contra les violències masclistes organitzada pel moviment feminista reclama a Madrid l'ampliació de la Llei Integral de Violència de Gènere i que aquest assumpte sigui una qüestió d'estat.

Detallada cobertura de la marxa estatal contra les violències masclistes que milloraria amb la inclusió de fonts que contrasten les declaracions oficials

L'informatiu de migdia de TVE del 7 de novembre fa una cobertura detallada de la marxa a Madrid per una acció urgent de l'Estat davant les violències masclistes.

En primer lloc, la peça les aborda com "la més greu vulneració dels drets humans que viu la nostra societat" i ajuda a comprendre'n l'impacte. La notícia explica que les 200 organitzacions convocants reclamen que "la violència de gènere sigui una qüestió d'Estat i que es reformi la llei de 2004 perquè s'incloguin totes les formes de violència contra les dones".

Després, detalla les reivindicacions amb el testimoni de diverses dones. Macu Gimeno, portaveu de la marxa, demana que «s'adoptin mesures urgents i es mantinguin en el temps per aturar aquesta massacre» i María Bilbao, portaveu del moviment feminista, emfasitza que cada dia les dones viuen "violències masclistes com la violència sexual, com l'assetjament laboral, com les humiliacions, la trata, etcètera..."

María Salmerón, una supervivent, afirma que després de patir "la violència física, psíquica i sexual d'un maltractador" li van treure la custòdia del seu fill per donar-li a ell. Per això, les convocants reclamen que "s'elimini la custòdia compartida i el règim de visites als menors dels maltractadors condemnats".

En segon lloc, és remarcable que les fonts d'informació no són aleatòries sinó dones expertes. El *Manual de Urgencia sobre el Tratamiento Informativo de la Violencia contra las Mujeres* de 2002, ja estimava que les fonts expertes són les més fiables.

La peça acaba amb les declaracions d'Andrea Levy, vicesecretària de programes i estudis del Partit Popular, que assegura que "no ha existit cap retallada" en els pressupostos de violència de gènere, "sinó tot el contrari". La seva és la darrera de les intervencions i, per tant, tendeix a operar com a conclusió.

Així, és apropiat donar veu al Govern espanyol, però el vídeo seria més complet si es contrastés amb fonts especialitzades que la contradiuen, com el [Consell de Drets Humans de la ONU](#). O la [Plataforma CEDAW Sombra](#), que estudia la implementació a Espanya de la Convenció de l'ONU per a l'eliminació de totes les formes de Violència contra les Dones) i xifra en un 23% la retallada pressupostària de 2009 a 2014.

O la Plataforma Impacto de Género Ya, que la situa al 30% pel que fa al Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

“Les fonts d’informació no són aleatòries sinó dones expertes. El Manual de Urgencia sobre el Tratamiento Informativo de la Violencia contra las Mujeres de 2002, ja estimava que les fonts expertes són les més fiables”

Transcripció Apunt 9

Dissabte 7 de novembre de 2015
TVE, Telediario 15h

Imatge	Àudio
Plano entero de mujeres tiradas en el suelo. Plano general de la manifestación con la cabecera. Subtítulos: "Marcha contra las violencias machistas. Piden que el terrorismo machista sea una cuestión de estado". Plano general de manifestantes. Plano entero de mujeres con pancarta y avanzando por la calle. Plano detalle de un cartel. Plano detalle de mujeres y hombres en la manifestación. Plano entero de cuatro mujeres Gran plano general de la manifestación. Plano americano de la cabecera de la manifestación y travelling de izquierda a derecha. Gran plano general de la manifestación. Plano medio de una chica con una pancarta. Plano general de la manifestación. Plano entero de la gente en la manifestación. Plano medio del presentador del telediario con croma de fondo con gran plano general de la cabecera de la multitudinaria manifestación. Plano general del plató del telediario con el croma anterior y otro con la imagen de la periodista que retransmite en directo. Plano medio de la periodista. Subtítulos: "Clara Hostalet, Plaza de España, Madrid". Apertura de una cortina en el margen derecho de la pantalla donde van apareciendo varias imágenes: plano general de la manifestación; plano medio de varias mujeres; plano general de la multitud; plano general de la cabecera de la manifestación; plano general de las y los manifestantes; plano entero de la gente en la manifestación. Plano medio de la periodista entre las y los manifestantes. Plano americano de las mujeres que llevan la cabecera de la manifestación. Plano general de la manifestación. Plano detalle de una pancarta. Gran plano general de la manifestación. Plano detalle de las manos que se abre hasta plano general de la manifestación. Plano general de la manifestación. Plano medio de manifestantes con carteles al fondo	Miles de manifestantes en Madrid en la primera marcha estatal contra las violencias machistas. Convocadas por el Movimiento feminista, piden que la lucha contra la violencia de género sea una cuestión de Estado y que se reforme la ley de 2004 para que se incluyan todas las formas de violencia contra las mujeres. A la marcha se han sumado partidos políticos, sindicatos y asociaciones ciudadanas. La primera gran movilización nacional contra las violencias machistas convocada por el movimiento feminista ha arrancado poco después del mediodía con la asistencia de miles de personas y representantes de todos los grandes partidos políticos, sindicatos, además de numerosos colectivos sociales. La marcha ha partido del Ministerio de Sanidad, en el Paseo del Prado y ha terminado en la plaza de España, Clara Hostalet. Una multitudinaria manifestación, que acaba aquí al final de la gran vía con Plaza España. Acaba con un manifiesto en castellano, catalán y euskera. Quieren dejar claro que la violencia de género es la más grave violación de los derechos humanos que padece nuestra sociedad. Exigen que la violencia machista sea una cuestión de Estado y piden la reforma de la Ley Integral contra la Violencia de Género de 2004 porque, dicen, se queda corta. Así consideran que también debe ser violencia de género la explotación sexual, el acoso sexual y el acoso laboral. Miles de personas, miles de mujeres, también hombres, y junto a ellos y a ellas, representantes de todos los partidos políticos se han dado aquí cita, y todos recuerdan este dato: en los últimos diez años, 1378 mujeres han muerto asesinadas en manos de sus parejas o ex parejas.

Imatge

Plano medio de la portavoz de la movilización, subtítulos: “Macu Gimeno,

Portavoz Marcha 7N contra la violencia machista”. Gran plano general del Ayuntamiento de Madrid. Travelling desde el edificio hacia la manifestación. Plano entero de manifestantes. Plano entero de mujeres con una gran pancarta. Gran plano general de la manifestación.

Primer plano de otra portavoz, subtítulos al pie: “María Bilbao, portavoz del movimiento feminista”.

Gran plano general de manifestación que se mueve en travelling de 180 grados. Plano general de manifestantes. Plano medio de manifestantes.

Plano medio de una mujer con una pancarta. Subtítulos al pie: “María Salmerón, sufrió violencia de género”. Plano detalle de un cartel. Plano medio de María Salmerón que sigue haciendo declaraciones.

Plano medio de una periodista con la manifestación detrás. Subtítulos: “Rosa Correa”. Gran plano general de la manifestación. Plano general de la marcha.

Plano americano de un grupo de mujeres. Gran plano general de la manifestación con subtítulos al pie: Teléfono contra el maltrato, 016. Plano medio de manifestantes.

Primer plano de Pedro Sánchez, subtítulos: “Pedro Sánchez, secretario general del PSOE”.

Primer plano de Pablo Iglesias, subtítulos: “Pablo Iglesias, secretario general de Podemos”.

Primer plano de Andrea Levy, subtítulos: “Andrea Levy, vicesecretaria de estudios y programas del PP”.

Àudio

Voz en off:

Mujeres unidas dando voz a las que faltan, a las que murieron asesinadas por sus parejas o exparejas. 41 mujeres este año. Es la primera movilización estatal contra la violencia machista. “Nos queremos vivas”, “Basta ya”. Ha sido el lema de miles de mujeres por las calles de Madrid.

“Estas miles de violencias que padecemos por el hecho de ser mujeres queremos que sean consideradas terrorismo machista y que como tal se adopten las medidas urgentes y que se mantengan en el tiempo para parar esta masacre”.

Piden que la lucha contra la violencia de género sea una cuestión de Estado y que se reforme la ley de 2004 para que estén incluidas todas las formas de violencia contra las mujeres.

“Cada día sufrimos violencias machistas como la violencia sexual, como el acoso laboral, como las...como humillaciones, la trata, etcétera, etcétera...”

Quieren también que se elimine la custodia compartida y el régimen de visitas a los menores de los maltratadores condenados.

“Yo he sufrido la violencia física, psíquica y sexual de un maltratador. En el 2009 me quitaron la custodia y se la dieron a un maltratador”.

Cada día se presentan en los juzgados de España 276 denuncias por maltrato a mujeres. En estos últimos cinco años han muerto asesinadas por sus parejas o exparejas 294 de ellas, por eso hoy aquí en Madrid todos juntos gritan “Basta ya”.

“El PSOE fue quien puso en pie esa Ley de y quien lideró la lucha contra la violencia de género y a partir del próximo 20D seremos también los que lideremos espero un gran pacto de estado ciudadano, un gran pacto ciudadano, un pacto de vida para acabar y extirpar de una vez por todas la violencia de género que tanto nos avergüenza a todos”. “No tiene que ser una manifestación partidista pero también hay que dejar claro quién ha estado con las mujeres y quién ha estado en contra, los que recortan, los que han hecho leyes del aborto que nos llevan 30 años atrás, están en el bando contra las mujeres”. “Pedir responsabilidad al resto de fuerzas políticas, para que no mientan, y que vayan a los datos porque no ha existido ningún recorte, sino todo lo contrario mas esfuerzo y mas medios para que las mujeres se sientan siempre acompañadas”.

Apunt 10

Vídeo: [Correa contractava prostitutes com a part de les pràctiques corruptes amb alts càrrecs del PP](#)

Data: 18 de setembre del 2015

Mitjà: Cuatro Noticias 20h, minut 13:09 – 14:27. Durada 1' 20"

Resum: Una treballadora de l'ajuntament de Boadilla revela una gravació on l'ex secretaria de Francisco Correa explica que ell contractava prostitutes per a càrrecs amb qui tenia negocis corruptes.

Una informació de Cuatro sobre corrupció és poc respectuosa amb les treballadores sexuals

La cadena televisiva Cuatro emet una notícia on es difon l'enregistrament d'una conversa en què l'exsecretària de Francisco Correa -processat per corrupció en la trama Gürtel- explica a una empleada de l'ajuntament de Boadilla, que el seu cap rebia visites de polítics i li encarregava serveis sexuals: «A ver... necesito chicas altas, rubias, que sean putas, muy putas...».

El vídeo presenta a Correa com a corrupte i masclista, però ho fa de forma poc respectuosa amb les treballadores sexuals que ordenava contractar per segellar els negocis.

Els regals o favors que Correa fes als polítics corruptes són rellevants. En particular, ho és que pagués serveis sexuals, però això no legitima que la forma degradant amb què ell ho demana passi a l'espectador sense fer-ne cap comentari crític.

La veu de l'exsecretària a la cinta és un indici plausible que Correa utilitzava serveis sexuals i, per tant, té un alt valor informatiu. Ara bé, la forma en què és descrita l'ordre de Correa mostra una falta de respecte cap a elles perquè implícitament les presenta com a 'indecents', - «putas, muy putas» - per a una audiència que comparteix la moral hegemònica i com a mers objectes per a la satisfacció dels homes - «altas y rubias» -.

“Al no deixar clara la crítica, en un col·lectiu tan condemnat socialment, la peça obre la porta perquè els espectadors simplement i superficialment menyspreïn les treballadores sexuals sense fer-se cap qüestionament de les creences estigmatitzants que ja tenien”

A més, que la notícia emeti les paraules de l'exsecretària li dóna espectacularitat, però ho fa sense explicitar què és el que considera reprovable en el fet que Correa les contractés. Al no deixar-ho clar, en un col·lectiu tan condemnat socialment, la peça obre la porta perquè els espectadors simplement i superficialment menyspreïn les treballadores sexuals sense fer-se cap qüestionament de les creences estigmatitzants que ja tenien.

Transcripció Apunt 10

18 de setembre de 2015
Cuatro, Noticias 20h

Imatge	Text
Imatges del plató. Parla presentador. Imatge de Correa de fons.	(Presentador) Hoy en los informativos de Cuatro en las mañanas, han desvelado las grabaciones realizadas a la antigua secretaria de Francisco Correa. Mayca Jiménez. Unas grabaciones realizadas por una antigua trabajadora del Ayuntamiento de Boadilla, grabaciones realizadas sin su conocimiento, que implican en la trama a más altos cargos del PP, y que describen entre otras cosas las visitas de Bárcenas al despacho del cabecilla de esta red. Las grabaciones por su interés han sido incorporadas a la instrucción judicial.
Veu en off d'un periodista: Imatges de Correa dirigint-se als jutjats, després envoltat de periodistes i càmeres. Surt la gravació transcrita sobre una cartilla, sobre la imatge de Correa.	Veu en off: La exsecretaria de Correa recibía encargos como este (gravacions): "A ver Necesito chicas altas, rubias, que sean putas, muy putas....".
Veu en off del periodista: Imatges de Bárcenas caminant amb el que se suposa és el seu advocat i entrant a un edifici. Es torna a veure la gravació sobre una cartilla amb el nom de la secretària.	Veu en off: Trabajaba hasta tarde así que dice que una vez vió llegar a un ilustre visitante. Se sent la gravació amb la veu de la secretària: "Señor Correa esta aquí el señor Barcenan. Y salir Bárcenas con sobres" (la veu de la secretaria).
La veu en off de la periodista altre cop: Imatge d'unes mans posant un bitllet de 500 euros a un sobre, seguit d'una caixa de sabates on una mà hi posa un altre bitllet de 500 euros. La cartilla amb la gravació de l'exsecretària transcrita i la càmera va passant per sobre de bitllets de 500 euros. La imatge canvia i Correa surt d'un cotxe policial escortat per Guardia civils. Veu en off del periodista: Segueixen les imatges de Correa escortat per la Guardia Civil mentre entra en els jutjats. Tot seguit van sortint les imatges de totes les persones que anomena l'exsecretària. Algunes en foto estàtica algunes en moviment	Sobres que salían y cajas de zapatos que entraban. (gravació): "José Luis... ve al banco y saca... yo que sé 300.000 euros ya sabes como. Y venían en cajas de zapatos". Veu en off del periodista: Según su secretaria la de Correa era además una oficina de lo más concurrida. "He visto Pío, Luis Barcenan, Jesús Merino, Isidro Cuberos, Jesus Calvo...".
Imatge de Correa aixecant-se de la taula dels acusats als jutjats escortat per dos policies.	Veu en off: Grabaciones que ya están en manos del juez.

Apunt 11

Vídeo: [Detenció d'una presumpta gihadista a Fuerteventura](#)

Data: 12 de desembre de 2015

Mitjà: Telecinco-Informativos Fin de semana, minut 21:20. Durada 1' 47"

Resum: Telecinco informa de la detenció d'una presumpta gihadista a Fuerteventura fent un recorregut pel seu entorn més proper.

A Telecinco, un vídeo amb tints d'islamofòbia de gènere

L'informatiu de cap de setmana de Telecinco del 12 de desembre va cobrir la detenció a Fuerteventura d'una jove acusada de col·laborar amb l'autoproclamat Estat Islàmic. La informació, que se centra en un primer moment en l'arrest de la dona i que ningú sospitès de la seva conducta, adopta implícitament un to islamofòbic de gènere perquè vincula l'extremisme religiós amb l'ús de l'hijab.

La relació s'estableix a través de les declaracions d'una companya d'institut: "Parecía una chica normal. La cosa es que después empezó a cambiar, se puso el velo y se apartaba un poco más de la gente".

L'associació del vel amb el fonamentalisme, sense matisar i sense explicació suplementària, genera la sospita sobre el conjunt de les dones musulmanes que usen vel.

Després de l'insert de la noia de l'institut, la peça es mou en una doble vessant. És políticament correcta perquè recull declaracions de persones musulmanes que condemnen la violència, però immediatament revifa l'estigma sobre tot el col·lectiu perquè il·lustra amb imatges de persones musulmanes al carrer i en mesquites la veu del redactor quan afirma que la policia investiga "si puede haber más casos similares en la isla".

Tot sovint, tal com expliquen Laura Mijares y Ángeles Ramírez a l'article "[Mujeres, pañuelo e islamofobia en España: Un estado de la cuestión](#)", el mocador o hijab amb el qual algunes dones musulmanes es cobreixen el cap es converteix en un leitmotiv de la "islamofòbia de gènere".

Llavors, l'hijab, que ja per una part de la població no musulmana és considerat com un símbol de submissió i subordinació de les dones, aquí en associar-se al gihadisme passa a ser a un símbol de la violència contra la societat.

"Des d'aquesta perspectiva, la idea més generalitzada és que el mocador es porta perquè els pares obliguen a les filles o perquè les filles són militants islamistes. En el primer cas són submises, i en el segon, gèrmens de terroristes" (Mijares i Ramírez).

Un altre punt desafortunat de la peça rau en l'excés d'informació sobre la identitat de la detinguda sense tenir en compte la presumpció d'innocència: es diu el nom, apareixen imatges del seu institut i del cartell de la residència on vivia entre setmana i del nom del seu carrer, així com del balcó del domicili familiar.

“L'associació del vel amb el fonamentalisme, sense matisar i sense explicació suplementària, genera la sospita sobre el conjunt de les dones musulmanes que usen vel”

Transcripció Apunt 11

Dissabte 12 de desembre de 2015
Telecinco

Imatge	Text
Imatges del plató. Parla presentadora.	(Presentadora) Esta de Ceuta es la cuarta detención de presuntos yihadistas esta semana aquí, en España. El martes las fuerzas de seguridad arrestaban en Fuerteventura a una chica muy joven, de apenas 19 años, que todavía iba al instituto, pero que ya había jurado lealtad a Estado Islámico y que llevaba mucho tiempo captando y adoctrinando a simpatizantes.
Imatges de la detinguda amb uns policies en una pista d'aeroport / Imatges de l'institut, del cartell de la residència i del nom del seu carrer/ Rètol 1: Informa Miguel Ángel Guerra	(Veu en off del redactor) Pudo haber estado durante al menos dos años desarrollando actividades de apología, captación y adoctrinamiento para el DAESH, pero ni en su instituto, ni en la residencia donde vivía entre semana, ni en su barrio sospechaban de ella.
Insert d'una veïna sense identificar	Una chica... Lo que yo oigo en la televisión me ha sorprendido. ¿Me entiendes? Una chica de confianza.
Imatge de tres joves / Imatge d'una cafeteria amb estudiants.	(Veu en off del redactor) Sus compañeros sí habían notado un cambio en la personalidad de Sukaima.
Insert d'una de les companyes d'institut.	Sí, porque parecía una chica normal. La cosa es que después empezó a cambiar, se puso el velo y se apartaba un poco más de la gente.
Imatges del carrer per on passen dones musulmanes / Imatge d'homes preguntant en una mesquita / Imatge d'un furgó policial / Imatges del carrer amb persones musulmanes passant	(Veu en off del redactor) En Fuerteventura residen más de 6.000 musulmanes, se reúnen en mezquitas como esta. La policía investiga si puede haber más casos similares en la isla. Una comunidad que define este tipo de actitudes como inconscientes...
Insert d'un veí sense identificar.	(Declaració del veí) Ese es el problema. Es solo una niña. No sabe nada.
Imatge d'una dona musulmana passejant un cotxet.	(Veu en off del redactor) ...y que rechaza la violencia.
Imatge de Madiop Fall Niang/ Rètol 1: Representante comunidad musulmana	Es detestable, deplorable, condenable.
Imatges de Naima	(Veu en off del redactor)
Pla d'un balcó.	Naima es amiga de la familia. Se dirige a visitarles. Ella también es musulmana y lleva, como ellos, muchos años en Fuerteventura. Aún no sabe qué le ha podido ocurrir a la hija de Hsas.
Insert de Naima	Yo debo muchas cosas a España y más a Canarias. Los canarios son mis primos, la verdad. Me duele mucho lo que le pasó a esta niña, no me gusta. No sé que le pasó. Me duele, la verdad, me duele.
Més imatges del balcó / Imatges de la detinguda a la sortida del seu domicili amb la policia	(Veu en off del redactor) Una casa, esta del segundo piso, que abandonó el pasado miércoles detenida por la policía nacional.

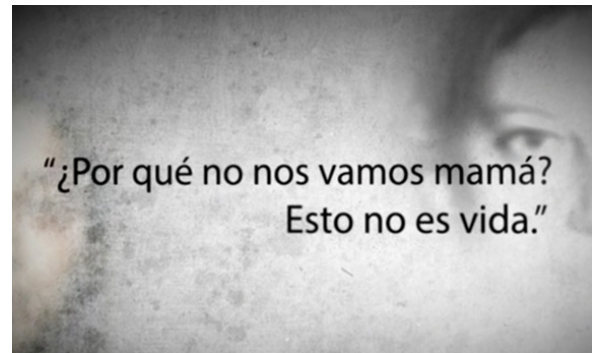

Apunt 12

Vídeo: [Antena 3tv / Noticias 2 / 30 de novembre de 2015: minut 31](#)

Data: 30 de novembre de 2015. Durada 2'12"

Resum: Dins el marc de la setmana de lluita contra la violència masclista, Antena3 presenta el cas de dues supervivents, mare i filla. La mare havia estat maltractada durant molts anys fins que va decidir marxar de casa amb les filles.

Antena 3 difón la nova legislació que inclou els fills com a víctimes de violència de gènere

Els fills i filles de dones maltractades es comptabilitzaran a partir d'ara com a víctimes de violència masclista. Antena 3 se'n fa ressó i inclou un petit reportatge dins el telenotícies amb un relat de supervivència d'una mare i una filla. La Fundació Atresmedia i la Fundació Mutua Madrilenya col·laboren per crear càpsules sota el títol "Tolerancia 0, contra el maltrato, la fuerza de todos", que queden enllaçades a la [web](#). La pàgina inclou vídeos sobre campanyes institucionals, estadístiques o [recursos](#) informàtics contra la violència.

"Estuve 8 años amenazada de muerte y puedo decir que soy una de las supervivientes y no una de las asesinadas". La peça és positiva perquè dóna visibilitat a una persona que se'n va sortir i refer la seva vida. El seguiment de casos similars és difícil i, per tant, poc freqüent, però com el d'aquest vídeo, altres casos identificats permeten fer-ne un seguiment posterior per consolidar la percepció que hi ha alternatives.

El petit reportatge visibilitza també la dificultat que tenen les dones per denunciar i sortir-se'n, amb la reflexió que en fa la filla al dirigir-se a la mare: "¿Por qué no respondes, por qué no te levantas y le pegas una torta, tú? Yo siempre lo pensaba, luego ya entendí que era porque si tú le dabas una torta él te daba una paliza."

Pel que fa al format de la peça, Antena 3 utilitza uns recursos mínims: entrevistes a les dues testimonis i fotografies de les protagonistes anys enrere. És un exemple que demostra que per a realitzar un vídeo sobre supervivència no són necessaris molts recursos. Només la música que acompanya les fotografies de les protagonistes de la història carrega l'escena de dramatisme.

“Estuve 8 años amenazada de muerte y puedo decir que soy una de las supervivientes y no una de las asesinadas”. La peça és positiva perquè dóna visibilitat a una persona que se'n va sortir i va refer la seva vida

Transcripció Apunt 12

30 de novembre de 2015
Antena 3 / Noticias 2

Imatge	Text
(016) en pantalla Parla la periodista al plató	Desde este verano, los hijos de las mujeres que han sufrido maltrato son considerados legalmente víctimas de violencia de género. Las secuelas que les provocan tardan años en curarse. Vamos a acercarnos al punto de vista de las víctimas más invisibles: los hijos del maltrato.
Text en pantalla: "Hija de víctima de violencia de género", en un logo: "Tolerancia cero"	Soy la hija de una mujer que sufrió 21 años de violencia de género. Hasta que el que se hacía llamar mi padre intentó matar a mi madre.
Filla parla a càmera Mare i filla conversen al menjador de casa seva Cartell amb lletres impreses: "o salíamos o nos mataba a las cuatro" Fotos de les dues més joves amb una paella Foto de la filla disfressada Foto de la filla petita Mare i filla conversen	Madre: ¿pero qué pasa hija? Ya hacía dos días que no nos veíamos Hija (a cámara) Ahí se dio cuenta que o salíamos o nos mataba a las cuatro. Me daba cuenta de todo, me daba cuenta que eso no era un marido, eso no era un padre. Al principio no entendíamos a mi madre, como todas las madres, lo que hacía era ocultárselo a los hijos, intentar discutir bajito, intentar discutir cuando los hijos no están... (a la mare) Bueno, ¿pero porqué no respondes? ¿por qué no te levantas y le pegas una torta, tú? Yo siempre lo pensaba, luego ya entendí que era porqué si tú le dabas una torta él te daba una paliza.
Filla parla a càmera	(a càmera) yo ya sabía que mi padre era un maltratador, con todas las palabras y todas las letras, que no era mi padre. Un padre es el que te cuida, el que te protege, que te enseña cosas, y eso no era mi padre.
Mare i filla parlen al menjador	(la mare) Y con ese miedo, que nada más sentir la llave, todas desaparecías y os ibais a la habitación... Me pegó la paliza, pues sí, que lo pasé muy mal, pues también, porque rompió una correa conmigo. Y me llevó una semana en una cama, además escondida porque tu no querías decírselo a nadie... (mare) Cuántos errores he cometido.
Text imprès en pantalla: "Porqué no nos vamos mamá, esto no es vida" Fotos de mare i filla (de bebè)	(filla) que nos vamos mamá, que esto no es vida... (mare) yo creía que era inútil, que yo no era capaz de sacaros adelante. (filla) un día pues nos levantamos y mi madre nos dijo: pues cogeos lo que os quepa en una mochila que nos vamos.
Edifici des de fora Mare i filla conversen a la finestra (text en pantalla) Informan / Gabriel Relaño / Almudena Cabrero	(mare) si yo hubiera dado el paso años antes, de cuántas cosas hubiera librado a mis hijas. (filla) sé que hoy en día soy la calidad de persona que soy gracias a lo que viví y gracias a la madre que tengo, y a todas las horas que se ha pegado conmigo hablando (mare) por eso me siento más orgullosa que nadie de las tres hijas que tengo.
(text en pantalla) Imagen / Jesús A Sánchez / Pedro M Monedero	(mare) yo estuve ocho años amenazada de muerte y puedo decir hoy orgullosa que soy una de las sobrevivientes y no soy una de las asesinadas
	(En off) Tolerancia cero. Contra el maltrato. La fuerza de todos

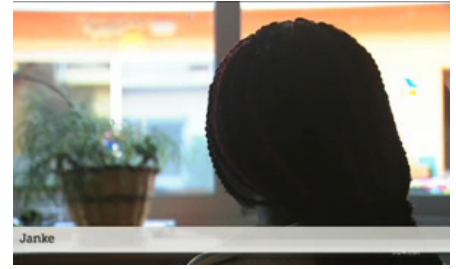

Apunt 13

Vídeo: [Radiografia de la mutilació de clítoris](#) Data: 22 de novembre de 2015.

Mitjà: TV3, Telenotícies nit, minut 01:57-2'20, 18,05- 21:50. Durada 4' 08".

Resum: A partir d'ara les noies majors d'edat que han patit la mutilació del clítoris podran fer-se la reconstrucció a la sanitat pública catalana. L'Hospital Clínic serà el centre de referència. Una noia que ha viscut l'operació explica la seva experiència.

Notícia en positiu sobre la reconstrucció genital femenina tot i que no apareixen associacions de les comunitats afectades

La peça sobre la incorporació de l'operació de reconstrucció del clítoris a la sanitat pública catalana amb l'Hospital Clínic de Barcelona com a centre de referència fa un abordatge en positiu d'aquesta manifestació de la violència masclista.

La notícia considera l'experiència de les dones que han viscut la mutilació i posterior reconstrucció del clítoris com a font de primera importància, ja que es documenta en el testimoni de la Janke, una noia que la va viure al seu país d'origen, abans de migrar a Catalunya. La Janke explica que la mutilació genital femenina (MGF) causa un dolor "incalculable" i que té conseqüències negatives, el que la va portar a fer-se la reconstrucció, i com l'operació l'ha ajudat a sentir-se "feliç. (...) Molt bé... interiorment, em sento completa".

A més, informa sobre la recuperació de la MGF amb dades i testimonis personals i especialitzats. S'hi diu que 75 dones s'han fet la reconstrucció del clítoris en els darrers vuit anys i la ginecòloga María José Serrano explica que l'operació evita les conseqüències de la MGF, que "afecta al plaer sexual de la dona" i també és rellevant de cara "a parir, o a concebre, o després de parir".

També dona importància a la prevenció. Segons Rosa Nègre, cap de l'Unitat Regional de Proximitat i Atenció al Ciutadà dels Mossos d'Esquadra, sovint les alertes per evitar la intervenció venen "de les pròpies famílies" i de "les pròpies mares". Com a corroboració, hauria estat adient comptar també amb el testimoni d'entitats com [Equis \(Equip de Sensibilització contra la MGF\)](#), l'[Associació de Dones Immigrants Subsaharianes a Catalunya \(ADDIS\)](#) i l'[Associación de Mujeres Antimutilación de Gambia](#), que durant els darrers 30 anys han sensibilitzat les comunitats sobre els efectes negatius de la MGF per aconseguir la seva substitució com a rite de pas a la pubertat i la seva eradicació gradual. Gràcies a la seva incidència, el [Protocol d'Actuacions per prevenir la MGF de 2007](#) estableix que siguin les associacions comunitàries especialitzades les que parlin amb les famílies i les convencin per evitar la intervenció sense recórrer a la via policial.

Per últim, la peça constata que la MGF està "arrelada en alguns països subsaharians", dada que caldria precisar. [Nacions Unides](#) i [Amnistia Internacional](#) la ubiquen a 29 països, majoritàriament africans (entre ells [Egipte](#)), regions d'Orient Mitjà, Àsia i Amèrica Llatina. També a Europa, on, segons el Parlament Europeu, mig milió de dones han patit la MGF i 180.000 dones i nenes corren el risc de patir-la.

“Hauria estat adient comptar també amb el testimoni d'entitats com Equis, ADDIS i l'Associación de Mujeres Antimutilación de Gambia, que durant els darrers 30 anys han sensibilitzat les comunitats sobre els efectes negatius de la MGF”

Transcripció Apunt 13

22 de novembre de 2015
TV3, Telenotícies nit

Imatge	Àudio
Pla mig de la presentadora del TN presentant la notícia. Pla detall dels braços d'una noia mentre parla. Subtítol: Refer el que la barbàrie ha mutilat. Pla general de la periodista i la noia que parlen. Primeríssim primer pla de les mans de la noia. Primer pla de la noia que parla.	L'Hospital Clínic de Barcelona fa reconstruccions genitals a noies que han patit una ablació. Sentirem el testimoni d'una jove que ho ha viscut en primera persona. "Una de les que estava darrere te tapava amb un mocador, l'altre te tapava les cames i la que estava davant teu doncs te tallava amb una <i>cuchilla</i>."
Pla general del presentador i presentadora del TN. Subtítol: Reconstruccions de clítoris. 2008-2015:75	Veu de la presentadora: A partir d'ara, les noies a qui se'ls ha mutilat el clítoris podran anar a la sanitat pública per fer-se una reconstrucció. Des del 2008 només es feia aquesta operació a l'Institut Dexeus, que es feia càrrec, això sí, de totes les despeses. Veu del presentador: En aquests vuit anys s'han fet un total de 75 intervencions. Ara s'hi suma l'Hospital Clínic, que vol convertir-se en el centre de referència. S'hi intervindran les dones majors d'edat que demanin el tractament. Es vol així pal·liar les greus conseqüències d'aquesta pràctica, prohibida en molts països, però arrelada tradicionalment en alguns col·lectius.
Pla mig de la noia que parla d'esquenes a la càmera. Pla detall de les seves mans mentre explica la història i les mou. Pla mig de la noia que parla d'esquenes a la càmera. Subtítol al peu, Janke". Travelling que va del pla detall d'una làmpada al pla general de la casa on la periodista entrevista la noia. Pla detall dels seus braços mentre parla, pla detall de la cara i del cabell. Pla general de la periodista i la noia que parlen entre elles. Pla mig de la noia que parla d'esquenes a la càmera. Pla mig de la periodista que assenteix mentre escolta la noia. Pla general de la periodista i la noia. Pla mig de la noia que parla d'esquenes a la càmera.	Surto al jardí i hi ha tres àvies, hi ha dos...una a cada bàndol, una a la dreta, l'altre a l'esquerra i una altra davant teu, llavors, totes assentades al mig. Llavors, una de les que estava darrere te tapava amb un mocador, l'altre te tapava les cames, i la que estava davant teu doncs te tallava amb una cuchilla. I...bueno, pues te tapaven la boca i...t'ho tallaven. I vaig sentir un dolor...bueno....incalculable!!! Veu en off de la periodista: És el testimoni colpidor d'una jove de 20 anys que quan en tenia cinc va patir una mutilació genital al seu país d'origen, just abans de venir a viure aquí. Ella s'ha fet la reconstrucció a l'Institut Dexeus. "Però quan ho he anat estudiant i he sapigut realment el significat de per a què això, les dificultats que me podria causar, que n'he tingut algunes, però per sort, molt lleus, pues he vist que...era molt greu, i...bueno, pues si hi havia una solució s'havia de...s'havia de fer". Com ha canviat la teva vida? (veu de la periodista a la que no s'enfoca). "Be...ha....Bé, jo ara sóc feliç, però vull dir, que...molt bé...interiorment, me sento completa".

Imatge	Àudio
Gran pla general de la façana de l'Hospital Clínic. Pla general de la porta del Clínic.	
Pla general d'una doctora i un doctor que comenten una radiografia. La càmera es tanca fins fer primer pla de la pantalla de l'ordinador. Primeríssim primer pla de la doctora i el doctor. Pla mig de tots dos d'esquenes.	A partir d'ara l'Hospital Clínic s'hi suma, i es converteix en el centre de referència. La sanitat pública se'n fa càrrec. Un equip format pel Servei de Ginecologia, el de Cirurgia i el de Psiquiatria atendran les víctimes d'aquesta pràctica arrelada en alguns països subsaharians, que pot tenir greus conseqüències.
Pla mig de la doctora. Subtítols: Maria José Martínez Serrano, ginecòloga.	"No només és una cosa que afecte al plaer sexual de la dona, sinó que també, de cara al part i de cara a concebir, i...i de parir, i de conseqüències després de parir, pot tenir conseqüències greus. Sobretot infeccions i sangrats".
Pla mig del doctor. Subtítols: Francisco Carmona, cap de ginecologia.	
Pla mig curt d'unes nenes a les que no se'ls veu la cara. Primeríssim primer pla del tronc d'un arbre amb figures en tercer pla desenfocades.	"Qualsevol dona que ho necessiti i que ho...i que manifesti el desig de fer-ho. Si és una menor, no podrà fer-ho, i tindrem que esperar als 18 anys".
Pla mig curt d'unes nenes a les que no se'ls veu la cara.	Veu en off de la periodista: Es calcula que a Catalunya hi ha unes 20.000 nenes en situació de risc. A les comarques gironines aquest any s'ha detectat una jove de 14 anys que ha patit una ablació de clitoris.
Primer pla dels peus d'una nena que camina.	Un cas que arriba per Salut, Serveis Socials, o Ensenyament, i que els Mossos d'Esquadra han portat als jutjats, que hauran de buscar qui en té la responsabilitat. La tendència, però, és que les alertes arribin de les mateixes famílies.
Pla general d'una dona negra amb vel que agafa aigua d'una font en una garrafa.	"També hem de dir que tres nenes han sigut les pròpies mares que han vingut a demanar, a comunicar a la policia que en cas de que aquestes nenes viatgessin amb ens identifica al cos policial com...a veure, com un recurs per protegir a aquestes menors..."
Pla mig d'una Mossa d'Esquadra. Subtítols: Rosa Negre, cap Unitat Regional de Proximitat i Atenció al Ciutadà.	
Pla mitjà de la periodista que avança cap a la càmera. Darrere seu caminen mares i quixalla afrodescendents.	Els experts diuen que les noies que han patit mutilació genital són també, en alguns casos, víctimes de matrimonis forçats. Des de principi d'any, s'han detectat a Catalunya 16 casos. El gran repte és trobar eines i recursos per evitar matrimonis de noies joves en contra de la seva voluntat, perquè actualment, és molt complicat fer-ho visible. Sion Biurrun, TV3, Salt.
Salt Sion Biurrun Kilian Soler	

Apunt 14

Video: [Un home assassina a l'actual company de la seva exparella](#)

Data: 9 de novembre de 2015

Mitjà: Informativos Noche Telecinco, min. 15:07. Durada 0'46

Resum: Un home assassina el marit de la seva exparella a Logroño després del 7N.

Mal ús de l'expressió 'atac de gelosia' a una informació de Telecinco

Una notícia de la cadena Telecinco cobreix el cas d'un home que va assassinar al company de la seva exparella. En l'explicació el vídeo diu: «Y en Logroño ha sido un hombre el que en un ataque de celos ha matado a otro hombre».

La peça va precedida d'una altra informació sobre quatre crims qualificats com a masclistes i, per tant, permetria deduir que la mort de l'home també ho seria. Però no és ben bé així.

En primer lloc, perquè en la presentació de conjunt l'informatiu parla de quatre crims masclistes, tots ells detallats després, i no de cinc, de manera que no hi compta com a tal l'assassinat de l'home.

L'exclusió va en la mateixa línia restrictiva que la *"Ley Orgánica 1/2004 de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género"* que només reconeix en l'article 1 els assassinats de dones en el marc de la parella i no les agressions que es donen fora de relacions sexo-afectives o sobre persones amb altres gèneres.

No comptar-lo com a crim masclista i dir que ha estat a causa d'un 'atac de gelosia' fa entendre que una cosa no té a veure amb l'altre.

Sentir-se gelós o l'expressió 'crim passional' han estat tradicionalment fórmules que atenuaven la responsabilitat de l'agressió i enfosquien la cultura masclista que subjeia a les relacions i als crims.

La gelosia consisteix en la por a perdre l'amor d'algú, fins aquí, una experiència comuna. En el context del patriarcat, la gelosia dels homes, en el marc de la parella, sol anar acompanyada de la concepció de les dones com a possessió, i pot comportar la reacció violenta cap a ella o cap a un rival. En la base hi ha l'objectualització de la dona com a propietat, per tant la raó del crim rau en el masclisme i no pas en la gelosia.

En definitiva, atribuir el crim a la gelosia sense més difumina que es tracta d'un acte masclista.

“No comptar-lo com a crim masclista i dir que ha estat a causa d'un 'atac de gelosia' fa entendre que una cosa no té a veure amb l'altre”

Transcripció Apunt 14

9 de novembre de 2015
Telecinco, Informativos Noche

Imatge	Text
Imatges del plató. Parla presentador.	(Presentador) Y en Logroño ha sido un hombre el que en un ataque de celos ha matado a otro hombre. La víctima era el actual compañero sentimental de su ex-pareja. Maitena Berroque buenas noches. Cuéntanos como han ocurrido los hechos.
Imatges de l'enviada especial al carrer davant del domicili de la víctima	(Parla l'enviada especial) Bueno pues el crimen ha ocurrido pasadas las 9 de la mañana. El agresor ha llamado al portero automático y cuando el novio de su ex-pareja ha bajado al portal le ha apuñalado en el cuello. La víctima de 47 años ha fallecido inmediatamente aquí en el mismo portal. El agresor era poco después detenido.

Transcripció notícia prèvia de 3 feminicids

Imatge	Text
Imatges del plató. Parla presentador.	(Presentador) 13:33 Lamentablemente tenemos que hablarles de algo que parece no tener fin. La violencia de género. Más muertes después de la manifestación masiva de rechazo a este tipo de violencia. La marcha celebrada en Madrid. Los deseos expresados en la capital de España se han visto golpeados con la noticia de 4 víctimas mortales más, solo en las últimas 48 horas. La última una mujer de 65 años, asesinada por su pareja en Oviedo.
Veú en off: Surt el testimoni d'una veïna o una senyora que pasaba per allà Surt les imatges en zoom del domicili i el número d'edifici.	(Parla l'enviada especial) En Oviedo el hombre que ha matado a golpes a su mujer ha dejado varias cartas confesando el crimen y ha sido detenido, antes de que se suicidara, tal y como anunciaba. "es increíble que maten a las mujeres así por las buenas, que no, que no puede ser".
la imatge de la manifestació en condemna a la mort de les dues dones	Ha ocurrido mientras en Llíria, Valencia se guardaba un minuto de silencio por la muerte de Elvira y su madre.
Surten tres imatges de l'agressor	Lorenzo fue detenido después de matar a su mujer y a su suegra a tiros en plena calle, delante de su hijo de apenas 4 años.
Surt la cita d'una veïna Surt la imatge del cos amb la manta blanca de la dona. Surt un altre dona que fa una cita que no s'entén.	cuando me asomé al balcón ya las ví, a esta chica aquí y a la otra allá. : "el chico venia por allí, se lo guardó se lo tapó...". Un año antes ingresó al hospital por una paliza pero no tuvo fuerzas para declarar contra Lorenzo.

Imatge	Text
Cita d'un home:	"recibes tantas amenazas que no sabes ni como hacer ni como actuar"... A pesar del miedo, el juez dictó una orden de alejamiento que Lorenzo incumplió sistemáticamente.
Una altra cita	" el hijo creo que se lo llevaba un tiempo él y un tiempo la madre"...
Surten imatges de la parella, feliç el dia del casament, una en unes quadres de cavalls una en un bar....	"En Baena, Córdoba, Antonio y otra mujer, 23 años menor que su marido, y sin denuncias de malos tratos previas, murió por disparos de escopeta. Luego él se suicidó.

Apunt 15

Vídeo: [Detingut a Madrid 'El enfermero' acusat de practicar més de 500 avortaments forçats a guerrilleres de les FARC](#)

Data: 13 de desembre de 2015

Mitjà: TVE;. Durada 1' 20"

Resum: Detenció a Madrid d'"El enfermero", excombatent de les FARC acusat de practicar més de 500 avortaments forçats a guerrilleres.

Informació descurosa sobre avortaments forçats a les FARC

Una breu peça de TVE parla de la detenció a Madrid de 'El enfermero', un excombatent de les FARC acusat de practicar més de 500 avortaments forçats a guerrilleres. Tant la redactora com la portaveu de la Policia Nacional es fan ressò només d'imputacions que procedeixen de la fiscalia i la policia colombianes, via Interpol, i dels suposats fets transcorreguts entre els anys 1998 i 2000. Fins i tot, resulta evident la manca de certesa de les dades en el fragment en què la veu en off fa servir un condicional: «'El enfermero' habríasisido responsable entre 1998 y 2000 de más de 500 abortosforzadospracticados a 150 guerrilleras...». Encara que entri dins del possible, la informació no explica el sorprenent salt entre 150 dones i 500 avortaments forçats i difereix de la informació facilitada en altres mitjans espanyols on es parla [d'entre 150 i 500 avortaments](#) i d'altres colombians on sí diuen que els avortaments [podrien arribar a 500 i que 150 tenen ja un "capítol judicial a la fiscalia"](#).

En la peça es citen dues fonts oficials colombianes -el fiscal general i la policia-, que no apareixen directament, i sí apareix una portaveu de la policia espanyola que assumeix les següents afirmacions:

«Estas mujeres eran combatientes de las FARC que habían sido violadas por sus compañeros. Muchas de ellas habían entrado voluntariamente, pero había también hasta 50 menores de una comunidad indígena que habían sido obligadas a pertenecer a ellas. Todas estas mujeres habían sido violadas por compañeros y se les llegaron a practicar abortos incluso con 7 y 8 meses de embarazo».

“La totalització de les asseveracions i la falta de rigor i de proves que les sustentin van en detriment de la denúncia d'aquest tipus de violència contra les dones”

La policia afirma que totes les dones obligades a avortar havien estat violades. No posem en dubte que hi hagin hagut violacions i avortaments forçats en el si de la guerrilla, però la portaveu diu que totes van ser-ho i aquesta totalització s'ha de justificar, perquè és possible que també s'obligués a avortar altres dones no violades seguint els estàndards masclistes dels conflictes armats, com mostren aquests testimonis (extrets no del vídeo, sinó de l'informe [“Violencia sexual como crimen internacional perpetrado por las FARC”](#) de Luis Andrés Fajardo i Rosa YinethValoyes):

«Claro, yo quedé embarazada. Yo lo escondía, lo escondí hasta la etapa de los seis meses, a los seis meses me descubrieron y me lo sacaron. (...) No, era del socio Arbey, cuando eso yo estaba con Arbey. Ah, él era del 48 y cuando estaba en el 48 lo hirieron y luego murió».

«Cuando “Edna” se enamoró de “Edward”, un comandante de escuadra de las Farc, él le prometió que si se quedaba embarazada se escaparían de la guerrilla. En ese momento ella tenía 23 años y anhelaba ser madre: “Dejé de aplicarme el anticonceptivo a escondidas”, cuenta. Cuando llevaba tres meses de embarazo se lo contó a su pareja. “Me dijo que el hijo no era de él y que si quería que siguiéramos juntos tenía que ‘botarlo’. Sin contarle a nadie, me tomé por la mañana un medicamento que él mismo me dio y por la noche ya habíaabortado”».

Als càrrecs contra 'El enfermero' se suma el que la redactora implícitament dóna també per cert: «Según la policía colombiana, a las guerrilleras que se negaban a que se les practicaran interrupciones del embarazo las fusilaban. Posteriormente el detenido utilizaba sus cuerpos para impartir clases de anatomía en los frentes donde él se encontraba».

La totalització de les asseveracions i la falta de rigor i de proves que les sustentin van en detriment de la denúncia d'aquest tipus de violència contra les dones.

El vídeo no compta amb el testimoni de cap de les víctimes, ni d'altres exguerrillers que poguessin parlar des de la seva experiència, ni tan sols d'especialistes i/o entitats que treballin el conflicte colombià tant des del propi país com a l'estranger.

La notícia podria estar millor emmarcada si s'expliqués que en contextos d'alta violència, com és el cas de Colòmbia, la violència extrema contra les dones és exercida per tots els actors armats i augmenta tant entre dones combatents (intrafiles) en el conflicte com pel que fa a dones civils, els cossos de les quals són vexats com a botí de guerra.

També es podrien extreure dades corroborades d'informes com l'anteriorment citat o d'altres com les memòries de la jornada internacional [“Judicialización de casos y reparación a mujeres víctimas de delitos de violencia sexual en el marco del conflicto armado”](#) celebrada a Bogotá el 2009 on s'incorporen dades d'altres investigacions com les d'Oxfam i Amnistia Internacional i on s'afirma que fins al 2011 i al llarg de tot el conflicte armat “un total de 1810 dones van ser víctimes d'avortaments forçosos” duts a terme “per part de grups armats com les FARC”. A més, els documents recullen testimoniatges de les pròpies víctimes on parlen en primera persona de les agressions contra la llibertat sexual i reproductiva.

Women'sLinkWorldwide qualifica els avortaments forçats contra dones combatents i nenes reclutades com a crims de guerra i greus violacions dels drets humans, d'aquí que les defensores de drets humans colombianes reclamin la seva participació en les negociacions de pau a l'Havana.

Transcripció Apunt 15

Diumenge 13 de desembre de 2015
TVE

Imatge	Text
	(Veu en off de la redactora)
Fotografia del detingut.	
Imatges de la detenció de la Policia Nacional.	Este es Héctor Albeidis Arboleda, más conocido como “el enfermero” o “el médico”. Tiene 40 años, es de Colombia y es excombatiente de las FARC. Estaba en busca y captura por Interpol. La Policía Nacional lo ha detenido en Madrid, donde se había asentado huyendo de la Justicia colombiana.
Imatges d'arxiu de guerrillers i guerrilleres de les FARC. / Imatges de guerrilleres.	“El enfermero” habría sido responsable entre 1998 y 2000 de más de 500 abortos forzados practicados a 150 guerrilleras de los frentes 47 y 9 en su mayoría para, según el Fiscal General colombiano, Eduardo Montealegre, no perder a la mujer combatiente como instrumento de guerra.
Imatge de Elisa Rebolo. / Rètol 1: PortavozPolicía Nacional	Estas mujeres eran combatientes de las FARC que habían sido violadas por sus compañeros. Muchas de ellas habían entrado voluntariamente, pero había también hasta 50 menores de una comunidad indígena que habían sido (<i>veu en off</i>) obligadas a pertenecer a ellas. Todas estas mujeres habían sido violadas por compañeros y se les llegaron a practicar abortos incluso con 7 y 8 meses de embarazo.
Imatge d'una noia (suposadament guerrillera) parlant amb una altra combatent / Primer Pla d'una noia / Imatges d'arxiu de guerrillers i guerrilleres de les FARC.	
	Imatges d'arxiu de guerrilleres de les FARC.
Imatges d'arxiu de guerrilleres de les FARC.	Imatges de la detenció de la Policia Nacional. (Veu en off de la redactora)
Imatges de la detenció de la Policia Nacional.	Según la policía colombiana, a las guerrilleras que se negaban a que se les practicasen interrupciones del embarazo las fusilaban. Posteriormente el detenido utilizaba sus cuerpos para impartir clases de anatomía en los frentes donde él se encontraba.
	Ahora Héctor Albeidis se encuentra en dependencias policiales españolas a la espera de su repatriación a Colombia para ser juzgado.

Apunt 16

Vídeo: [Alemania confirma que 18 de los implicados en las agresiones eran demandantes de asilo](#)

Data: 8 de gener de 2016

Mitjà: Antena 3 TV

Resum: La policia de Colònia aporta la dada que 18 dels 31 sospitosos identificats eren demandants d'asil. Les conseqüències polítiques a les agressions sexuals de Colònia se centren en mesures per deportar estrangers que hagin comès delictes.

Externalització del masclisme en la informació sobre els atacs a Colònia

La notícia difosa per Antena 3 que fa el seguiment dels incidents (robatoris i agressions sexuals) de Colònia la nit de cap d'any, gira al voltant de la procedència dels identificats com a sospitosos. Diu que dels 31, 18 eren sol·licitants d'asil. Afegeix que la major part d'ells provenien del Nord d'Àfrica, Marroc i Algèria, i altres de Síria i Iraq. És a dir, el vídeo, per una part, etnifica el masclisme i, per l'altra, l'externalitza en centrar-se en l'origen estranger dels presumptes agressors.

La peça deriva d'una doble notícia anterior. El silenciament a Alemanya de les agressions atribuït a un excés de 'correcció política' per evitar dir que entre els agressors hi havia persones d'origen àrab o nord-africà. I, en segon lloc, del fet mateix que entre els acusats hi hagués immigrants, amb especial atenció a refugiats o demandants d'asil. Un factor d'extrema actualitat arran de l'arribada a Alemanya dels que fugen de les guerres.

Posteriorment, el factor noticiós del silenciament es difumina en la premsa espanyola i el focus de l'agressió masclista queda concentrat en l'origen extern o ètnic dels agressors. En esmentar-la, la procedència ètnica adquireix un rol com a causa de l'acció sexista.

A més, el vídeo es fa ressò de les declaracions de la cancellera Merkel en què anuncia l'expulsió dels estrangers que es comprovi que han comès delictes, fet que és un pas més en l'establiment d'una correlació entre les agressions sexuals i els estrangers. Que al seu torn, baixa la intensitat del focus en el masclisme entre la població autòctona, tot i que apareixen dos alemanys i un nord-americà com a sospitosos.

La presentació i no qüestionament de l'expulsió addicionalment comporta la legitimació d'un tractament diferent pels nacionals i discriminatori pels de fora.

“El vídeo, per una part, etnifica el masclisme i, per l'altra, l'externalitza en centrar-se en l'origen estranger dels presumptes agressors”

Transcripció Apunt 16

Divendres 8 de gener de 2016
ANTENA 3 Noticias 2

Imatge	Text
Imatges de focs artificials de cap d'any a Colònia. Text en pantalla: Colonia (Alemania), 31 de diciembre	(en off) Algo de luz sobre la confusión que todavía reina entorno a la noche del treinta y uno en Colonia.
Polítics alemanys caminant cap a la roda de premsa PM del ministre d'interior alemany fent declaracions a la premsa	Entre las treinta y una personas implicadas en los ataques los demandantes de asilo son diez y ocho. Lo ha confirmado hoy el ministro de interior alemán y ha aportado otros datos.
Imatges del cap d'any a Colonia Text en pantalla: "31 identificados: 9 argelinos, 8 marroquís, 5 iraníes, 4 sirios, 2 alemanes, 1 estadounidense"	Entre los 31 identificados hasta el momento, hay 9 argelinos, 8 marroquís, 5 iraníes y 4 sirios. También dos alemanes y un estadounidense.
Imatges de la nit del 31 de desembre a Colònia. Grup de tres nois bevent a la plaça. Pe-tards. Façana de l'estació de tren.	Casi todos los delitos, documentados por la policía alemana son robos, lesiones, y agresiones sexuales y hay al menos dos violaciones.
PD del vídeo de la boca d'una noia que ha denunciat les agressions i robatoris.	El número de denuncias aumenta cada día y llega ya a 170. No solo en Colonia, también en Hamburgo, Frankfurt o Berlin. No solo en Alemania, también en Zurich, o en Helsinki.
PG d'un grup de dones que ha denunciat les agressions	Varias son de mujeres como ésta que denuncian una absoluta desprotección.
Imatges d'arxiu de cotxes policials, agents vestits d'anti-disturbis. PM del cap sindical de la policia de Colonia.	Y hay las críticas a la policía, que reconoce haberse sentido desbordada. El informe interno de la policía de Colonia califica la situación de aquella noche de caótica y vergonzosa. "La policía no podía prever algo así" se excusa el jefe sindical de la policía de Colonia.
Merkel i altres representants del govern alemany dirigint-se a la roda de premsa. PM de la canceller Merkel	Mientras que la canceller Merkel sugiere que habrá deportación automática para cualquier extranjero que cometa un delito.

Apunt 17

Vídeo: [Què passa amb les visites als fills en casos de violència de gènere?](#)

Data: 25 de novembre de 2015

Mitjà: TV3, Telenotícies nit, minut 02:23-02:49; 25:40-28:15. Durada 4' 08".

Resum: Dones que han viscut i denunciat violència masclista alerten que la justícia sovint manté el règim de visites dels seus fills i filles al pare agressor en contra de la voluntat dels nens.

TV3: una defensa de la protecció de menors en casos de violència masclista, sense una conclusió clara

La informació de TV3 explica amb claredat el patiment dels i les menors fills de pares processats o condemnats per exercir violència contra les seves mares, als qui la Justícia manté el règim de visites. No obstant, no ofereix una conclusió diàfana en què es prioritzi la protecció de les criatures per sobre del manteniment del vincle patern tant quan no volen veure el pare com quan hi ha risc per a elles.

La notícia documenta els impactes negatius de les decisions judicials amb diversos testimonis. Dues dones van denunciar violència masclista, i el jutjat va mantenir el règim de visites amb el pare, tot i la negativa explícita dels nens a veure'l. Una d'elles va obtenir un ordre d'allunyament del maltractador, un clar indicatiu que estava en un risc extrem, i en va demanar un altre per al seu fill, però el jutjat la hi va denegar. Les mares relaten el terror i el patiment profund que això va produir en les criatures.

En la mateixa línia, l'advocada Montserrat Tur titlla de "tòxica" la relació d'alguns progenitors amb els fills i filles. Per això, reclama que la relació es tuteli i, si no, millor que es trenqui per evitar-los danys. També en el vídeo, el psicòleg Oriol Ginès exposa que hi ha pares que maltracten els fills com a eina per a controlar o fer mal a la mare.

Fins aquí els testimonis són clars a favor de prioritzar la protecció del menor. Ara bé, la introducció de les declaracions del magistrat Carlos Pasqual opera en una lògica diferent. El jutge admet, que per regla general, es prioritza el vincle patern, que només es trenca en situacions excepcionals, que no concreta. A més constata que se'ls critica per suspendre poc el règim de visites.

La postura relativista del magistrat es reforça amb la veu en off de la periodista: «la Justícia es pronuncia sobre el règim de visites des d'un primer moment, quan encara no hi ha sentència sobre els maltractaments del pare envers la mare». Així, implícitament es supedita la protecció del menor fins que no hi hagi una sentència condemnatòria.

Per arrodonir-ho, el vídeo deixa en la incertesa la conclusió: "en aquest debat hi ha en joc la presumpció d'innocència, el risc del menor a ser víctima directa dels maltractaments i el fet de quins valors i conductes pot transmetre un agressor cap als seus fills».

Per contra, les fonts expertes corroboren els testimonis que prioritzen la protecció del menor. Ester Garcia de l'Associació de Dones Juristes, per exemple, xifra en només un 3,1% la suspensió de visites paternes a menors quan les seves mares havien obtingut una ordre d'allunyament del pare.

I també l'[Informe del Grup de Treball d'Investigació sobre la Infància Víctima de Violència de Gènere](#) de l'Observatori Estatal de Violència de Gènere fa palès que en el 60% dels casos els pares maltractadors mantenen un alt nivell de conflicte i abusos cap a les mares durant el règim de visites.

“La peça no ofereix una conclusió diàfana en què es prioritzi la protecció de les criatures per sobre del manteniment del vincle patern, tant quan no volen veure el pare com quan hi ha risc per a elles”

Transcripció Apunt 17

25 de novembre de 2015
TV3 Telenotícies Vespre

Imatge	Àudio
Pla mig del presentador del telenotícies. Pla mig d'una dona coberta amb un mocador a qui no se li veu la cara, il·luminació fosca. Subtítol: Dia internacional de la violència domèstica.	I en el dia internacional contra la violència masclista, nosaltres ens fixarem en què passa amb els fills quan hi ha denúncia per maltractaments. Les víctimes alerten que la justícia tendeix a establir un règim de visites amb el pare perquè no es perdi el vincle. Quan un nen crida "Mama, si us plau, si us plau, fes que se'n vagi aquest home de casa és que...bueno, una mare ha arribat al seu límit".
Fotografia en pla mig d'Angelina Jolie amb marques de cops a la cara, que es desplaça cap a una foto similar de Madonna. A sota, es pot llegir la llegenda "No woman is immune from domestic abuse". #STOPVIOLENCEAGAINSTWOMEN". (Cap dona és immune al maltractament domèstic. Prou violència contra les dones) Subtítol: Campanya internacional contra la violència masclista. El focus s'obre fins a un gran pla general on apareixen moltes altres famoses maquillades d'aquesta forma. Pla mig del presentador amb un croma darrere on apareixen les icones de la campanya estatal contra la violència masclista.	Aquesta és una de les moltes campanyes que s'estan fent aquests dies per a conscienciar sobre la violència masclista. A Catalunya, en el que portem d'any hi ha hagut sis homicidis de dones per violència masclista, i més d'onze mil denúncies per maltractaments. Quan hi ha fills entremig, s'obre el debat entre prioritzar el vincle entre els menors i l'agressor, com fa la justícia quan hi ha risc directe per al menor, o trencar aquest vincle, com demanen les víctimes del maltractament.
Pla mig d'una dona coberta amb un mocador a qui no se li veu la cara, il·luminació fosca.	"Vaig denunciar, jo vaig rebre una ordre d'allunyament, però vaig voler tenir una ordre d'allunyament per al meu fill que no vaig rebre.
Primer pla de la dona d'esquenes coberta amb un mocador. Pla mig d'una dona coberta amb un mocador a qui no se li veu la cara, il·luminació fosca.	Per res del món volia veure el seu pare! El meu fill estava aterrat. El meu fill va tindre malsons horribles".
Pla general d'una dona seient en un banc al carrer. Pla mig contrapicat que enfoca una dona que llegeix uns papers. Pla detall de les mans mentre va passant pàgines. Pla mig de la dona parlant a càmera. Pla general d'una sala amb taula i cadires. Travelling de 180 graus que enfoca altres sales.	Veu de la presentadora: Víctimes de violència denuncien que la justícia tendeix a establir un règim de visites entre els seus fills menors d'edat i l'agressor perquè prioritzen que es mantingui el vincle entre el pare i el menor. "Imagina't, el nen es ficava dintre del cotxe i no el podíem treure del cotxe. O sigui, ni estirant amb ell. He sentit una desprotecció molt gran, i he tocat moltes portes". Quan consideren que el menor pot estar en risc, les visites es fan en un punt de trobada i estan supervisades.

Imatge	Àudio
Pla mig d'un home. Subtítol: Carlos Pascual, magistrat Jutjat Violència sobre la Dona Barcelona. Pla mig d'una dona. Subtítol: Montserrat Tur, advocada de família. Pla detall d'un dibuix infantil a una pissarra. Travelling a una casa de nines. Pla detall d'una joguina. Pla general d'una sala amb taula i cadires. Pla mig d'un home.	“Se intenta no romper el vínculo porque en principio, romper el vínculo suele ser perjudicial para...para el menor. La regla general es mantenerlo. Entonces, si concurren circunstancias en el padre, se suspenderá. Si se suspende mucho o poco, suele haber crítica de que suspendemos poco.” “Hem de dir-ho. Hi ha pares, hi ha mares, que són tòxics pels seus fills. I que seria millor que algú tutelés aquella relació. I si no es tutelés, de vegades millor que no hi hagués aquesta relació. Però això, com a societat, no ens agrada sentir-ho”. Veu en off de la periodista: La justícia es pronuncia sobre el règim de visites des d'un primer moment, quan encara no hi ha sentència sobre els maltractaments del pare envers la mare.
Subtítol: Oriol Ginès, psicòleg Associació Connexus. Pla detall dels peus d'un/a nen/a que camina Pla mig de la part inferior del cos d'una nena a un grontxador,	“Aquest pare, que a lo millor, no ha fet una violència física directa cap al fill o filla, comença a fer-la per poder mantenir a la seva mare controlada, comença a ser el centre de la violència en aquestes visites, en aquest règim de visites. Això és lo que....lo que veiem”. En aquest debat hi ha en joc la presumpció d'innocència, el risc del menor a ser víctima directa dels maltractaments i el fet de quins valors i conductes pot transmetre un agressor cap als seus fills”.

Apunt 18

Vídeo: [Alicia Murillo, la activista feminista que graba a hombres cuando la piropean: “No halagan, marcan territorio”](#)

Data: 7 de febrer de 2016

Mitjà: La Sexta Noticias 2. Durada 1' 45"

Resum: Un vídeo on es planteja l'assetjament de carrer com a forma de violència masclista i es presenten diferents accions de resistència.

Visibilització de l'assetjament de carrer com a violència masclista en un vídeo de La Sexta

Un reportatge de La Sexta Noticias, breu però complet, realitza una crítica del concepte de “floreta” i el presenta com una forma de violència masclista que, per desgràcia, acostuma estar normalitzada i invisibilitzada.

La peça parteix del vídeo d'un experiment sobre l'assetjament de carrer realitzat a Nova York el 2014 i recolzat pel moviment [Hollaback](#), que es complementa amb valoracions de diverses fonts feministes.

El testimoni d'Alicia Murillo posa l'accent en l'assetjament de carrer com a forma de “marcar territori” i, per tant, de reforçar una clara desigualtat de poder entre homes i dones, que situa aquestes en una posició de major vulnerabilitat i que coarta la seva llibertat de moviment, ús i accés a l'espai públic.

Dues activistes de la Federación de Mujeres Jóvenes, a més, posen l'accent en què l'assetjament de carrer és un tipus de violència masclista. “Convierte a las mujeres en meros objetos cuya valía depende solo de su aspecto físico”, amb aquesta expressió reflecteixen el seu rebuig als tradicionals models de masculinitat.

El vídeo presenta diferents estratègies d'autodefensa des de l'humor. D'una banda, l'acció d'Alicia Murillo de [gravar en vídeo la reacció dels homes quan els recrimina les seves paraules](#) i, d'altra, les *performances* d'un col·lectiu mexicà que persegueix els assetjadors amb pistoles de confeti i canten contra l'assetjament.

“El testimoni d'Alicia Murillo posa l'accent en l'assetjament de carrer com a forma de “marcar territori” i, per tant, de reforçar una clara desigualtat de poder entre homes i dones”

La peça no mereix peròs, encara que es poden suggerir idees per a nous reportatges:

- D'una banda, seria interessant mostrar iniciatives dutes a terme des de les administracions per recuperar els espais públics per a les dones com, per exemple, la campanya “La calle y la noche también son nuestras. Por un Madrid libre de violencias machistas” que es va implementar al districte Centre de la capital a principis de 2016.
- Un pas més enllà seria identificar l'assetjament de carrer com un tipus d'agressió sexual com fan diferents col·lectius i observatoris llatinoamericans. Elizabeth Vallejo Rivera, sociòloga i docent a la Pontificia Universidad Católica del Perú, per exemple, defineix com a assetjament sexual al carrer el “conjunt de pràctiques quotidianes, com frases, gestos, xiulets, sons de petons, tocaments, masturbació pública, exhibicionisme, seguiments (a peu o en cotxe), entre d'altres, amb un manifest caràcter sexual”.

Transcripció Apunt 18

Diumenge 7 de febrer de 2016
La Sexta

Imatge	Text
Una dona passeja per Manhattan mentre alguns homes li “tiren floretes” al seu pas. Subtítols del vídeo a les frases dels homes (en anglès): “¿Cómo estás hoy?” / “Sonríe. Creo que es bueno. Sonríe” / “¿Qué tal, hermosa? Que tengas un buen día” / “Hey, ¿qué tal chica?” / “¿Cómo estás?” / “Alguien debería premiarte por ser bonita” / “¿Podemos ser amigos? ¿Eres muda? Te daré mi número. ¿Me hablarás?” / “¿Cómo estás?” / “Que tengas buenas noches, cariño”. Rètol: Grabó con cámara oculta la reacción de los hombres cuando paseaba por Manhattan.	(Veu en off de la redactora) Una mujer camina por las calles de Manhattan. Durante su paseo tiene que soportar esto. Hombres que la observan, valoran su físico, incluso que se enfadan cuando no les hace caso. Si les preguntamos a ellos, dirán que la están piropeando. Si le preguntamos a ella, seguramente dirá que se ha sentido acosada.
Imatge d'Alicia Murillo. Rètol: Alicia Murillo. Activista feminista. “El piropo se lo dices a alguien que conoces para halagar, no a alguien desconocido”.	Si tú no conoces a esa persona, por la calle le sueltas lo que le tengas que soltar y no estás pensando en ella, estás pensando en ti mismo. Esa es la gran diferencia que yo veo entre un piropo que se dice para halagar y un piropo que se dice para marcar territorio.
Imatges d'Alicia Murillo davant d'un ordinador on mostra un vídeo. Vídeo on apareixen uns homes asseguts a la terrassa d'un bar. Subtítols: Nada, nada.	(Veu en off de la redactora) Alicia lleva años grabando la reacción de los hombres que la acosan en la calle cuando les recrimina lo que están haciendo. (Veu en off d'Alicia Murillo) ¿Qué es lo que me habéis dicho? Ahora nada, ¿no?
Imatge d'Alicia Murillo.	Quería que se sintieran vulnerables igual que yo me había sentido vulnerable dos minutos antes.
Pla recurs de peus creuant un carrer.	(Veu en off de la redactora) Situaciones normalizadas que para muchos colectivos son situaciones de violencia machista.
Imatge de Mª Jesús Girona Rètol: Mª Jesús Girona. Presidenta Fed. Mujeres Jóvenes. “Está invisibilizada y normalizada en la sociedad pero es violencia machista”	Es una violencia que a día de hoy no está reconocida. Es una violencia que sigue estando muy invisibilizada en la sociedad y yo creo que esto es muy alarmante.
Imatges de dones pel carrer.	(Veu en off de la redactora) Alarmante, nos dicen, porque convierte a las mujeres en meros objetos cuya valía depende solo de su aspecto físico.

Imatge

Text

Imatge d'Ángeles Collado

Rètol: Ángeles Collado. Fed. Regional Mujeres Jóvenes. "He llegado a plantearme incluso el tipo de ropa que me ponía para que no me acosaran"

Me siento violentada, no me siento a gusto y no puedo ir tranquila por la calle. Hasta me planteo qué tipo de ropa ponerme o qué tipo de medias que sean más oscuras para que no se vea tanta pierna.

(Veu en off de la redactora)

Imatge d'Alicia Murillo davant de la pantalla de l'ordinador.

Alicia responde desde el humor.

Imatge d'Alicia Murillo davant de la pantalla de l'ordinador.

Transformar la violencia en risa, en sonrisa al menos.

(Veu en off de la redactora)

En México, por ejemplo, así.

Vídeo d'acció contra l'assetjament de carrer a Mèxic.
Rètol: "Este colectivo feminista mexicano responde con pistolas de juguete a sus acosadores".

(Veu en off d'activista mexicana)

Corremos hacia esa persona, tomamos las pistolas de confeti, damos un disparo, se encienden las bocinas y cantamos "Sexista Punk".

"Eso que tú hiciste hacia mí se llama acoso".

(Veu en off de la redactora)

Imatge de Mª Jesús Girona parlant amb Ángeles Collado

Mujeres que no quieren sentirse solo valientes. Quieren sentirse libres.

Apunt 19

Vídeo: [Obligada a entregar a su hija de diez años a su padre maltratador](#)

Data: 4 d'abril de 2016

Mitjà: Cuatro Noticias 20h. Durada 1'01"

Resum: A una mare a qui li han tret la custòdia de la filla per incompliment de règim de visites al-lega davant els jutjats que la filla es víctima d'abusos sexuals per part del pare.

Cuatro dóna credibilitat a la filla i la mare en un cas d'abús però no desmunta la síndrome d'alienació parental (SAP)

El vídeo gira al voltant de Susana Guerrero, una mare a la qual el jutge li ha retirat la custòdia perquè ha impedit que el pare -condemnat per abusos sexuals i maltractaments contra ella- visités la filla. En el raonament del jutge subjau la creença en la suposada SAP-Síndrome d'Alienació Parental (desordre psicopatològic pel qual un nen o nena rebutjaria a un dels seus progenitors, alienat per l'altre progenitor).

De la SAP no existeix evidència científica. Però el vídeo en estar centrat només en el cas, no permet veure que es tracta d'una pràctica implícita, inapropiada i estesa, en els raonaments judicials.

La mare, recolzada per l'organització [Custodia en Positivo](#), no va respectar el règim de visites perquè sospitava que el pare també abusava sexualment de la filla. A més, hi ha l'informe del pediatre que així ho apunta. Malgrat que el pare està sent investigat per abusos a la nena, la jutge no dóna credibilitat al testimoni de la mare, estima que va manipular a la filla i li retira la custòdia a la mare i li dóna completa al pare.

No obstant, de fet, el vídeo atorga la raó a la mare: "Susana aportó al juzgado informes como este en el que un pediatra relata que la niña también sufre abusos". Tanmateix, li hagués servit el ["Informe del grupo de trabajo de investigación sobre la infancia víctima de la violencia de género"](#) del Observatorio Estatal contra la Violencia de Género, que assegura que "els menors gairebé mai menteixen quan s'han decidit a explicar-ho".

Sobre la decisió del jutge, el vídeo implícitament diu que hauria d'haver paralytat la concessió de la custòdia al pare: "A pesar de que el padre está siendo investigado por estos abusos la juez no paralizó la decisión".

Ara bé, la peça, en limitar-se al cas individual, no posa en qüestió la manca de preparació d'un nombre elevat de jutges en relació amb els casos de violència sexual i infància, tal com evidencia el recent informe ["La Justicia española frente al abuso infantil en el entorno familiar"](#), elaborat per Save The Children:

"Es llamativa además la falta de especialización de los profesionales que intervienen en los procesos judiciales de casos de abuso sexual infantil. Ni los jueces de instrucción, ni los fiscales, ni los abogados de oficio ni los equipos psicosociales o forenses de los juzgados que intervienen en el proceso tienen la obligación de especializarse. Esta falta de formación puede tener un gran impacto a la hora de impulsar la investigación, valorar adecuadamente las pruebas y, por tanto, decidir sobre el archivo de la causa."

Finalment, la notícia sensibilitzaria més si recordés que al voltant del 23% de les nenes i un 15% dels nens són víctimes d'abús sexual, que està present en totes les classes socials i té efectes devastadors.

"L'informe del Observatorio Estatal contra la Violencia de Género asegura que "els menors gairebé mai menteixen quan s'han decidit a explicar-ho"

Transcripció Apunt 19

Dilluns 4 d'abril de 2016
Cuatro Informativos 20h

Imatge	Text
Imatges de la mare parlant. Veu en off de la presentadora. Imatge de la mare i la filla en un parc.	(Veu en off) Susana describe su vida como un calvario. El hombre que durante años abusó de ella y fue condenado por ello, es el padre de su hija. A él le han dado la custodia de la niña.
Imatges de Susana Guerrero amb un parc al darrere. Imatges de gronxadors.	(Testimoni de la mare) “Me obligan a entregar a mi hija con un señor que esta condenado por violencia de género”. (veu en off de la periodista) Le quitan la custodia por incumplir el régimen de visitas y porque consideran que ha manipulado a la niña.
Imatges de la mare asseguda en un banc a l'aire lliure.	(testimoni de la mare) Las conclusiones que viene a decir es que mi hija miente, que yo miento.“
Imatges de Susana Guerrero ensenyant documentació (s'entén que és l'informe emès pel pediatra on s'apunta que la filla és víctima d'abusos sexuals per part del pare) a les periodistes.	(veu en off de la periodista) Susanna aportó al juzgado informes como este en el que un pediatra relata que la niña también sufre abusos.
Fotografia de la mare i de la filla en primer pla	(veu en off de la periodista llegint l'informe emès pel pediatre).
Seqüència de dues fotografies de la nena amb la cara borrosa en situacions quotidianes. Imatges de la mare gesticulant al parc.	Sospecha de abuso sexual por parte del padre. Me comenta la niña a solas que el padre también quería que le tocara el pene erecto. Asimismo admite ser golpeada en varias ocasiones por la mujer del padre. (Veu en off de la periodista) A pesar de que el padre está siendo investigado por estos abusos la juez no paralizó la deicisión.
Imatge de la mare	(testimoni de la mare) “Esque yo no quiero que mi hija viva mi calvario. Porque solo yo se el calvario que he vivido con el”.
Imatges de la mare al parc parlant per telèfon. Imatge en primer pla de mare i filla somrient, en el que sembla una festa.	(veu en off de la periodista) Susana esta pendiente de la resolución del recurso mientras tanto ella y su hija están escondidas. (testimoni de la mare) “Yo no voy a parar hasta que la protejan”.
Imatge de mare i filla somrient	(veu de la redactora) NO piensa entregar a la niña.

Apunt 20

Vídeo: Absències I / Teràpies per a maltractadors

Data: -

Mitjà: -

Resum: Encetem el paquet 'Absències' en el qual parlarem d'aspectes que no apareixen gaire o gens en els noticiaris de televisió.

ABSÈNCIES

Dos de cada tres maltractadors que completen la teràpia canvien substancialment a l'hora de relacionar-se amb la parella

La teràpia per maltractadors és una de les mesures encaminades a combatre la violència masclista que té una minsa presència als informatius diaris. Els serveis municipals o els centres d'atenció a homes estimen, amb xifres variables però sempre positives, que la teràpia serveix per reduir la reincidència i també per facilitar la reinserció.

Hi desfan les excuses de les conductes agressives. Exploren els cicles de violència que viuen i posen en qüestió el seu concepte de masculinitat. Molts maltractadors accepten que hi ha un problema, però no s'ho consideren -«jo noestic en aquest cas»- i els cal un procés de responsabilització.

Fer-lo no és senzill i abans de començar el programa, els psicòlegs posen com a condició que l'home accepti que la dona vagi valorant el canvi de conducta.

Segons fonts especialitzades, dos de cada tres homes que completen la teràpia modifiquen «substancialment la forma de relacionar-se amb la seva parella o ex parella» tot i que la meitat ho deixen a mig camí. Altres fonts parlen d'un 80% d'èxit en el canvi de conducta. En tot cas els resultats són positius.

Els serveis públics orienten sobre els centres de teràpia. És una eina més, disponible per als homes i el seu entorn que posada en coneixement del públic pot reduir els casos de violència. És també una forma de posar l'èmfasi en els agressors i les seves justificacions culturals i, per tant, fer una feina preventiva.

“Els serveis municipals o els centres d'atenció a homes estimen, amb xifres variables però sempre positives, que la teràpia serveix per reduir la reincidència i també per facilitar la reinserció.”

Apunt 21

Vídeo: [Argentina investiga el asesinato de las dos mochileras al creer que fueron víctimas de una red de trata de mujeres](#)

Data: 4 de març de 2016

Mitjà: La Sexta Noticias. Durada 1' 06"

Resum: Un vídeo de La Sexta es fa ressò dels feminicidis de les joves argentines María José Coni i Marina Menegazzo, assassinades a Equador mentre estaven de vacances, i mostra el tractament mediàtic masclista que van fer alguns mitjans.

La Sexta critica el tractament mediàtic masclista sobre els feminicidis de María José Coni i Marina Menegazzo a Equador

María José Coni i Marina Menegazzo eren dues joves argentines que van ser assassinades al febrer de 2016 a la localitat de Montañita (Equador) mentre viatjaven per Amèrica Llatina. La informació de La Sexta Noticias, més enllà de la simple exposició dels fets, destaca per diverses raons: per la personalització de les víctimes, per difondre la mobilització i el rebuig social i per fer una ferma crítica a la cobertura d'alguns mitjans llatinoamericans.

Quant a la personalització de les dues noies, ressalten les nombroses imatges positives de María José i Marina -vives, gaudint del seu viatge, somrients-, que tenen molt més pes al vídeo que no pas les imatges o frases que poden resultar victimitzants com, per exemple, els plans on l'equip forense transporta una bossa amb un dels cossos, l'ús desafortunat de l'anacrònica expressió «trata de blancas» o, fins i tot, el rètol truculent on s'explicita com van ser assassinades: «María José murió con el cráneo reventado y Marina, acuchillada en el cuello».

Pel que fa a la indignació social, la peça emfasitza la [repercussió que el cas va tenir a les xarxes socials](#) durant les setmanes posteriors a la troballa dels cossos de les joves, especialment després de la publicació a Facebook d'una carta titulada «[Ayer me mataron](#)», escrita per Guadalupe Acosta, una estudiant de Ciències de la Comunicació del Paraguai, de la qual es ressalta la següent frase: «No existirán la cantidad de bolsas suficientes para callarnos a todas». El vídeo també recull imatges de la multitudinària manifestació contra els feminicidis que va tenir lloc a Mendoza (Argentina) el 3 de març.

Alhora la notícia subratlla la crítica als mitjans que van culpabilitzar de la seva pròpia mort a María José Coni i Marina Menegazzo per viatjar "soles", és a dir, sense companyia masculina. Durant tota la peça apareix el rètol «'Viajar solas', la forma de explicar un asesinato» i en un altre es fa al·lusió directa a la perniciosa cobertura donada al cas: «Algunos medios locales han mostrado su machismo al culpar a las chicas por ir solas».

“La notícia subratlla la crítica als mitjans que van culpabilitzar de la seva pròpia mort a María José Coni i Marina Menegazzo per viatjar “soles””

Transcripció Apunt 21

Dimecres 4 de març de 2016
La Sexta Noticias

Imatge	Text
Vídeo de les vacances de les noies assassinades. Rètol 1: ‘Viajar solas’, la forma de explicar un assassinato Rètol 2: El vídeo fue publicado por María José Coni en su cuenta de Instagram en febrero	(Veu en off del redactor) Se zambullen en el mar saltando desde un barco. Es el último video que publicaron María José Coni y Marina Menegazzo, las dos jóvenes argentinas, antes de ser asesinadas en Ecuador.
Fotografies de les dues noies durant el viatge, somrient. Rètol 3: Marina Menegazzotenía 21 años y María José Coni era un añomayor Imatge d'un cartell amb dues fotografies de les dues joves on diu “Desaparecidas. Ayúdanos a encontrarlas” Rètol 4: Hasta Rafael Correa, el presidente ecuatoriano, se hizo eco del caso Imatges de l'equip forense transportant un cos. Fotografies dels dos detinguts. Rètol 5: María José murió con el cráneo reventado y Marina, acuchillada en el cuello	Estaban de vacaciones recorriendo América Latina y desaparecieron el 22 de febrero en el pueblo costero de Montañita. Al día siguiente sus desesperadas familias inundaron las redes sociales con este cartel pero lamentablemente el 28 de febrero aparecieron muertas dentro de dos grandes bolsas.
Fotografia de les dues noies somrient / Captura de pantalla de Facebook on apareix l'inici de la carta i el nom de la seva autora: Guadalupe Acosta. Destacat de la carta: “No existirán la cantidad de bolsas suficientes para callarnos a todas” Fotografia de Marina Menegazzo. / Fotografia de María José Coni. Rètol 6: Algunos medios locales han mostrado su machismo al culpar a las chicas por ir solas	(Veu en off del redactor) El caso ha multiplicado su repercusión con ‘Ayer me mataron’, una carta dedicada a las jóvenes en Facebook. (Veu en off d'una redactora) “No existirán la cantidad de bolsas suficientes para callarnos a todas”. (Veu en off del redactor) La carta rechaza la justificación machista de la muerte de las chicas por el simple hecho de viajar solas.
Imatges de les declaracions de José Coni davant la premsa. Rètol 7: José Coni. Padre de María José	Que queremos justicia por algo que pasó y que no sabemos qué es lo que pasó.
Imatges de la manifestació on es veuen persones portant cartells amb fotografies de María José i Marina i pancartes on posa “Justicia” i “Ni una menos” Rètol 8: Mendoza (Argentina) La multitudinaria manifestación pide justicia y rechaza el machismo de la sociedad	(Veu en off del redactor) 10.000 personas han participado en una marcha que exige conocer la verdad. Las familias y el presidente argentino Mauricio Macri no creen la versión oficial y cada vez toma más fuerza la hipótesis de que las chicas fueron víctimas de una red de trata de blancas.

Apunt 22

Vídeo: [Concentración silenciosa por el suicidio de Alan](#)

Data: 27 de desembre de 2015

Mitjà: TVE, Telediario noche. Minut 20:17 a 20:49. Durada 32"

Resum: Concentració silenciosa en record de l'Alan, un noi de 17 anys que va suïcidar-se perquè patia assetjament escolar pel fet de ser trans.

El suïcidi d'un menor trans a causa de l'assetjament escolar en una peça poc més que incidental

El vídeo de TVE sobre la concentració silenciosa després del suïcidi d'Alan, un noi trans de 17 anys de Rubí que patia una forta depressió arran de l'assetjament escolar, diu que les famílies de menors trans, reclamen «protecció» i «ajuda» de l'administració, però no en dona cap mena d'especificació.

Tampoc aporta dades per dimensionar la relació entre el *bullying* homofòbic i transfòbic en relació amb els suïcidis d'adolescents lesbianes, gais, bisexuals, transgènere (persones que no s'identifiquen amb el sexe o la identitat de gènere assignats en néixer) i transexuals (persones que han fet una transició cap al gènere desitjat amb cirurgia).

La peça fa conèixer l'Associació de Famílies de Menors Transexuals Chrysallis, que també havia convocat concentracions a València, Madrid i Sevilla i que desplega una campanya amb el lema: "La transfòbia ens mata".

A la notícia no apareix la fotografia de l'Alan. Una elecció encertada, ja que la seva imatge no hauria aportat més informació sobre el fet i, com explica Miquel Missé de Cultura Trans en una carta oberta a l'Alan, veure-la constantment augmenta el dolor i la impotència de l'entorn i de la comunitat trans per no haver pogut aturar les conseqüències mortals de la transfòbia.

“Les reivindicacions [de les famílies de menors trans] no estan contextualitzades”

Les reivindicacions no estan contextualitzades. Per complementar, podria haver citat l'informe [Acoso escolar y riesgo de suicidio en adolescentes y jóvenes lesbianas, gays y transexuales](#) de la FELGTB (Federació Estatal de Lesbianes, Gais, Transexuals i Bisexuals), que el 2012 en va demanar empara al Defensor del Poble davant l'assetjament homo i transfòbic, "causa fonamental de risc de suïcidi entre aquesta població".

Un 43% dels menors que ho pateixen pensa en suïcidar-se i un 81% ho planifica (el 40%, en detall). Prop de 200.000 alumnes de secundària LGTB estan en risc d'exclusió, violència i fins i tot suïcidi. La FELGTB reclama als responsables educatius que posin en marxa un pla de prevenció del *bullying* homo i transfòbic i del risc de suïcidi. L'informe [Violencia escolar: maltrato entre iguales en la educación secundaria y obligatoria 1999-2006](#) del Defensor del Poble recomanava als centres educatius que definissin estratègies contra l'assetjament i mesures per reforçar els aprenentatges relacionats amb l'educació afectivo-sexual i que hi impliquin el professorat.

Transcripció Apunt 22

Diumenge 27 de desembre de 2015
TVE

Imatge	Àudio
Pla mitjà de la presentadora del Telediario. Pla general de la concentració, persones amb pancartes i altres que es consolen. Subtítol al peu: "Concentración en Barcelona. Piden protección y ayuda para los menores transexuales". Gran pla general de la concentració a la plaça Sant Jaume de Barcelona. Pla mitjà de dues dones. Pla general de les persones concentrades, algunes porten espelmes a la mà i altres aplaudeixen.	Concentración silenciosa en Barcelona esta tarde por la muerte de Alan, un menor transexual que se suicidó el jueves tras sufrir acoso escolar. Voz en off: La asociación Crisálida, que agrupa a las familias de estos jóvenes, ha convocado esta tarde movilizaciones también en otras ciudades españolas como Madrid, Valencia o Sevilla. Con el lema "La Transfobia nos mata" han denunciado la presión social que sufren estos menores y han pedido a la administración más protección para ellos.

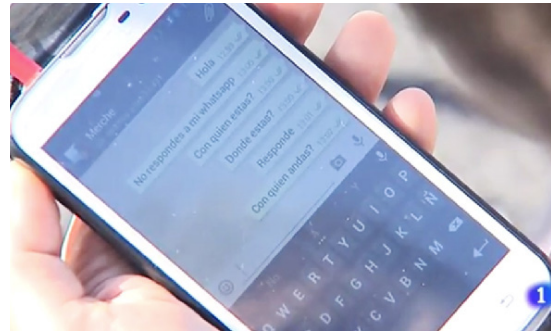
Apunt 23

Vídeo: Condenado a 2 años de prisión a un hombre acusado de obtener fotografías y vídeos de su expareja a través de una aplicación

Data: 18 de gener de 2016

Mitjà: TVE, Telediario 21h. Minut 38:14. Durada 1' 31"

Resum: Un vídeo de TVE parla del cas d'un home que ha estat condemnat a presó per espiar la seva ex parella mitjançant una aplicació que l'home havia instal·lat al mòbil de la víctima.

Ciberassetjament dissimulat i expertes ignorades en una peça de TVE

El Telediario de TVE va informar al gener de 2016 sobre el cas d'un home que havia estat condemnat a dos anys de presó per espiar l'ex parella amb una aplicació que havia instal·lat a l'smartphone d'ella sense que hi hagués consentiment. La peça, però, només identifica l'acció com un «delicte de descobriment i revelació de secrets» i no pas com a assetjament, com una forma de domini i control sobre la dona, tot i que la sentència judicial inclou un ordre d'allunyament.

D'altra banda, totes les fonts consultades són homes: l'advocat de la víctima, un representant de la iniciativa Pantallas Amigas que promou «l'ús segur i saludable de les noves tecnologies» i, un expert en seguretat informàtica. La tria constitueix una discriminació de gènere pel que fa a la representació de l'opinió experta de les dones, tal com recollia el [Projecte de Monitorització Global de Mitjans 2015](#):

«En relación a las mujeres como fuentes de las informaciones, su mayor presencia es como fuentes de opinión popular (43%), fuentes de experiencia personal (37%) y sujetos de las noticias (35%). El porcentaje más bajo lo tienen como expertas (9%). Por tanto, cuando son los propios medios o productoras los que deben escoger a un experto en las noticias, estos invisibilizan totalmente a las mujeres como fuentes expertas y comentaristas. (...) Se hace imprescindible el aumento de la representación de mujeres como fuentes expertas. Es necesario que los profesionales de los medios utilicen las bases de datos existentes de mujeres expertas en diferentes temáticas».

“A més d'utilitzar fonts exclusivament masculines, tots els testimonis reforcen l'enfocament de la sentència judicial i desfiguren el delicte allunyant-lo del ciberassetjament”

A més d'utilitzar fonts exclusivament masculines, tots els testimonis reforcen l'enfocament de la sentència judicial i desfiguren el delicte allunyant-lo del ciberassetjament encara que la pròpia notícia explicita que «con la aplicación activa, el condenado podía controlar las llamadas, saber dónde se encontraba su expareja e incluso hacerle fotografías, vídeos o grabar audios».

Segons dades recents de l'ONU, el 73% de les dones i nenes han patit ciberviolència. La ciberviolència de gènere traspasa les fronteres físiques i es manifesta de múltiples formes: sextorsió, publicació de vídeos i fotos robades, violència verbal (en xarxes socials, xats, blocs...), ciberassetjament (sexual o no) contra dones, ús de dispositius d'espionatge entre parelles o ús de telèfons mòbils per controlar i vigilar dones víctimes de violència masclista per part dels seus agressors (càmeres ocultes, *spyware*, *keyloggers*, GPS, etc.) o la captació online de dones per a la tracta.

Finalment, i encara que sigui de forma implícita, la peça responsabilitza la dona per no haver tingut el control del mòbil. Justament, l'expert en seguretat informàtica al·lega que «es fundamental que todo el mundo tenga un control de su dispositivo móvil, que le tenga puesta una palabra de acceso, un código de protección para que no pueda manipularlo cualquier persona», cosa que projecta la responsabilitat sobre ella, quan del que es tracta és d'un abús de confiança propi d'una conducta masclista.

Transcripció Apunt 23

Dilluns 18 de gener de 2016
TVE

Imatge	Text
Imatge de la presentadora	En Almería un juez ha condenado a 2 años de prisión a un hombre acusado de obtener fotografías y vídeos de su expareja a través de una aplicación que instaló en el móvil de la mujer. El acusado deberá indemnizar además a la víctima y alejarse de ella.
Imatges d'un home utilitzant un smartphone. Pla detall d'un parell de mòbils.	(Veu en off de la redactora) El hombre ha sido condenado por un delito de descubrimiento y revelación de secretos. Según la sentencia, instaló un programa espía en el smartphone de su expareja, sin el consentimiento de esta.
Imatge d'Armando Ortega. Rètol: Armando Ortega Salamanca Abogado de la víctima	Esa relación sentimental había permitido al novio tener el móvil en su poder durante un instante, el tiempo suficiente para instalar la aplicación porque tenían esa relación.
Pla detall d'un portàtil connectat a un mòbil. Pla detall d'una mà manipulant el mòbil. Pla detall d'una pantalla amb un registre de trucades.	(Veu en off de la redactora) Con la aplicación activa, el condenado podía controlar las llamadas, saber donde se encontraba su expareja e incluso hacerle fotografías, vídeos o grabar audios. Toda la información era almacenada en una cuenta de correo del acusado.
Imatge d'Urko Fernández Rètol: Urko Fernández Pantallas Amigas	Esta persona se le podía haber ocurrido amenazar a su expareja con publicar estos contenidos a cambio de volverse a juntar, un chantaje, una extorsión, cada vez más habitual en internet, incluso entre menores de edad.
Pla detall de l'orella d'un home que parla per telèfon. Plans detall de la pantalla d'un programa d'àudio. Pla detall de la pantalla d'un smartphone.	(Veu en off de la redactora) La forma más segura de saber si un teléfono está siendo espiado es realizar un examen forense en una empresa de seguridad, pero antes podemos evitarlo.
Imatge de Chema Alonso Rètol: Chema Alonso Experto en seguridad informática	Es fundamental que todo el mundo tenga un control de su dispositivo móvil, que le tenga puesta una palabra de acceso, un código de protección para que no pueda manipularlo cualquier persona.
Pla picat d'un home amb un smartphone. Pla detall de pantalles de mòbil on es veuen missatges de Whatsapp. Rètol: M. Tarancón / E. Herrero / R. Romero Pla d'una noia d'esquena parlant per telèfon.	(Veu en off de la redactora) El acusado no entrará en la cárcel siempre y cuando no vuelva a delinquir y participe en un programa formativo. Además el juez le ha impuesto una orden de alejamiento.

Apunt 24

Vídeo: [Alejandro Sanz interrumpe concierto en México para defender a mujer agredida](#)

Data: 22 de febrer de 2016, Telediario. Durada 1'05"

Mitjà: TVE

Resum: Alejandro Sanz atura un concert per demanar que expulsin a un home que agredia una dona.

Elogis irreflexius a Alejandro Sanz per intervenir contra una agressió masclista en un concert

Alejandro Sanz va ser lloat a gairebé totes les cadenes televisives i a les xarxes socials perquè havia interromput l'actuació per aturar un home que agredia a una dona entre les primeres fileres. Els elogis, però, no van tenir en compte la forma paternalista de la seva intervenció ni el models estereotipats de les relacions entre dona i home que reproduceix a les seves cançons.

Després de la interrupció, Sanz va explicar-se: "No soporto que se pegue a nadie, y menos a una mujer". L'expressió és ambigua. Encara que per una part, és una al·legat contra la violència masclista, per una altra, conté una concepció sobreprotectora en la qual les dones han de ser defensades per la seva feblesa. L'acotació "y menos a una mujer" ho fa palès.

Justament, el segon significat entronca amb l'imaginari de la cavallerositat -el príncep blau- i la delicadesa femenina que impregnen les lletres del cantant.

Vet-aquí dos fragments:

"Y a que no me dejas,/ a que te enamoro una vez más antes de que llegues a la puerta/ A que no... a que no me dejas,/ a que hago que recuerdes y que aprendas a olvidar.../ Y a que no me dejas, a que hago que se caigan las murallas de tu pena/ A que te ves, te entregas, que ni siquiera te des cuenta,/ Si quieres apostamos, corazón..."

"Me gustas a rabiar, yo te deseo/ Me llegas a desesperar/ Es tan grande lo que siento por ti/ Que tenerte no bastará"

La peça transcrita a continuació és tan sols un exemple entre les televisions que en van parlar.

"Conté una concepció sobreprotectora en la qual les dones han de ser defensades per la seva feblesa"

Transcripció Apunt 24

Dilluns 22 de febrer de 2016
TVE / Telediario

Imatge	Text
Imatges del concert a Negrita gravades amb un mòbil	(en off) Rosarito, Baja California, Alejandro Sanz deixa de cantar 'la música no se toca', para adentrarse hasta el público, entre la euforia de algunos, pero baja del escenario para increpar directamente a un hombre que supuestamente estaba agrediendo a una joven.
Imatges del cantant Alejandro Sanz fent que "no" amb els braços	"Eso no se hace", le dijo cara a cara. Y pidió a la seguridad del evento que le expulsara. Alejandro Sanz pidió disculpas al público, por el episodio. "No concibo que nadie toque a nadie, me da igual, y menos a una mujer, porque ahí sí, ahí sí no más, a una mujer no se le pega".
PM Corresponsal a Mèxic Text en pantalla "Vicenç Sanclemente, corresponsal en México"	Vicenç Sanclemente: La acción del cantante contra la violencia de género fue grabada, por alguno de los asistentes y subida a las redes sociales. Esto aumenta todavía más la admiración que se siente por su música y su sensibilidad, algo que nos contaban sus fans antes del concierto aquí en el Distrito Federal.
PM fan d'Alejandro Sanz	Fan: Su entusiasmo, alegría... Fan: (<i>cantant</i>) más que la luna... dije yo y el sol sonríó. ¿Recuerdas? Sí que se la hace a un cuate, que es ciego este cuate.
PG Grup de fans amb una pancarta cantant.	(en off) Cuando la gira 'Sirope' se dirige a Chile, sus fans dicen sentirse orgullosas.
Pla picat d'un home amb un smartphone. Pla detall de pantalles de mòbil on es veuen missatges de Whatsapp. Rètol: M. Tarancón / E. Herrero / R. Romero Pla d'una noia d'esquena parlant per telèfon.	(Veu en off de la redactora) El acusado no entrará en la cárcel siempre y cuando no vuelva a delinquir y participe en un programa formativo. Además el juez le ha impuesto una orden de alejamiento.

Apunt 25

Vídeo: [Absències II/ Violències masclistes contra refugiades](#)

Data: -

Mitjà: -

Resum: Segon apunt de la sèrie Absències: temes que apareixen poc o res en els noticiers televisius.

ABSÈNCIES

Dones i nenes refugiades afronten agressions i explotació sexual en la ruta cap a Europa

Més del 55% de les persones refugiades que arriben a Europa són dones, nenes i nens. Una [avaluació conjunta](#) de l'Agència de Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR), el Fons de Població de la ONU (UNFPA) i la Comissió de Refugiades documenta que moltes d'elles han patit diferents formes de violència masclista als països d'origen, al llarg de la ruta cap a la Unió Europea (UE) o al propi territori europeu.

En la fugida de països en conflicte com Síria o Iraq per demanar asil a la Unió Europea (UE) han viscut maltractaments físics i psicològics, tocaments, assalts, assetjament, violacions, matrimoni precoç i forçat, i peticions de sexe a canvi d'abaratir el cost del seu viatge o per aconseguir menjar o roba als centres de recepció (sexe transaccional).

[Amnistia Internacional](#) ha recollit testimonis de dones que han estat forçades a mantenir relacions sexuals per pagar pels seus documents de viatge o pel trajecte. Segons AI, algunes han refusat denunciar la violència sexual viscuda o cercar atenció mèdica per no retardar la seva partida o la de les seves famílies. D'altres s'han vist forçades a casar-se per desesperació.

Un cop a Europa, els centres d'acollida, recepció i trànsit no estan dissenyats per prevenir la violència de gènere, ja que no estan ben il·luminats ni separats per sexes. L'Alt Comissionat de l'ACNUR afirma que molts centres no tenen instal·lacions amb privacitat, aigua potable, sanejament i higiene i no compten amb dormitoris per a dones i nens.

El 10 de febrer de 2016 el Parlament Europeu va aprovar una resolució sobre la situació de les dones refugiades i sol·licitants d'asil a la UE en la qual recomana obrir d'immediat vies segures i legals cap a Europa per a les dones i nenes que fugen dels conflictes i la persecució per prevenir les violències que les assetgen, així com per desenvolupar una política de refugi que contempli l'impacte de les desigualtats de gènere.

El Parlament Europeu també demana a tots els estats membres que "en colaboración con la UE y en todas las fases del proceso de asilo, garanticen asesoramiento especializado en materia de traumas y atención psicológica para las mujeres que han sido víctimas de ataques por razón de género, con la intervención directa de mujeres cualificadas que sean especialistas en la materia".

“Una avaluació conjunta de l' ACNUR, la UNFPA i la Comissió de Refugiades documenta que moltes refugiades han patit diferents formes de violència masclista als països d'origen, al llarg de la ruta cap a la Unió Europea o al propi territori europeu”

Apunt 26

Video: [Y este que están viendo es el último caso de violencia de género en nuestro país](#)

Data: 22 de febrer de 2016

Mitjà: Telecinco, Informativos 21h, minut: 20.45. Durada 2' 07"

Resum: Un home mata a la seva exparella i vulnera l'ordre d'allunyament tot i que ella havia demanat prèviament protecció policial les 24 hores del dia i se li havia denegat.

Efecte narcotitzant en un vídeo de Telecinco sobre un crim masclista

La notícia s'inicia amb la frase *"Y este que estan viendo es el último caso de violencia de género en nuestro país"*. Tal com assenyala l'estudi ["Representación de la violencia de género en los informativos de la televisión"](#) amb aquest tipus d'afirmacions es posa l'èmfasi en una mena de rànquing estadístic, que fa recompte cada cop que hi ha una nova mort, i alerta de l'efecte narcotitzant que pot produir en una part de l'audiència.

Alternativament, és preferible una contextualització rigorosa que expliqui elements que donin als fets una dimensió ja sigui social, històrica, política, psicològica o mèdica al fenomen de la violència.

En positiu, el vídeo posa l'accent, no en la víctima, sinó en l'agressor: "un hombre de 41 años ha asesinado de un disparo a su expareja".

Hi ha, no obstant, tot de fotos personals de la víctima que surt en vida abraçada a l'home que la va assassinar, una altra amb el fill, del domicili on vivia i del cos estès al bar on treballava. Organitzacions amb anys d'experiència en atenció a dones supervivents de violència masclista com TAMAIA i Conexus han constatat que tals imatges provoquen un impacte negatiu, tant en les dones que han patit episodis de violència (ja que les fa reviure el dolor sofert), com en la família de la víctima que tornen a sentir de forma simbòlica la pèrdua i el dolor causat per l'assassinat. És una forma del que es coneix com a revictimització.

En positiu, el vídeo posa l'accent, no en la víctima, sinó en l'agressor: "un hombre de 41 años ha asesinado de un disparo a su expareja"

Una nota més. En la notícia, tot i que el testimoni d'una veïna planteja preguntes pertinents, la peça no hi respon de forma clara. ¿Com pot ser que tot i tenir un ordre d'allunyament -que l'agressor havia trencat en segrestar la víctima i amenaçar-la amb una pistola-, només estigués 24 hores a comissaria? ¿Com pot ser que no se li atorgués protecció policial tot i haver-la demanat prèviament? La desitjable informació de context hauria d'explicar-ho i assenyalar en què va fallar el [Protocol d'Avaluació del Risc](#), com ha passat a tantes altres dones.

Transcripció Apunt 26

Dilluns 22 de febrer de 2016
Telecinco Informativos Noche

Imatge	Text
Parla el presentador. Imatge del cos de la dona estès a terra, envoltat per agents de policia.	(Presentador) Y este que están viendo es el último caso de violencia de género en nuestro país.
Parla el presentador. Imatges del Bar on treballava la noia, es veu l'ambulància enduent-se el cos. Es veu la zona acordonada i familiars o amics que ploren i s'abracen.	Un hombre de 41 años ha asesinado de un disparo a su ex-pareja y luego se ha quitado la vida en este bar de Zaragoza. La mujer, lo había denunciado por malos tratos. Al parecer, hace pocos días había sido retenida a la fuerza.
Parla el presentador i es connecta amb la enviada especial: Yolanda Pinilla	Yolanda Pinilla, muy buenas noches. Y la orden de alejamiento que se impuso al agresor no ha evitado este fatal desenlace para indignación de los allegados de esa mujer.
Surt l'enviada especial parlant davant del bar, ja de nit amb la persiana baixada. Després les imatges de l'ambulància i els policies enduent-se el cos. La zona acordonada amb el cordó policial. Agents de policia abaixant la persiana.	Unos familiares, Pedro buenas noches, que siguen sin dar crédito a lo ocurrido porque Soraya incluso había modificado su rutina habitual para evitar que el presunto agresor conociera por ejemplo sus horarios de entrada y salida del bar. Había denuncia previa y también orden de alojamiento pero no se creyó necesaria la vigilancia policial durante 24 horas al día porque el presunto asesino vivía a más 400 km. Esta mañana Soraya recibía varios disparos a bocajarro y se convertía en la víctima número 11 por violencia de género.
Foto de Soraya somrient amb el seu agressor, Rubén. Imatge de la porta del seu domicili, del pany, i del carrer on vivia. Torna a sortir l'ambulància, la policia forense i el cos de Soraya estès a terra.	Veú en off: Soraya vivía sustada. Hace dos semanas Ruben, su expareja, la secuestró en su casa, la ató a una silla, cortó los cables del teléfono, y la amenazó con una pistola. Pudo escaparse y lo denunció pero el agresor solo estuvo 24 horas entre rejas. Ahora ambos estan muertos. Ella asesinada. El suicidado.
Surt el testimoni d'una veïna parlant al carrer	"Estuvo en comisaria. Lo soltaron al otro día. Y vete a trabajar tranquila que no te va a pasar nada. Bueno, pues que me lo expliquen a mí"
Entra veú en off: Foto de Soraya somrient junt amb l'agressor en una imatge a l'aire lliure. Imatge de la policia amb l'ambulància, i surt la cartella amb el telèfon d'atenció a la dona maltractada: 016 Torna a sortir la imatge dels familiars plorant.	Veú en off: Soraya contactó con Rubén en una red social, salieron juntos, pero enseguida ella vió que era muy posesivo y quiso cortar. Sus amigos no entienden porqué no le pusieron protección policial.
Torna a sortir la imatge del cos de la persona assassinada al terra. Imatge d'agents policial abaixant la persiana del bar.	El juzgado no consideró necesaria esta protección porque Rubén supuestamente vivía a 400 km y además no encontraron su pistola. Solo le impusieron una orden de alojamiento.
Imatge de Soraya agafada al seu fill de 5 anys, amb la cara velada.	Veú en off: "Llegó a decirle al hijo de Soraya de 5 años que iba a llevar a su madre de viaje muy lejos y que no volvería nunca."

Apunt 27

Video: [Hollande indulta a una mujer que mató a su marido por- que la maltrató 47 años](#)

Data: 2 de febrer de 2016

Mitjà: Noticias Cuatro, Informativos 15:03h. Durada 1'08"

Resum: Una dona mata al seu marit després de rebre maltracte durant 47 anys i és condemnada a 10 anys de presó per assassinat. Gràcies a la forta mobilització social el president francès li redueix la condemna en forma d'indult i ella surt en llibertat condicional.

Cuatro no atorga dimensió social a l'al·legació de legítima defensa d'una dona que va matar al marit maltractador

La informació de Cuatro empatitza amb Jacqueline Sauvage, la dona que va disparar al seu home després de 47 anys de maltracte i va ser condemnada a 10 anys de presó. Ella, però, va sortir abans de complir-la per un indult aconseguit gràcies a 400.000 firmes i la pressió social. No obstant ni el jutge en la condemna, ni el president en l'indult, van tenir en compte l'eximent per legítima defensa.

Al vídeo de Cuatro, tot i que ho esmenta, li passa per alt que l'aplicació del dret penal en aquests casos té un biaix que discrimina les dones quan descarta la legítima defensa perquè, argumenta que l'acte de resposta a l'agressió -el crim que comet la dona- no és immediat. No té en compte que les dones no solen trobar-se amb capacitat física de respondre als atacs de forma immediata, sinó que tendeixen a fer-ho en un moment en què estimin que la seva actuació serà efectiva.

Elena Larrauri -catedràtica en Dret Penal de la UPF- manté que hi ha un fort biaix androcèntric en el Dret, que reflecteix l'hegemonia cultural dels homes. Existeix un doble sedàs, per exemple, al jutjar la violència en l'àmbit de la parella. En el cas del feminicida hi ha hagut sentències en què la violència prèvia ha servit per argumentar que quan li pegava no la volia matar i, per tant, que quan ho va fer *se li hauria anat la mà*. En canvi, quan és la dona qui mata l'home, l'historial de violència precedent és usat com a agreujant. S'al·lega que l'acumulació del maltracte va fer que ella no només busqués la lesió sinó la mort, i no només la defensa sinó la venjança.

“Elena Larrauri -catedràtica en Dret Penal de la UPF- manté que hi ha un fort biaix androcèntric en el Dret, que reflecteix l'hegemonia cultural dels homes”

La peça, en positiu, explica de forma detallada la campanya iniciada per les filles de Jacqueline Sauvage per treure la mare de la presó. A la notícia veiem les diverses accions de solidaritat ciutadana i del moviment feminista, i també les visites institucionals per demanar-ne a François Hollande l'alliberament.

La forma en la qual està escrit el relat permet a l'espectador empatitzar amb Jacqueline i conté la defensa implícita de la dona després de tant anys de maltractes i d'abusos sexuals dels fills que van arribar a provocar el suïcidi d'un d'ells.

Aportar la dimensió social del cas al voltant de Jacqueline Sauvage és un context necessari més enllà del fet puntual i emotiu.

Transcripció Apunt 27

Dilluns 1 de febrer de 2016
Cuatro, Informatius migdia

Imatge	Text
Parla veu en off: surten les imatges de la mare i la filla separades per un vidre quan la condemnen.	Con este desgarró recibió la hija de Jacqueline Sauvage la condena a diez años de cárcel, para su madre.
Segueix la veu en off. Surten imatges de la mobilització ciutadana demanant la posada en llibertat de Jacqueline Sauvage.	El veredicto despertó una ola de solidaridad sin precedentes, hacia esta mujer de 68 años. Manifestaciones en toda Francia y más de 400.000 firmas pidiendo un indulto.
Imatges d'ella en el judici. Imatge del rifle.	Porque Jacqueline mató a su marido después de 47 años de infierno. Insultos, palizas, y por si fuera poco abusos sexuales contra sus cuatro hijos. Ella le asestó tres tiros con este rifle el mismo día de 2012 en que su único hijo varón se quitó la vida.
Surt l'advocada parlant en una entrevista a la televisió. Surt la filla en un plató de televisió. Imatge de les filles a una visita oficial al president francès Hollande.	Su abogada y su familia no han dejado de presionar para conseguir la liberación de Jacqueline. Denunciaban que el juez no hubiera tenido en cuenta la legítima defensa.
Foto de les filles visitant al president. Imatge del president en una compareixença.	Una visita de las hijas de Jacqueline en el Eliseo la semana pasada conmovió a François Hollande. El presidente ha decidió reducir 2 años y 4 meses la pena de prisión, dice que se trata de una situación humana excepcional.
Imatge de Jacqueline al final del judici. Imatge d'una dona que sosté un cartell on posa "Je suis Jacqueline Sauvage".	Con esta medida de gracia Jacqueline podrá salir de la cárcel enseguida en libertad condicional.
	Su caso es ya un símbolo de la violencia contra las mujeres en Francia.

Apunt 28

Vídeo: [El mosso que va matar ahir la seva exparella no havia tornat l'arma reglamentària](#)

Data: 15/04/2016

Mitjà: TV3, Telenotícies Vespre. Durada 1'31".

Resum: El mosso d'esquadra de baixa que va matar la seva exparella amb l'arma reglamentària havia exhaurit el termini per tornar la pistola a la comissaria on treballava.

Mitigació del masclisme i estigmatització d'una malaltia mental en una informació sobre el feminicidi comès per un mosso d'esquadra

El vídeo sobre el mosso d'esquadra que va matar l'exparella a Sant Feliu de Llobregat gira al voltant de la baixa per trastorn bipolar del policia i del desconeixement que en tenien els superiors. Implícitament s'entén que si ho haguessin sabut, s'hauria impedit el crim que va cometre amb l'arma reglamentària perquè se li hauria retirat abans.

La informació diu:

«Els responsables de la comissaria li havien reclamat l'arma, però el mosso no l'havia tornada. Fonts pròximes a la investigació apunten que el crim es va cometre amb l'arma reglamentària de l'agent, tot i que el cos policial no ho ha confirmat. En la celebració aquest matí del dia de les Esquadres, el director dels mossos no ha comentat les possibles negligències en què hauria incorregut el cos. El Departament d'Interior, que no dóna detalls sobre el cas perquè està sota secret de sumari, podria modificar els protocols interns per tenir accés a l'estat de salut dels Mossos»

Tal com s'expressa, el masclisme de l'agressió, encara que pressuposat, es veu mitigat per la preeminència de la problemàtica al voltant de l'arma del feminicidi i el pes atorgat a la malaltia mental com a factor causal.

El vídeo no compta amb la informació que va donar [La Vanguardia](#), (datada el 16/04/2016), segons la qual, ell l'assetjava des que ella es va separar i arran d'això ella mateixa ho havia explicat a un conegut que també era mosso d'esquadra, qui, al seu torn ho ha fet arribar als seus superiors. Fins i tot, ja tres setmanes abans de l'assassinat, el mosso amic -sempre segons La Vanguardia-, a suggeriment dels superiors, va animar-la a denunciar l'assetjament. És a dir, les circumstàncies eren conegudes dins el cos policial.

Per tant, l'eventual negligència per no haver retirat l'arma a l'agressor no deriva en essència de la desconexença de la malaltia, sinó de no haver-la retirat en tenir notícia de l'assetjament i les amenaces, encara que fos de manera informal.

La informació, però, dóna el següent tall de veu del director dels Mossos, Albert Batlle:

«Estem treballant en una proposta que haurem de tractar amb les autoritats sanitàries per tal de poder tenir accés a elements de coneixement que puguin prevenir situacions com les que malauradament s'han produït.»

“El vídeo no compta amb la informació que va donar La Vanguardia, segons la qual, ell l'assetjava des que ella es va separar”

I també inclou la declaració del Conseller d'Interior, Jordi Jané, que afirma que les dades mèdiques són sensibles i sempre s'han de protegir, però defensa la comunicació “quan hi ha una situació de risc a tercer”.

En la mesura que tant el Director dels Mossos com el conseller posen l'èmfasi en la malaltia de l'home [i encara que el trastorn comporta efectivament un increment del risc], però no parlen del component masclista de l'assassinat, aquest es veu mitigat i la malaltia mental estigmatitzada.

Transcripció Apunt 28

Divendres 15 d'abril de 2016
TV3, Telenotícies Vespre

Imatge	Àudio
Gran pla general d'un carrer amb una cinta que barra el pas amb la llegenda "No passeu-Policia-Mossos d'Esquadra" en primer pla i un cotxe d'emergències mèdiques en segon pla. Pla mig d'un mosso d'Esquadra amb el cotxe d'emergències darrere. Al peu, kairon amb la llegenda "Ahir: Sant Feliu de Llobregat". El pla s'obre i fins a un gran pla general deixa veure dos homes que despleguen un plàstic blau entre el mosso i un cotxe aparcad per no deixar veure el que hi ha darrere. Pla mig de les cames d'un mosso i un treballador-a sanitària amb bosses cobrint-li els peus. Pla general de diversos mossos a la porta d'un domicili i el plàstic blau. Pla mig d'un guàrdia urbà a l'altre extrem del plàstic blau. Primer pla d'un mosso d'esquadra amb ulleres de sol darrere el plàstic blau i del braç d'un altre aguantant el plàstic. Pla general d'un grup de mossos i guàrdies urbans a l'altre extrem del plàstic i el carrer. Un mosso tanca la porta d'un cotxe a la dreta. Pla detall de la baca del cotxe, que està en moviment, on es pot llegir la llegenda "serveis judicials". Pla general d'un grup de mossos i guàrdies urbans i del cotxe marxant.	A en Miguel Ángel Muñoz, l'home que segons els Mossos d'Esquadra va matar ahir a la seva exparella i es va suïcidar, feia un mes que li havien diagnosticat un transtorn bipolar. Però les visites al psiquiatre es remuntaven, com a mínim, al mes de gener, quan va començar a medicar-se. TV3 ha pogut confirmar que l'agressor, Mosso d'Esquadra de professió, feia més d'un mes que estava de baixa i que, per tant, se li havia acabat el termini per tornar l'arma reglamentària a la Comissaria de Ciutat Vella, on prestava servei. Els responsables de la comissaria li havien reclamat l'arma, però el mosso no l'havia tornada. Fonts pròximes a la investigació apunten que el crim es va cometre amb l'arma reglamentària de l'agent, tot i que el cos policial no ho ha confirmat.
Pla general d'una taula amb el director dels mossos, Albert Batlle, al centre, aplaudint i rodejat d'altres alts càrrecs. Subtítol al peu "Aquest matí: Barcelona". Pla general de les files de seients de públic (mossos i mosses) aplaudint. Pla general de mossos mostrant els seus diplomes al públic de l'acte. Travelling d'esquerra a dreta que mostra els mossos i mosses condecorades i la taula darrere.	En la celebració aquest matí del dia de les Esquadres, el director dels mossos no ha comentat les possibles negligències en què hauria incorregut el cos. El Departament d'Interior, que no dona detalls sobre el cas perquè està sota secret de sumari, podria modificar els protocols interns per tenir accés a l'estat de salut dels Mossos.
Primer pla del Conseller d'Interior, Jordi Jané, parlant a micros dels mitjans. Llegenda al peu: "Jordi Jané. Conseller d'Interior"	Aquesta comunicació entre dades mèdiques, sempre sensibles i que sempre s'han de protegir, però també la comunicació quan es pot produir una situació de risc a tercer, s'ha de regular.
Pla mig director dels mossos, Albert Batlle, parlant en un atri. Subtítol al peu: Albert Batlle. Director Mossos d'Esquadra.	Estem treballant en una proposta que haurem de tractar amb les autoritats sanitàries per tal de poder tenir accés a elements de coneixement que puguin prevenir situacions com les que malauradament s'han produït.
Pla general d'una taula amb el director dels mossos, Albert Batlle, al centre, i altres càrrecs, donant la mà als condecorats de la taula.	Albert Batlle compareixerà al Parlament per donar explicacions sobre aquest cas.

Apunt 29

Vídeo: [Manifestación \[contra la\] violencia machista en Badalona](#)

Data: 12 de juny de 2016

Mitjà: Telecinco. Informativos fin de semana. Minut: 16'55". Durada: 2'36"

Resum: Després d'un assassinat masclista a Badalona, dues organitzacions convoquen una manifestació d'un centenar de persones i l'alcaldesa decreta dos dies de dol oficial, amb el suport de tots els grups municipals.

Telecinco prioritza el rebuig social i institucional en una peça que també menciona la prevenció des de la infància

Una manifestació a Badalona inicia un vídeo sobre el feminicidi del 15 de juny. L'alcaldesa, Dolors Sabater, diu: "Un rechazo contundente, una rabia, y unas ganas de seguir trabajando, con firmeza". La presentadora remarca que s'ha decretat dos dies de dol, s'ha proposat una condemna institucional en contra dels fets, i que la cap municipal ha suspès la seva pròpia agenda tot i estar en campanya electoral. A més, en la locució es fa referència a la dona assassinada com a "una veïna", fet que la vincula a la comunitat i allunya l'assassinat de ser un succés aïllat, sinó una "cosa de tots".

Malgrat que la informació que aporten unes veïnes és irrellevant [«me está temblando el cuerpo, la verdad», «Y pensar que le ha pasado eso a ella...»] i que es mostra innecessàriament el domicili on vivia la parella, unes altres declaracions donen una visió que generalment està absent. L'una diu: «Y somos las madres las que tenemos que empezar de cero, a las niñas y a los niños.» Tot i que no només les mares són responsables de l'educació, sinó tots els agents de socialització, les paraules de la manifestant posen èmfasi en la prevenció.

L'altra intervenció toca un nou aspecte poc recurrent: «Los hombres también deberíamos, en estos momentos, sentirnos como mujeres». El veí apel·la a l'empatia i a una implicació explícita dels homes en l'eradicació de les agressions.

La locució fa referència a la dona assassinada com a “una veïna”, fet que la vincula a la comunitat i allunya l'assassinat de ser un succés aïllat, sinó una “cosa de tots”

Transcripció Apunt 29

Dimecres 12 de juny de 2016

Telecinco / Informativo / Fin de semana mediodía

Imatge	Text
Imatges de la manifestació de Badalona Dues manifestants amb un megàfon Concentració davant l'ajuntament amb una pancarta	(en vídeo) "No estem totes, falten les mortes!" (Presentador) Decenas de personas protestan en Badalona por el nuevo caso de violencia de género ocurrido ayer, el tercero en Cataluña en lo que llevamos de año. Una mujer fue hallada muerta en el domicilio que compartía con su pareja. El presunto agresor era detenido tras confesar el crimen. El ayuntamiento ha decretado dos días de luto oficial.
Presentador de l'informatiu a plató	(presentador) El presunto asesino y su víctima, son de nacionalidad española, él tiene 62 años y ella tenía 40. Helga Molinero:
Text en pantalla: "una concentración convocada por dos asociaciones recuerda a la última víctima de género" Imatges del balcó Imatges de la façana de l'edifici on vivia la parella	(Helga Molinero) Poco más sabemos, el caso está bajo el secreto de sumario. Lo que sí sabemos es que la respuesta ciudadana no se ha hecho esperar. Dos organizaciones de aquí de Badalona han convocado ésta mañana sendas concentraciones en las que han participado un centenar de personas y donde se han vivido momentos muy duros de mucha emoción contenida. El ayuntamiento ha decretado dos días de luto, banderas a media asta, todos los actos oficiales suspendidos, la propia alcaldesa ha suspendido su agenda, recordemos que estamos en campaña electoral.
PM de la corresponsal Helga Molinero Pantalla partida amb imatges de la manifestació	(segueix Helga) Mañana en una reunión extraordinaria en el ayuntamiento, todos los grupos municipales han acordado aprobar una moción de censura. A continuación harán un minuto de silencio.
Text en pantalla: "informan / Alicia Soler / A. Rodríguez / Helga Molinero" PM d'una manifestant PG de la manifestació, concentració davant l'ajuntament	(Alicia Soler) Se manifiestan para dar voz a quienes se la han arrebatado. (manifestant) "Basta ya" (segueix Alicia Soler) Un minuto de silencio roto solo por los aplausos. En repulsa por el asesinato de una vecina de cuarenta años de Badalona. Una ciudad de luto que quiere remover conciencias.
PM dona d'uns cinquanta anys	(dona manifestant) Y somos las madres las que tenemos que empezar de cero, a las niñas y a los niños.
PM home d'uns quaranta anys	(home manifestant) los hombres también deberíamos, en estos momentos, sentirnos como mujeres

Imatge	Text
PD banderes de l'ajuntament PM manifestants plorant	(Alicia Soler, en off) las banderas del ayuntamiento, hondean a media asta, mañana se celebrará un pleno extraordinario para condenar la violencia de género.
PM Dolors Sabater	(Dolors Sabater, alcaldessa de Badalona) Un rechazo contundente, una rabia, y unas ganas de seguir trabajando, con firmeza.
PD porta de la parella PD cartell de "precintat" policial PG carrer del domicili PG perruqueria on treballava	Todo ocurría en el mediodía, tras ésta puerta, el domicilio de la pareja. Presuntamente, el hombre de 62 años, agredía a su compañera, de 40, que al parecer, después se entregaba en comisaría.
PM veïna PM veïna	(veïna) me está temblando el cuerpo, la verdad. (veïna) y pensar que le ha pasado eso a ella...
PG dones d'una associació amb la mateixa samarreta aplaudint	(veu en off) El presunto agresor continúa detenido para pasar a disposición judicial.

Apunt 30

Resum: Iniciem una sèrie d'articles on recollim les principals conclusions extretes de les Jornades Internacionals ORIGEN: "Mitjans i violències masclistes en la parella heterosexual". .

Hi ha “perxa” per parlar sobre prevenció de la violència masclista

¿Què poden fer els mitjans d'informació de masses, especialment la televisió, per donar visibilitat a les activitats que es duen a terme en matèria de prevenció de la violència masclista més enllà de la denúncia i de la difusió del telèfon 016? ¿Com es poden trobar “ganxos” que ens permetin introduir als informatius peces singulars sobre processos de prevenció i educació en igualtat?

Aquest va ser un dels primers temes debatuts a les Jornades Internacionals ORIGEN: “Mitjans i violències masclistes en la parella heterosexual” i ara que s'acosten les vacances i que les festes populars proliferen arreu del territori es poden trobar diverses accions que ens permeten abordar la importància de la prevenció i la sensibilització en matèria de violència.

Les agressions sexistes i la violència sexual tenen lloc en tots els entorns festius. No és un succés exclusiu de Sanfermines i, és per això, que molts barris i municipis han establert protocols i activitats per conscienciar la ciutadania contra les violències masclistes als espais d'oci. Aquí teniu alguns exemples:

- Al Poble-sec (Barcelona) diversos col·lectius i entitats del barri entre les quals es troben el Grup de Dones, Lesbianes i Trans de l'Ateneu Cooperatiu La Base i els Castellers del Poble-sec, van elaborar el [protocol d'actuació contra les agressions sexistes a les festes majors](#) (que s'han celebrat entre el 15 i el 24 de juliol) que va rebre el darrer Premi 25 de Novembre i que emmarca entre d'altres activitats la Festa Major del Poble-sec Feminista i xerrades i dinàmiques per tal de [generar espais segurs](#).
- També l'Assemblea de Dones Feministes de Gràcia va publicar un [protocol](#) semblant per implicar tots els col·lectius organitzadors de les famoses festes del barri barceloní que tenen lloc cada any a mitjans d'agost. Fa uns dies [El Periódico](#) es feia ressò de les demandes del col·lectiu per les festes d'enguany que inclouen un telèfon d'atenció a víctimes i suspendre la programació si hi ha agressions.
- El 20 d'agost al municipi de Llodio (Àlaba), en el marc de les Festes de Sant Roc, s'organitza una [sessió de versos musicats contra els atacs sexistes](#) que porta per títol “Ez da kasualitatea” (“No és casualitat”).
- A Pamplona es va posar en marxa la campanya de sanfermines promoguda pel grup “Sanfermines en igualdad” del Consell Municipal de la Dona i coordinada des de l'Ajuntament de Pamplona amb l'objectiu d'activar la resposta ciutadana davant les agressions i informar sobre els recursos disponibles. A més de la guia [“Por unas fiestas libres de agresiones sexistas”](#), dins la campanya s'inclouen, a més d'una multitudinària cursa, tallers per a professionals de diversos àmbits que van des dels primers auxilis a víctimes d'agressions sexuals -dirigit a policies municipals i auxiliars de protecció civil- a sessions formatives adreçades a professionals de premsa, ràdio i televisió sobre com abordar des dels mitjans les notícies sobre agressions i sobre el seu paper i responsabilitat en la creació d'una consciència ciutadana igualitària. A aquesta campanya, a més, s'han sumat altres municipis de Navarra com Larraga que celebra les seves festes del 5 a l'11 d'agost o el Valle de Egüés que ho va fer al juny.
- Des del 2015 també Saragossa va engegar la campanya [“No es No”](#) “por unos Pílares sin agresiones sexistas” que inclou missatges a les xarxes socials amb el hashtag #ZGZNOESNO.

**“¿Com es poden trobar
“ganxos” que ens permetin
introduir als informatius
peces singulars sobre
processos de prevenció i
educació en igualtat?”**

- La regidoria d'Igualtat de l'Ajuntament de Mijas (Màlaga), amb motiu de la Fira de La Cala que se celebra a finals de juliol, ha llançat aquest any una campanya per conscienciar a veïns i turistes sobre la importància de respectar a les dones i que puguin fer un ús lliure de l'espai públic.
- Altres consistoris com el de San Sebastià porten anys duent a terme activitats de sensibilització que van des d'implantar els establiments hotelers amb adhesius per posar als aparadors on es podia llegir "En este local no se admiten agresiones sexistas" i towallons amb missatges contra la violència o, fins i tot, a impartir cursos d'autodefensa.
- L'Associació d'Assistència a Víctimes d'Agressions Sexuals i Maltractaments (Adavasymt) ha proposat a l'Ajuntament de Valladolid la posada en marxa d'una campanya contra la violència sexual i les agressions sexistes durant les festes de la ciutat (del 2 a l'11 de setembre).
- Així mateix, el Centre Assessor de la Dona Argitan, va donar un pas més reclamant que a les festes de Barakaldo no sonés música denigrant per les dones ni s'establissin torns de manera sexista a les 'txosnas', amb les dones a la cuina i homes a la barra. També van oferir un curs de "flirteig sa".

Izaskun Landaia Larizgoitia, Directora d'Emakunde (Institut Basc de la Dona) escrivia al diari Deia el passat 24 de juliol sobre aquest tema:

"Los entornos festivos aportan un plus de permisividad a algunas actitudes no respetuosas hacia las mujeres y esto provoca que éstas sientan limitada su libertad para disfrutar de la fiesta. No podemos permitirlo y debemos hacer lo posible para construir unas fiestas en las que las relaciones sean igualitarias y consentidas por ambas partes, en las que las mujeres, todas las personas, tengan el mismo derecho a disfrutar de la fiesta y sus espacios sin que su seguridad ni sus derechos sean violados. Unas fiestas libres de agresiones, pero también de actitudes que las inciten.

Animo, por tanto, a todas las personas, (mayores, jóvenes...), a que muestren en fiestas y en los entornos de ocio una actitud proactiva contra actitudes machistas que ataquen los derechos de las mujeres".

Apunt 31

Vídeo: [Polèmica a França per l'introducció de l'hijab a les marques de moda](#)

Data: 1/4/2016

Mitjà: TV3, Telenotícies Vespre. Durada 1:34

Resum: Controvèrsia a França davant el llançament de models amb hijab i altres peces de roba per a dones musulmanes per part de les grans marques.

La visió islamòfoba predomina en un vídeo de TV3 sobre moda a França, hijabs i burkinis

L'abordatge, en una peça a TV3, de la controvèrsia arran del llançament de línies de roba per a dones musulmanes per part de grans marques privilegia la posició islamòfoba del govern francès i d'un corrent feminista.

En primer lloc, el vídeo transmet favorablement la posició del govern contrària a empreses de la moda, ja que dona per bo que ho fa perquè «la república es basa en principis d'igualtat i laïcitat», que són valors polítics positius.

En segon lloc, en dir que [el govern] «Tem que això augmenti la pressió que l'islamisme exerceix sobre les ciutadanes musulmanes» implícitament, dona per cert que hi ha una pressió del que anomena 'islamisme', sense precisar a quin corrent es refereix, i, per tant, transmet una visió homogènia i negativa de tot l'islam.

En tercer lloc, tal com ho diu descarta que hi hagi dones musulmanes que facin servir el vel o el burkini per decisió pròpia.

Les paraules de la ministra de Famílies en què insta les marques a tenir en compte que la seva influència 'actua sobre la llibertat i els drets de les dones', de nou, implícitament mantenen que usar el vel o el nou vestit de bany és un atac a les llibertats i els drets de les dones.

Però, per a contrarestar aquesta visió, no es recullen testimonis de dones musulmanes sinó que s'utilitza un argumentari mercantilista, ja que s'explica que les marques al·leguen com a justificant la demanda del mercat.

“Per a contrarestar aquesta visió, no es recullen testimonis de dones musulmanes sinó que s'utilitza un argumentari mercantilista, ja que s'explica que les marques al·leguen com a justificant la demanda del mercat

De fet, l'única musulmana que apareix a la notícia no parla de la significació que té per a ella l'ús de vel, sinó de la dimensió estètica i comercial: “Som igual de presumides que les dones de la nostra generació. Ens agrada poder escollir i no quedar restringides a tres o quatre botigues.”

I, en quart lloc, els únics comentaris feministes recollits fan una lectura negativa del vel. “La principal connotació [del vel] és que la dona s'ha d'amagar, i el seu lloc a l'espai públic ha de ser limitat, restringit”.

En contrast, Zahra Ali, doctora en sociologia a l'Escola Superior de Ciències Socials i l'Institut Francès sobre l'Orient Mitjà i autora del llibre *Féminismes islamiques*, recull veus de diverses dones amb una visió emancipadora de l'Islam.

Transcripció Apunt 31

Divendres 1 d'abril de 2016
TV3

Imatge	Àudio
Primer pla d'una dona amb hijab i ulleres de sol. Pla general d'una dona amb hijab a la porta d'una botiga. Pla mig d'una dona blanca amb hijab. Primer pla de la pàgina web de Marks and Spencer on apareix una finestra on es mostra primer un pla general d'una dona amb burkini i després un primer pla de la seva cara, plans mitjos de les cames de dones amb diferents models de burkini i plans detalls de peces de roba. Pla mig d'una dona amb hijab. Pla general d'un anunci amb tres models vestides amb hijab, en foto de pla general. Pla mig de diverses persones caminant pel carrer d'esquena. Pla mig d'una dona amb el cap cobert amb un turbant caminant pel carrer.	Una dona amb vel en un anunci d'H&M, una marca de botigues de roba, però també en un anunci de Dolce Gabanna. Burkinis que no deixen més pell a la vista que la de cara, mans i peus a la web de Mark & Spencer. Són grans marques que han començat a oferir aquest tipus de productes i a França provoquen controvèrsia. Neguen que la roba inciti a seguir un determinat estil de vida, i diuen que només responen a una demanda del mercat.
Primer pla de la mateixa dona que parla a càmera. Subtítols al peu: Ghalia Mansour, clienta botiga. "Som igual de presumides que les dones de la nostra generació. Ens agrada poder escollir i no quedar restringides a tres o quatre botigues". Gran pla general de la mateixa dona que mira roba a una botiga.	Àudio de dona amb el cabell cobert parlant en francès
Gran pla general d'un despatx on un periodista parla amb una dona. Pla mig de la dona enfocada des de l'esquena del periodista.	Però a França, on la república es basa en principis d'igualtat i laïcitat, el govern s'hi declara en contra. Tem que això augmenti la pressió que l'islamisme exerceix sobre les ciutadanes musulmanes.
Pla mig de la dona que parla a la càmera. Subtítols al peu: Laurence Ministra de Famílies, Infantesa i Drets de les Dones. "El que dic a les marques és: atenció! El que feu és irresponsable. Vosaltres teniu influència, actueu sobre la societat i sobre les llibertats, i els drets	Àudio de la dona parlant en francès.

Pla mig desenfocat d'una dona amb una planta en primer pla. Pla general de la dona que parla amb una altra dona al carrer. Primer pla de la dona que parla a càmera. Subtítols al peu: Marie Allibert, portaveu associació Goseu Ser Feministes. “El perill és glamuritzar el vel, i fer oblidar les connotacions que hi ha darrere. La principal connotació és que la dona s’ha d’amagar, i el seu lloc a l’espai públic ha de ser limitat, restringit”.	Una preocupació compartida per les associacions feministes. Àudio de la dona parlant en francès.
Gran pla general contrapicat d'una dona que porta hijab caminant en un recinte públic. Pla mig de la dona que mira un aparador d'una botiga. Travelling que la segueix caminar. Pla mig de la dona que mira i toca peces de roba. Pla detall de diverses peces de roba.	Malgrat aquestes crítiques, les grans marques de roba difícilment renunciaran a fer-se un lloc en un mercat internacional en expansió. Els experts prediuen que en els pròxims tres anys la moda anomenada islàmica mourà més de 500.000 milions de dòlars.

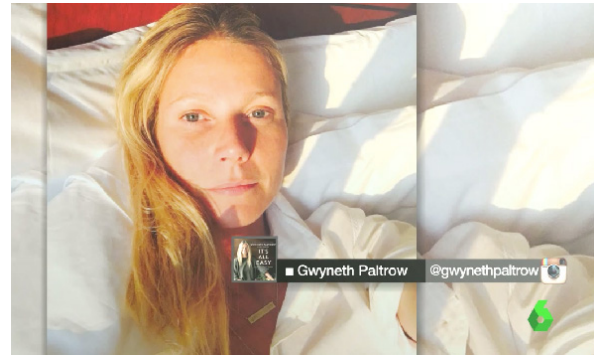
Apunt 32

Vídeo: [Alicia Keys se rebela contra la tiranía de la imagen y abandona el maquillaje: “Empecé a parecer un camaleón”](#)

Data: 5 de juny de 2016

Mitjà: La Sexta Noticias. Durada 1' 20"

Resum: Un vídeo de La Sexta Noticias: aborda el tema de la presión estética arran del movimiento #NoMakeUp al qual s'han sumat diverses famoses en els últims mesos.

La revolta de les famoses contra la pressió estètica protagonitza una notícia de La Sexta

L'anomenat moviment #NoMakeUp que recorre des de fa mesos les xarxes socials és notícia a La Sexta. La peça visibilitza les accions de diverses artistes com Alicia Keys, Jennifer Lopez, Sharon Stone, Gwyneth Paltrow o Adriana Lima que s'han sumat al cibermoviment contra les imposicions estètiques i que han aparegut en els seus perfils a la xarxa amb la cara rentada per reivindicar la bellesa natural i sense artificis.

Després d'aparèixer sense maquillatge a la final de la Champions League, Alicia Keys va dir: “Vaig començar, més que mai, a semblar un camaleó. Es renta el cervell de les dones perquè sentim que necessitem estar primes, sexys, desitjables o perfectes”. La cita de la reconeguda cantant explica de manera senzilla el que suposa la pressió estètica, una forma de violència simbòlica contra les dones.

“Explica de manera senzilla el que suposa la pressió estètica, una forma de violència simbòlica contra les dones”

El vídeo no només explica el fet puntual, sinó que dimensiona la campanya i el seu objectiu. D'una banda, aporta exemples d'accions i protestes similars dutes a terme prèviament per altres actrius com Julia Roberts o Inma Cuesta i, de l'altra, recull la perspectiva d'una experta en gènere que reclama el dret de les dones a prendre decisions sobre el seu aspecte de manera autònoma: “Las mujeres queremos ser lo que queramos ser. Si quiero ir maquillada, si no quiero ir maquillada, si quiero ponerme unos tacones o no... pero que sea un deseo propio”.

Encara que els darrers anys el bombardeig constant d'un estereotip de bellesa impossible s'ha dirigit també cap als homes com a conseqüència dels interessos mercantilistes, la pressió és especialment descarnada amb les dones com fa palès el vídeo.

Els encerts de la peça no impedeixen que aparegui un masculí genèric improcedent: “Porque, al final, la clave está en ser uno mismo”.

Transcripció Apunt 32

Diumenge 5 de juny de 2016
La Sexta

Imatge	Text
Imatges d'Alicia Keys durant el seu concert a la final de la Champions. Rètol: Final Champions League (Milán), 28 de mayo Rètol: Alicia Keys confiesa en una web feminista su intención de unirse a la tendencia “natural”	(Veu en off de la redactora) Alicia Keys brillaba en la final de la Champions, pero en las redes sociales todo el mundo hablaba de su maquillaje, o más bien, de su ausencia. La cantante explicaba días después en Internet por qué ha decidido unirse a la tendencia de lo natural.
Captura de pantalla amb la traducció de les paraules d'Alicia Keys.	(Locució) “Empecé, más que nunca, a parecer un camaleón. Se lava el cerebro de las mujeres para que sintamos que necesitamos estar delgadas, sexys, deseables o perfectas”.
Imatges de diferents vídeos i fotografies en xarxes socials d'actrius, cantants i models com Jennifer Lopez, Sharon Stone, Gwyneth Paltrow o Adriana Lima.	(Veu en off de la redactora) Y no es la única que ha roto con la tiranía del mundo del maquillaje. Las redes sociales se han llenado, desde hace meses, de cantantes, modelos y actrices mostrándose con la cara lavada.
Pla mig d'Isabel Mastrodoménico. Rètol: Isabel Mastrodoménico Licenciada en Ciencias Sociales y Agente de Igualdad	Estas reivindicaciones que hacen ellas, que en su momento lo hicieron otras actrices o cantantes o figuras públicas, pero que no tenían tanta voz pues por no tener la cuenta de Instagram, pues no llegaban.
Imatges d'arxiu de Julia Roberts pujant descalça les escales de la catifa vermella de Cannes. Fotografia de Julia Roberts amb l'aixella sense depilar. Imatges d'Inma Cuesta en una entrevista i de la portada de la revista que va ser retocada amb Photoshop.	(Veu en off de la redactora) Julia Roberts ya le declaró también la guerra a los tacones en Cannes. Y no es la primera vez que planta cara a Hollywood. Durante otra entrega de premios ya apareció sin depilar. Y en España, Inma Cuesta se alzó contra el Photoshop por esta portada.
Pla mig d'Isabel Mastrodoménico. Rètol: Isabel Mastrodoménico Licenciada en Ciencias Sociales y Agente de Igualdad	Las mujeres queremos ser lo que queramos ser. Si quiero ir maquillada, si no quiero ir maquillada, si quiero ponerme unos tacones o no... pero que sea un deseo propio.
Imatges d'Alicia Keys en el concert de la Champions.	Porque, al final, la clave está en ser uno mismo.

Apunt 33

Vídeo: [El testimonio de la víctima de la violación múltiple en San Fermín: “Me tiraron al suelo, me quitaron el sujetador y los botones del pantalón”](#)

Data: 14/07/2016

Mitjà: La Sexta, Telenotícies Vespre. Durada, 1:34

Resum: Tracta de les agressions i abusos sexuals durant les festivitats de sanfermines el passat juliol a Pamplona i del rebuig social que van trobar.

Detalls escabrosos innecessaris en el relat sobre una violació als sanfermines

L'abordatge de les agressions sexuals a les festivitats de Sanfermín, realitzada per la cadena La Sexta, menciona detalls escabrosos i superflus d'una violació comesa a una jove la primera nit de les festes.

“Una vez dentro me rodearon los cuatro y me tiraron al suelo, en esa posición me quitaron el sujetador y me quitaron los botones del pantalón”. Són elements del ‘com periodístic’ només anecdòtics i no essencials, innecessaris, que tenen efectes negatius.

Doctors, psicòlogues i personal d'atenció a dones agredides, han constatat que les reconstruccions escabroses [per exemple, també: “Intenté escaparme pero no pude, me taparon la boca para que no gritara”], revictimitzen les dones en fer-les reviure el dolor que han patit i de retruc a totes les que han viscut algun episodi de violència.

Les reconstruccions dels fets aporten singularitat al cas i, per tant, tenen un cert valor informatiu, que, no obstant, s'anul·la quan el relat té conseqüències negatives.

Per altra banda, la peça fa una clara definició del no consentiment en la veu d'una feminista: “Y en el último momento pues no quiso seguir la relación y parece ser que hubo forzamiento”. I, l'escena final, amb el lema “No és No”, ho reforça.

La notícia també registra la dimensió de la reacció social. “Ha habido muchas [denuncias de] agresiones de baja intensidad, eso quiere decir que la gente se va concienciando de que no se puede permitir ni lo más mínimo”, diu una activista en referència a la mobilització que va tenir lloc.

S'hi adverteix addicionalment que els actes violents tenen conseqüències pels agressors i posa l'èmfasi en la figura d'ells en comptes de fer-ho en la de les supervivents. “Cerca del 90% de los que han cometido ese tipo de delitos están a buen recaudo, están ahora mismo encerrados”, en paraules de l'alcalde.

“Les reconstruccions dels fets aporten singularitat al cas i, per tant, tenen un cert valor informatiu, que, no obstant, s'anul·la quan el relat té conseqüències negatives”

Transcripció Apunt 33

14 de juliol de 2016

La Sexta / Informativos Noche /

Imatge	Text
Parla la presentadora. Imatge d'un carrer i del portal.	(Presentadora) Comenzaron a agarrarla de los hombros y abrazarla, allí empezó a sentirse incómoda hasta que terminaron metiéndola en un portal.
Imatges de la policia visionant els carrers plens de gent de sanfermines, seguit de la imatge d'una manifestació en condemna de les agressions sexuals. I s'enfoca la pancarta que encapçala la manifestació on s'hi llegeix "No a las agresiones sexistas".	Es lo que cuenta la joven que denunció una agresión sexual la primera noche de San Fermín, lo recoge el atestado policial al que ha accedido "El Español".
Imatge de fons de les persones amb les mans aixecades, i la cita de la noia que explica l'agressió.	Veu en off: "Una vez dentro me rodearon los cuatro y me tiraron al suelo, en esa posición me quitaron el sujetador y me quitaron los botones del pantalón".
Un altre pla de la manifestació ara recull una pancarta que diu "Si ens toquen a una ens toquen a totes" Surten altres plans de la manifestació.	Veu en off: Cuenta que se bloqueó por completo. Continúa dient: "Intenté escaparme pero no pude, me taparon la boca para que no gritara".
Imatges de la policia monitoritzant els carrers de Pamplona on es celebren els sanfermines. Imatges de joves que caminen.	Los presuntos agresores continúan detenidos en prisión provisional y hoy conocíamos la detención ayer de un varón de veinte años, por agredir presuntamente a una joven en Vitoria, en la madrugada del miércoles, la juez de guardia acaba de dejarlo en libertad.
Entra el testimoni d'una activista feminista	"Y en el último momento pues no quiso seguir la relación y parece ser que hubo forzamiento".
Imatge d'un noi amb la cara velada quan el detenen dos policies. I com el posen dins una furgoneta. Segueix el testimoni de l'alcalde.	El alcalde ha vuelto a insistir en la efectividad de los cuerpos de seguridad. "Cerca del 90% de los que han cometido ese tipo de delitos están a buen recaudo, están ahora mismo encerrados".
Foto de policies entrant a comissaria. Apareix el testimoni d'una altra activista feminista.	Una lucha contra las agresiones sexuales que este año se ha hecho fuerte. Iratxe Alvarez / San Fermín en Igualdad "Ha habido muchas agresiones de baja intensidad eso quiere decir que la gente se va concienciando de que no se puede permitir ni lo más mínimo".
Imatges de la manifestació, amb les mans alçades i la pancarta que diu "No és No".	No se cansan de gritar que "NO ES NO".

Apunt 34

Vídeo: [Perros adiestrados para proteger a las mujeres de violencia de género](#)

Data: 24 d'abril de 2016

Mitjà: Antena 3 Noticias 15h. Durada 1' 48"

Resum: Una empresa de Madrid proposa l'ús de gossos ensinistrats per a la protecció de dones en situacions de violència i donar-los seguretat i autonomia a l'hora de sortir de casa.

Gossos ensinistrats: una proposta més de protecció per les dones (Antena 3)

Els gossos ensinistrats són una eina innovadora de protecció per a les dones amenaçades d'un nou maltractament físic. Tot i així, poques se'n beneficien. La peça d'Antena 3 en parla de 17 que se les considera "víctimes d'alt risc" i que han passat un test i 240 hores de preparació fins a aconseguir-ho. El vídeo publicita l'experiència, però no entra en els detalls sobre les vies de finançament, ni si és un servei públic o privat. L'accés a la nova forma de protecció queda sota la incògnita del seu cost real.

Tot i que els gossos són una mesura de protecció en moments d'atac físic i proporciona una certa percepció de seguretat, les psicòlogues consultades, remarquen que no és suficient, ja que no pot substituir un suport terapèutic exhaustiu. Què passa quan el maltractament es realitza per via digital? O quan les amenaces es fan utilitzant els fills, en comptes de ser fetes directament? El recurs al gos ensinistrat no hi arriba.

A diferència de les polseres que s'utilitzen en (també escassos) casos amb ordres de protecció i d'allunyament, generen menys angoixa i alarma, i a més a més, afavoreixen a l'autoestima de les dones, segons un expert en atenció a les víctimes.

“Tot i que els gossos són una mesura de protecció en moments d'atac físic i proporciona una certa percepció de seguretat, les psicòlogues consultades, remarquen que no és suficient, ja que no pot substituir un suport terapèutic exhaustiu”

Transcripció Apunt 34

14 de juliol de 2016

La Sexta / Informativos Noche /

Imatge	Text
Text de la web	<i>Text que acompanya el vídeo a la web «Tolerancia Cero»</i> Dice el refrán que el perro es el mejor amigo del hombre, pero en este caso no. Se trata del mejor amigo de la mujer. Concretamente, de aquella que ha sufrido violencia de género. Una empresa de Madrid -Security Dogs- se dedica al adiestramiento y entrenamiento de perros que sirvan como protección y defensa para aquellas mujeres que han sufrido este tipo de violencia y son vulnerables de volver a padecerla. El uso de canes en otros ámbitos relacionados con la seguridad como la detección de drogas o explosivos, así como la defensa personal, ya ha sido ampliamente probado. Para muchas mujeres en España, la única posibilidad de seguir adelante con su día a día es contar con la ayuda de uno de estos perros de seguridad. La Fundación Mariscal de la empresa Security Dogs no busca solo ofrecer un perro preparado para proteger a su futura dueña, sino que pretende también que la mujer aprenda unas normas básicas que le sirvan para hacerse con él. De forma previa a la entrega del can, se realizan hasta 250 horas de aprendizaje divididas en un curso de formación oficial de guía canino de 20 horas impartido por un centro habilitado por la Dirección General de la Policía, un curso específico de otras 20 horas sobre violencia de género y perros de protección (PEPOS) y más de 210 horas con un adiestrador profesional. El fin con el que se entregan estos perros es disuadir al agresor. Una vez finalizado el proceso de formación, las mujeres podrán pasear a estos perros por la calle con un bozal especial, preparado para que puedan ladrar y amedrentar al posible agresor, pero de manera que se evite el mordisco del animal. En definitiva, se trata de una iniciativa que busca crear un vínculo cercano entre la persona y el animal para que todas estas supervivientes de la violencia de género, puedan salir a la calle con seguridad y confianza, dejando de lado los miedos y temores a posibles agresiones de sus exparejas.
PM comes de la dona que porta un gos lligat amb morrió PM de l'entrenador de gossos PM home simulant ser el maltractador per entrenar el gos	(Entrenador) "Vale Marta, ahora vamos a trabajar sobre la agresión." (Home fent la simulació) "Eh! He ido a casa de tu madre..." (Veu en off) Simulan un encuentro con su maltratador. Marta no se separa de su perro de protección. Durante los entrenamientos la ponen a prueba.

Vídeo /imatge	Text
PG dones amb gossos realitzant l'entrenament en un camp	Revive la violencia que ha sufrido durante 17 años. Está considerada víctima de alto riesgo. (Simulador) He ido a casa de tu madre y no te encontrado en ningún lado.
PM dona amb la cara velada parla a càmera PM entrenador, amb els entrenaments de fons	(Dona) He visto muchas veces la muerte, con él era paliza diaria, eran violaciones, eran vejaciones. (Entrenador) Reviven situaciones que les han surgido para que ella y el perro se encuentren fuertes ante ésta situación que les puede volver a pasar.
PG ensinistrament de gossos a un camp	(Veu en off) Para poder acceder a un perro de éstas características hay que entrenar con él más de 240 horas y pasar un test psicológico.
PD entrenador PD usuària estira de l'arnés del gos, la senyal per defensar	(Entrenador) Vale, ánimo, eso es. Que vaya contigo. (Veu en off) Si su expareja se acerca demasiado Marta debe tirar del arnés, es la señal, el perro se pone alerta.
PM dona parlant a càmera amb la cara velada	(Dona) Yo sé que esa persona va a venir a por mí. Ya estoy más que preparada. Con mi perro, sé que ya no tengo miedo.
PG usuària surt del portal de casa seva amb un gos lligat PG dona i gos passegen pel carrer PM Gemma parlant a càmera, en un banc	(Usuària) Nala, protégeme. (Veu en off) Gemma lleva más de dos años con Nala. Gracias al perro ha vuelto a salir de casa sin miedo. Su agresor se saltó la orden de alejamiento en dos ocasiones. (Gemma) Para mí el salir corriendo no era una opción. Necesito que Nala tumbe a mi agresor y que permanezca en el suelo hasta que yo con el GPS dé la alerta a la policía y vengán a buscarlo.
PG Gemma i Nala passegen pel carrer	(Veu en off) Consiguen ganar tiempo, saben que esos minutos de más pueden salvarles la vida. 17 mujeres en toda España cuentan ya con un perro de protección.

Apunt 35

Vídeo: [El crimen de Pioz, en Guadalajara, tuvo un móvil pasional](#)

Data: 4 d'octubre de 2010

Mitjà: Antena 3 Noticias 2, minut: 23:48. Durada 1' 32"

Resum: La peça assenyala el presumpte culpable del crim de Pioz, a Guadalajara, on va ser assassinat un matrimoni i els seus dos fills i descriu el mòbil com "passional".

Torna el “crim passional”

La peça analitzada on es parla de l'assassinat d'una família a l'agost de 2016 comença amb la frase “El crimen de Pioz, en Guadalajara, tuvo un móvil pasional”. Antena 3 no ha estat l'únic mitjà que ha emprat el terme –també ho han fet d'altres com [El Confidencial](#), [Libertad Digital](#), [El Español](#), [20 minutos](#), [La Vanguardia](#), [ABC](#) o [Cuatro](#), per exemple, entre una llarga llista-.

Partir del vocabulari d'una desafortunada nota oficial -tal com es dedueix de la informació- i vincular conceptes com passió i obsessió, amb violència i assassinat, té efectes exculpatoris perquè per a un cert públic ve a dir que ho ha fet per un amor incontrolable, per molt que per a altres vulgui dir ‘crim masclista’.

El retorn a un terme ambigu pel fet que les persones mortes siguin tota una família i no només una dona està injustificat. A l'hermeroteca hi ha nombrosos casos on l'agressor ha assassinat a persones de l'entorn de la víctima principal, que han estat diàfament identificats com a crims masclistes.

El cas de [José Bretón](#) a Còrdova el 2013 o el de [l'home que va assassinar les seves filles a Moraña](#) (Pontevedra) el juliol de 2015 com una forma extensiva de maltracte contra la seva exparella, són un exemple, així com també el [feminicidi per connexió de Laura del Hoyo](#), que va ser assassinada per l'excompany de la seva amiga, Marina Okarynska –també assassinada-, l'agost de 2015.

La utilització de “crim passional” en comptes de “crim masclista” el porta de nou a l'àmbit privat i amaga les creences patriarcals que hi ha darrere de l'obsessió de l'agressor per la dona assassinada i darrere del propi acte violent, més enllà dels trets patològics i singulars de l'individu.

A més, el terme ‘passional’ [ha servit en el passat com a atenuant](#) per alienació mental transitòria en processos judicials.

La violència és un instrument de dominació i control social sobre les dones que s'utilitza com a mecanisme de manteniment del poder masclista i que pot acabar en feminicidi en alguna de les seves [múltiples formes](#): íntim (quan el comet la parella o exparella de la víctima), no íntim (assassinat comès per un home desconegut amb qui la víctima no tenia cap tipus de relació), familiar, per connexió, per prostitució i lesbofòbic, entre d'altres.

“Vincular conceptes com passió i obsessió, amb violència i assassinat, té efectes exculpatoris”

Transcripció Apunt 35

Dimarts 4 d'octubre de 2016
Antena 3 Noticias 2

Imatge	Text
Parla el presentador.	(Presentador) El crimen de Pioz, en Guadalajara, tuvo un móvil pasional. La Guardia Civil cree que fue cometido por un sobrino del padre de familia. Un joven de 19 años con antecedentes violentos que podría estar obsesionado con la mujer asesinada.
Fotografía del presumpte assassí somrient. Rètol: El juez cree que el asesinato de Pioz, en Guadalajara, pudo ser cometido por un sobrino del padre Imatges de la Guàrdia Civil i el cordó de seguretat. Fotografia de la dona assassinada. Imatges de recurs de la urbanització on vivia la família. Més imatges del cordó policial. Rètol: El sobrino estaba obsesionado con la mujer de su tío	(Veu en off de la redactora) El presunto autor del crimen este joven, sobrino del padre de la familia asesinada. Se llama Patrick, tiene 19 años y la investigación concluye que el móvil del cuádruple asesinato es pasional. Estaba obsesionado con la mujer de su tío, Janaína. El matrimonio parece que había llegado a Pioz, en Guadalajara, intentando perder de vista a Patrick. Desde el primer momento la Guardia Civil le tenía en el punto de mira.
Imatges del Ministre de l'Interior en funcions, Jorge Fernández Díaz Rètol: El sobrino estaba obsesionado con la mujer de su tío	(Declaracions del ministre) Y a los tres días de haberse encontrado los cadáveres del matrimonio y de los dos niños la Guardia Civil ya tuvo una clara sospecha sobre la autoría. Había vivido varios meses, convivido, con la familia y no vivía, no convivía con ellos en Pioz.
Imatges de l'exterior de la casa de la família assassinada. Fotografies del matrimoni assassinat. Fotografia de la dona assassinada amb la seva filla amb la cara pixelada. Fotografia de l'home assassinat amb la seva filla amb la cara pixelada.	(Veu en off de la redactora) En este Chalet, el 18 de septiembre, fueron encontrados los cuerpos del matrimonio y sus hijos de 4 y 1 año. Habían sido brutalmente asesinados un mes antes según la autopsia. El sospechoso huyó a Brasil 48 horas después del hallazgo.
Imatges del Ministre de l'Interior en funcions, Jorge Fernández Díaz	(Declaracions del ministre) Él tenía un billete para ir a Brasil el 16 de noviembre. Cuando se hizo público que habían sido localizados los cadáveres descuartizados de los niños y sus padres, él anticipó su salida hacia Brasil.
Fotografía del presumpte assassí somrient. Imatges de la Guàrdia Civil a la porta del domicili de les víctimes.	(Veu en off de la redactora) Hay una orden de busca y captura internacional contra él. El joven tiene antecedentes en su país: fue detenido con 16 años por apuñalar a un profesor. La investigación descarta cualquier vinculación con el narcotráfico y el crimen organizado.

Apunt 36

Vídeo: [Uno de los presuntos violadores de San Fermín escribe una carta a la víctima: “En su mano está acabar con el sufrimiento inmerecido de cinco familias”](#)

Data: 22 d'octubre de 2016

Mitjà: La Sexta Noticias 2. Durada 1' 20"

Resum: Un dels cinc presumptes violadors de sanfermines escriu una carta des de la presó on acusa la dona agredida de mentir.

Difusió acrítica del relat exculpatori d'un dels presumptes violadors de sanfermines sense contrastar ni contextualitzar

La reproducció del relat exculpatori d'un dels cinc presumptes violadors d'una noia durant els passats sanfermines, José Ángel Prenda, que tant ell com la resta d'empresonats van mantenir davant el jutjat núm. 4 de Pamplona, no aporta informació nova i difon asseveracions que neguen la versió de la dona agredida sense contrastar-les, és a dir, acríticament.

La peça analitzada recull diversos fragments de la carta que ell escriu des de la presó a la dona, on li reclama acabar amb “el patiment immerescut de cinc famílies [...] completament destrossades per una mentida” que, segons ell, va dir “per sortir del pas”.

En primer lloc, tot i que al final de la peça s'informa que Prenda i la resta d'acusats continuen empresonats, no es recorda que el [jutge va decidir mantenir la presó preventiva comunicada i sense fiança perquè “els seus relats coincidents no resistien el contrast amb el vídeo”](#) que varen gravar ells mateixos, on era palesa la total absència de consentiment de la dona, tal com dicta la resolució judicial de presó.

Els experts en agressions sexuals constaten que un dels arguments autojustificadors dels violadors i abusadors sexuals és negar que hagués estat una relació sexual forçada i, per tant, afirmen que la víctima va consentir-la encara que hi hagi proves que demostrin el contrari.

En segon lloc, la notícia no explica que Prenda va fer pública la carta pocs dies després que diversos mitjans filtressin els missatges que abans de viatjar a sanfermines els processats van enviar a dos grups de whatsapp, on escriuen que es proposaven aconseguir burundanga i altres drogues per cometre violacions mitjançant la submissió química.

Per últim, tot i que al final de la notícia s'esmenta que el mateix jutjat de Pamplona ha processat Prenda i tres dels seus companys per [una altra presumpta violació múltiple a Còrdoba](#) on sospita que podien haver utilitzat burundanga, no es relaciona l'apertura de la nova causa amb el llançament de la carta exculpatòria.

“Els experts en agressions sexuals constaten que un dels arguments autojustificadors dels violadors i abusadors sexuals és negar que hagués estat una relació sexual forçada”

Transcripció Apunt 36

Dissabte 22 d'octubre de 2016
La Sexta Noticias,

Imatge	Text
Fotografia en pantalla completa dels cinc presumptes violadors amb samarretes de San Fermín i els rostres pixelats. Zoom in de la càmera que es va tancant sobre la cara de Jose Angel Prenda. Subtítol: Imagen cedida por navarra.com Fotografia nocturna del grup d'homes caminant pel carrer. Subtítol: Fuente: Noticias de Navarra. Fotografia d'un d'ells sense samarreta, amb la cara pixelada, on s'aprecia un tatuatge també amb les lletres pixelades. Fotografia en pantalla completa dels cinc presumptes violadors amb samarretes de San Fermín i els rostres pixelats. Zoom in de la càmera que es va tancant sobre la cara de Jose Angel Prenda.	Veu en off femenina Es la primera vez que uno de los cinco acusados por la violación múltiple en las fiestas de San Fermín habla desde la cárcel. José Ángel Prenda se dirige en una carta a la joven de 18 años que sufrió abusos supuestamente por su grupo de amigos. Le acusa de mentir.
Pantalla partida en dos: a la dreta, plànol mig del presumpte violador; a l'esquerra, capsa de text negra amb el títol "Carta de uno de los presuntos violadores de San Fermín" on van apareixent les lletres del text que diu la veu en off. (veure columna dreta) Subtítol: Fuente: Detrás de la verdad. 13 TV	Veu en off masculina "Si en algún momento le hicimos sentir mal ya lo estamos pagando con creces. En su mano está acabar con el sufrimiento inmerecido de cinco familias. Cinco familias completamente destrozadas por una mentira que estoy seguro, en su día diría para salir del paso. (...) Espero que acabe con esto contando la verdad".
Fotografia en blanc i negre del presumpte violador amb zoom in que es va acostant a la seva figura. Pantalla partida en dos: a la dreta, plànol mig del presumpte violador; a l'esquerra, capsa de text negra amb el títol "Carta de uno de los presuntos violadores de San Fermín" on van apareixent les lletres del text que diu la veu en off. (veure columna dreta) Subtítol: Fuente: Detrás de la verdad. 13 TV	Y se defiende de las acusaciones: "En la vida haría daño a una mujer y esto quiero dejarlo bien claro. Nunca. Que a nadie le quepa la duda de que sería el primero en ponerme enfrente de un maltratador o un violador".
Pla mig de les cames d'una dona que camina pel carrer. Pla detall de la mà d'aquesta dona intentant obrir un portal que està tancat.	Veu en off femenina: Dice que el objetivo de su misiva es pedir perdón pero solo por su comportamiento infantil:

Imatge	Text
Pantalla partida en dos: a la dreta, pla mig del presumpte violador; a l'esquerra, capsa de text negra amb el títol "Carta de uno de los presuntos violadores de San Fermín" on van apareixent les lletres del text que diu la veu en off. (veure columna dreta) Subtítol: Fuente: Detrás de la verdad. 13 TV	"El motivo de esta carta es pedir perdón. Perdón de corazón. Es el perdón de una persona que cuando se ha dado cuenta de su comportamiento se avergüenza de él, de las barbaridades dichas por Whatsapp, del comportamiento de niño en muchas situaciones".
Fotografía en pantalla completa dels cinc presumptes violadors amb samarretes de San Fermín i els rostres pixel·lats. Zoom in de la càmera que es va tancant sobre la cara de Jose Angel Prenda.	Veu en off femenina El acusado continúa en su carta pidiendo perdón pero solo a las mujeres de su entorno:
Pantalla partida en dos: a la dreta, pla mig del presumpte violador; a l'esquerra, capsa de text negra amb el títol "Carta de uno de los presuntos violadores de San Fermín" on van apareixent les lletres del text que diu la veu en off. (veure columna dreta) Subtítol: Fuente: Detrás de la verdad. 13 TV	"Pedir perdón a todas aquellas mujeres que se han podido dar por ofendidas. Tengo amigas, primas y, lo mejor sin lugar a dudas de mi vida, mis hermanas y madre".
Pla general d'un grup d'homes que corren a l'"encierro" de San Fermín amb un cercle blanc al voltant de dos que tenen la cara pixelada. Pla general de la porta dels jutjats de Pamplona que fa un travelling de dalt cap a baix. Pla general de la bandera espanyola onejant al vent.	El autor de la carta y sus compañeros siguen en prisión preventiva por el caso ocurrido en Pamplona y también por otra presunta violación múltiple ocurrida en Pozoblanco, Córdoba.

Apunt 37

Vídeo: [Violación múltiple, agresiones, asesinatos... la indignación por los 'feminicidios' recorre el mundo](#)

Data: 22 d'octubre de 2016

Mitjà: La Sexta Noticias. Durada 1' 30"

Resum: La peça recull les manifestacions contra el feminicidi que van tenir lloc a finals d'octubre a Amèrica Llatina i aborda el fenomen com una xacra global.

La Sexta potencia una mirada global i profunda del feminicidi

La Sexta aprofita les manifestacions del moviment feminista a Amèrica Llatina, després de la violació i assassinat de Lucía Pérez a Mar del Plata el passat mes d'octubre, per parlar de la necessitat d'ampliar la mirada sobre el concepte de violència masclista a Espanya i anar a l'arrel de les causes.

La notícia reflecteix la "indignació" i el cansament mostrat durant l'aturada laboral de dones a Argentina durant el denominat "Miércoles negro" (19 d'octubre de 2016) i les diferents marxes realitzades en diversos països llatinoamericans. A continuació, vincula les mobilitzacions amb la que va tenir lloc a Pamplona l'11 de juliol després de la violació múltiple d'una jove a *sanfermines* i compara la indignació local amb la viralització de la mateixa a Amèrica Llatina.

Consuelo Abril, representant del Moviment 7N, afirma que a Amèrica Llatina "hi ha moviments feministes molt organitzats, i que estan donant una batalla molt important". Per contra, Andrea Momoitio, coordinadora de Pikara Magazine, lamenta les dificultats per aconseguir que les protestes es generalitzin en el nostre entorn: "Nos cuesta mucho identificarnos como víctimas de violencia machista. Yo creo que eso tiene que ver con el tipo de campañas que se han hecho hasta ahora, aunque es verdad que eso se está mejorando".

“Parla de la necessitat d'ampliar la mirada sobre el concepte de violència masclista a Espanya i anar a l'arrel de les causes”

És destacable també que la peça aporta xifres sobre feminicidis a Argentina (235) i Espanya (62) i palesa la diferència quantitativa sense desmerèixer l'abast de la xifra menor: "Ambos datos, absolutamente brutales".

És destacable també que la peça aporta xifres sobre feminicidis a Argentina (235) i Espanya (62) i palesa la diferència quantitativa sense desmerèixer l'abast de la xifra menor: "Ambos datos, absolutamente brutales".

Finalment, s'emfatitza la necessitat d'"ampliar la definició legal de víctima de violència masclista" perquè s'inclouin els assassinats que ara mateix queden fora de les estadístiques que recull el Ministeri de l'Interior que, com apunta Abril, només inclouen a aquelles dones agredides per les seves parelles o exparelles, i no a qualsevol dona "que pugui ser agredida sexualment o maltractada".

Transcripció Apunt 37

Dissabte 22 d'octubre de 2016
La Sexta Noticias,

Imatge	Text
Imatges de la manifestació a Buenos Aires (Argentina). Rètol: 016_TLF. CONTRA EL MALTRATO (permanent durant tota la peça) Imatges de la manifestació a Santiago de Xile. Rètol: "¡Quien ama no mata!" Imatges de la manifestació a Río de Janeiro el 27 de maig. Rètol: "¡Machistas, fascistas, no pasarán!" Imatges de la concentració a Pamplona l'11 de juliol.	(Veu en off del redactor) Con indignación América Latina ha gritado por los feminicidios. El último en repulsa al asesinato de Lucía Pérez, la joven argentina que antes había sido salvajemente violada. Lo han hecho en masa también por casos escandalosos como la violación de una joven brasileña por más de 30 hombres. Movilizaciones numerosas e instantáneas como la que vimos aquí en Pamplona tras una supuesta violación múltiple. Hubo indignación, pero de forma local.
Imatges d'Andrea Momoitio. Rètol: Andrea Momoitio. Coordinadora de Pikara Magazine	(Declaracions d'Andrea Momoitio) Nos cuesta mucho identificarnos como víctimas de violencia machista. Yo creo que eso tiene que ver con el tipo de campañas que se han ido haciendo hasta ahora, aunque es verdad que eso se está mejorando.
Més imatges de las mobilitzacions a Amèrica Llatina.	(Veu en off del redactor) Sin embargo, en Latinoamérica, las protestas traspasan con fuerza las fronteras entre países. La indignación se viraliza.
Imatges de Consuelo Abril. Rètol: Consuelo Abril. Representante movimiento '7N' Més imatges de las mobilitzacions a Amèrica Llatina.	(Declaracions de Consuelo Abril) Se puede decir que existe hasta incluso mucha más violencia que en España. Hay una realidad, hay otra sociedad y lo que sí que es cierto es que hay movimientos feministas muy organizados, y que están dando una batalla muy importante contra este
Imatge de recurs on un home subjecta amb força el braç d'una dona. Infografia amb les dades. Rètol: Mujeres asesinadas por violenciamachista en 2015 Rètol: Fuente: Registro Nacional de Feminicidios (Argentina). Fiscalía General del Estado (España) Imatges d'una manifestació del moviment feminista a Espanya.	(Veu en off del redactor) La cifra de feminicidios en Argentina casi cuadriplica a las asesinadas por violencia machista en España. 235 en Argentina, 62 en nuestro país. Ambos datos, absolutamente brutales. Los colectivos de mujeres advierten de que hay que ampliar la definición legal de víctima de violencia machista.
Imatges de Consuelo Abril. Rètol: Consuelo Abril. Representante movimiento '7N' Imatges d'una manifestació del moviment feminista a Espanya.	(Declaracions de Consuelo Abril) En el sentido de que se habla solamente de pareja o expareja, sino de cualquier persona, cualquier mujer, agredida sexualmente o maltratada. (Veu en off del redactor) Porque muchos casos quedan fuera de las estadísticas.

Apunt 38

Vídeo: [Campanya “Cómo tratar una mujer”](#)

Data: octubre

Mitjà: xarxes socials

Resum: Campanya de sensibilització de la Fundació Balia davant l'augment de la violència de gènere entre els menors.

Una campanya de prevenció del masclisme entre joves el redueix a formes extremes i antigues

Un vídeo de la Fundació Balia dirigit a adults que presuntament han d'educar a menors contra la violència de gènere, desvirtua la realitat del masclisme perquè mostra com a exemple la conducta d'un home masclista, arquetípic, ranci i antiquat.

Ell li diu a una nena: «¿Sabes lo que dicen en mi pueblo? La mujer de la cocina a la cama y por el camino a hostias».

L'escena dificulta que l'audiència identifiqui i revisi pràctiques masclistes —pròpies o alienes—, esteses i subtils avui (control obsessiu, amor romàntic, ciber-assetjament, etc).

A més, com que l'home beu conyac, tendencialment limita el perfil del maltractador al consumidor d'alcohol. Cosa que també impedeix que els masclistes que no encaixen en el perfil no se sentin interpel·lats.

El vídeo demana als adults que eduquin els fills i filles contra les pràctiques sexistes, però com que, de fet, només parla d'abusos dins la parella heterosexual, obvia les altres formes. És a dir, desorienta.

A més, la representació de l'escena masclista només és implícitament negativa per al públic que ja té una certa sensibilitat, però, per qui no la tingui, la nota final que diu «Si no los educamos nosotros, lo harán otros» aporta una perspectiva crítica minsa i inefectiva.

A la web hi ha un bon exemple de campanya de prevenció que està feta per dones joves i parla de les múltiples formes de violència, les òbvies i les subtils:

<http://tribunafeminista.org/2016/11/tres--videos--de--mujeres--jovenes--para--prevenir--la--violencia--de--genero--en--la--juventud/>

“El vídeo demana als adults que eduquin els fills i filles contra les pràctiques sexistes, però com que, de fet, només parla d'abusos dins la parella heterosexual, obvia les altres formes”

Transcripció Apunt 38

Octubre Xarxes Socials

Imatge	Text
Es veu el tors d'un home que beu conyac	A las mujeres les va la marcha.
Mentre fa una calada del cigarro	O tienen un tio que mande a su lado o se van con el primero que pillan.
S'enfoquen les mans	Sabes lo que dicen en mi pueblo?
S'apropa més a les mans de l'home. Se'l sent rient, i s'enfoquen les mans d'una persona menor que es toca una pulsera mentre l'escolta.	De la cocina a la cama, y por el camino ostias.
Es veuen les mans de la criatura seguit del missatge de la campanya.	"Si no los educamos nosotros lo haran otros". Fundación Balia, 15 años educando a menores con riesgo de exclusión.

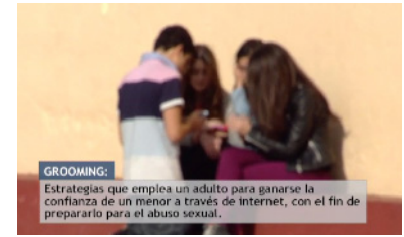
Apunt 39

Vídeo: [Libertad con cargos para el ciberdepredador sexual de Zaragoza](#)

Data: 25 de setembre de 2016

Mitjà: Informativos Telecinco, Sociedad.

Resum: Un ciberassetjador que contactava amb noies menors per internet i els demanava fotos despullades ha estat detingut i alliberat amb càrrecs.

Vídeo sobre ciberassetjament a menors hipersexualitzat i sense explicació preventiva del *modus operandi*

La peça de Telecinco sobre la detenció i l'alliberament amb càrrecs d'un home que assetjava noies menors per Internet i els demanava fotografies despullades recorre a imatges hipersexualitzades i relata el fet sense explicar prou el *modus operandi* del ciberassetjador, de manera que fos més útil per evitar nous casos.

En primer lloc, s'hi esmenta que la policia recomana als menors eliminar "les converses o imatges compromeses" i ho il·lustra amb diverses imatges. Dues d'elles són de noies que es fan una foto en calces i sostens davant del mirall amb un mòbil. I, a més, en una de les fotografies, la càmera fa un travelling des dels pits fins a les natges de la noia.

Són imatges inapropiades per il·lustrar el relat per tres raons.

La primera, perquè, tot i que en cap de les dues es veu la cara de les noies, algú del seu entorn podria identificar-les i això suposaria una violació del seu dret a la intimitat i, per tant, una revictimització.

La segona, perquè certa audiència no sensibilitzada percebrà les noies com a objectes sexuals amb l'única funció de procurar plaer a l'observador.

La tercera, són inadequades perquè incloure-les en una notícia on precisament es critica el tràfic d'imatges de menors amb contingut sexual potència que part del públic adopti una aproximació malsana, en el sentit que, com assenyalava Susan Sontag, experimenti plaer amb la victimització aliena.

En segon lloc, la notícia explica que el detingut va contactar amb 103 noies de entre 13 i 14 anys per les xarxes socials, on es feia passar per una adolescent bisexual i els demanava fotos despullades a canvi de diners o recàrregues de mòbil.

A la peça, una advocada fa notar que els delinqüents en qüestió són persones que «al llarg de cert temps es guanyen la confiança del menor», però, en no aclarir com ho aconseguia, el vídeo no dóna gaire eines per identificar un potencial assetjador.

Sí que ho fa la [nota de premsa de la Policia Nacional](#) sobre la detenció del «ciberdepredador sexual» quan diu que utilitzava tècniques de «manipulació psicològica» com «enviar fotografies prèviament comprades a altres menors per demostrar-los que era una noia com elles» de forma que «vencia la seva resistència».

Hauria estat útil informar sobre tècniques de persuasió per ajudar a progenitors i infants a prevenir el ciberassetjament.

S'hi esmenta que la policia recomana als menors eliminar "les converses o imatges compromeses" i ho il·lustra amb diverses imatges de la mateixa mena. Dues d'elles són de noies que es fan una foto en calces i sostens davant del mirall amb un mòbil

Transcripció Apunt 39

Diumenge 25 de setembre de 2016 Informativos Telecinco

Imatge	Text
Pla mig en contrapicat d'un home al qui no se'l veu la cara assegut en una cadira i amb els braços creuats. Al marge superior esquerre, logotip de la Policia Nacional- M ^o Interior.	
Pla mig d'una taula amb ordinador portàtil. Al marge superior esquerre, logotip de la Policia Nacional- M ^o Interior.	
Pla mig d'una persona amb armilla de la policia nacional amb la cara pixelada que tecleja amb guants de latex a l'ordinador. Al marge superior esquerre, logotip de la Policia Nacional- M ^o Interior.	
Pla mig d'una nena d'esquenes mirant la pantalla d'un ordinador portàtil	
Pla general d'unes noies en bikini somrient	
Pla general de les mateixes noies que envien petons a la càmera	
Pla general de les noies que va en travelling cap a la dreta on una altra noia asseguda a la vora d'una piscina els fa fotos amb un mòbil.	
Imatge detall d'una pantalla on s'escriuen les lletres «puedo verte por cám?». Al marge superior esquerre, logotip «Guardia Civil M ^a Interior»	
Primer pla de les mans i les cames d'un home.	
Pantalla amb imatge desenfocada de cables i teclats d'un ordinador. En primer pla i al centre, il·lustració d'un infant davant de l'ordinador, a la pantalla del qual es veu un home caracteritzat com a mala persona que s'amaga darrere una màscara somrient.	
La il·lustració es desplaça a l'esquerra i apareix una altra il·lustració on un Pla mig d'una dona asseguda a una de despatx que parla a la càmera.	
Subtítol: Arantza López, Asesora Jurídica EKA-OCU	
Pla general dels jutjats de guàrdia de la Ciutat de la Justícia de Saragossa	
Pla detall de la porta de vidre de l'edifici, on es llegeix el rètol « Ciudad de la Justicia de Zaragoza. Juzgado de Guardia. Comunidad Autónoma de Aragón».	
Pla mig en contrapicat d'un policia davant d'un ordinador portàtil amb la pantalla pixelada. Al marge superior esquerre, logotip de la Policia Nacional- M ^o Interior.	
Primer pla de la pantalla de l'ordinador pixelada on s'intueixen imatges d'infants i adolescents.	
Pla general d'un parc on juguen nens i nenes de diverses edats.	
	Veuen en Off: Este joven de 33 años llegó a contactar con al menos 103 menores de entre 13 y 14 años a través de las redes sociales. Se hacía pasar por una adolescente bisexual y les pedía que le enviaran imágenes desnudas a cambio de recargar el saldo para sus teléfonos u ofrecerles dinero Todo un ciberdepredador sexual, en términos policiales, un tipo solitario que con 33 años vivía con su madre. “Personas que a lo largo de cierto tiempo se ganan la confianza del menor”.
	Veuen en Off: Era bedel de una parroquia y fue detenido hace un año por el mismo delito, pero ha seguido actuando: En su domicilio han encontrado 120.000 imágenes, 800 videos y 6000 teléfonos de menores, por lo que no se descarta que pueda haber más víctimas.

Imatge	Text
Pla general d'un grup d'adolescents que miren els seus telèfons mòbils en grup. Subtítol: « Grooming: estrategias que emplea un adulto para ganarse la confianza de un menor a través de internet, con el fin de prepararlo para el abuso sexual».	Por eso la policía aconseja a los padres que asistan a sus hijos en su uso de internet.
Pla mig d'un policia nacional que parla a la càmera.	“Hay que estar con ellos, hay que ponerles horarios. Hay que poner tiempo de conexión.”
Pla general de nens i nenes a un pati d'escola, als qui no se'ls veu la cara, que miren els seus mòbils en grup. Primer pla dels nens i nenes que escriuen al mòbil Primeríssim primer pla d'una pantalla de mòbil on es veu una conversa per whatsapp «Dónde estás? Y con quién? Mándame una foto» Subtítol: «Revisar tus perfiles». Pla general d'una noia amb calces i sostens i la cara pixelada que es fa una foto amb un mòbil davant del mirall. El subtítol s'amplia: « Limpiar contactos» Primer pla d'una noia a qui no se li veu la cara, que es fa una foto en sostens i calces davant del mirall . La càmera fa un travelling des dels pits fins a les natges de la noia. El subtítol s'amplia; « Eliminar conversaciones o imágenes comprometidas» Plànol mig d'un grup d'adolescents, a qui tampoc es veu la cara, amb els seus mòbils a la mà, asseguts a un banc. El subtítol s'amplia; « Bloquear el acceso al contenido» Plànol general dels mateixos adolescents d'esquena Plànol general dels mateixos adolescents de cara. El subtítol s'amplia; «« Informar a los adultos» Plànol mig d'unes adolescents amb els seus mòbils	Veu en Off: Y recuerdan a los menores que revisen sus perfiles en las redes sociales. Que limpien todos los contactos de desconocidos. Que eliminen también las conversaciones o imágenes comprometidas. ..y que instalen aplicaciones para bloquear el acceso a algunas páginas web. Y por último, si creen que pueden ser víctimas del ciberacoso, recomiendan informar al adulto lo antes posible para denunciarlo.

Apunt 40

Vídeo: [Día contra la Violencia de Género](#)

Data: 25 de novembre de 2016

Mitjà: Antena 3 Noticias 15h, minut 0' i 4'19". Durada 5'30"

Resum: Especial informatiu en motiu del dia mundial contra la violència de gènere. S'expliquen diversos homenatges a les víctimes, un d'ells al Palau de la Moncloa, i es difonen imatges d'un portal on un home estira la seva parella pels cabells i l'arrossega cap a dins de la casa.

Imatges doloroses i reiterades d'una agressió i culpabilització parcial de la víctima a Antena 3 Televisió

Antena 3 exemplifica la cruesa dels maltractaments amb unes imatges explícites, doloroses i repetides d'una pallissa a una dona. La televisió dedica una peça extensa (5'30") sobre el dia internacional contra la violència de gènere, en què, a més, responsabilitza les dones agredides que no denuncien de mal educar els fills en la tolerància del maltracte.

Les imatges d'un home que colpeja la seva parella i l'arrossega agafada pels cabells quan arriba al portal de casa seva es reiteren en titulars, en la presentació de vídeo i dues vegades dins del vídeo.

En primer lloc, l'excepcionalitat de disposar de l'enregistrament de l'agressió funciona com un fort incentiu per emetre'l que resulta difícil de rebutjar i, en segon lloc, que es vegi una agressió real pot ajudar a conscienciar. De fet, diverses cadenes, no només Antena3, van emetre les imatges. No obstant, no poden ser els dos únics criteris a l'hora de decidir si es difonen.

“L'excepcionalitat de disposar de les imatges i que poden ajudar a conscienciar, no poden ser els dos únics criteris a l'hora de decidir si es difonen”

La mateixa presentadora adverteix de l'impacte que la cruesa de les imatges pot tenir en l'audiència, però l'exculpació ni impedeix difondre-les ni té en compte el dolor que causen en: a) la mateixa víctima quan en veure-ho a la pantalla, reviu l'episodi; b) en totes les persones del seu entorn afectiu; c) en les dones que experimenten un dolor empàtic, en particular les que estan sent víctimes d'altres homes, i d) en els homes que eventualment també hi empatitzen.

A més, tal com exposen les persones que atenen a dones maltractades, davant la televisió, hi ha agressors que solen utilitzar les notícies amb episodis similars per amenaçar-les en fer-los el mateix si no es sotmeten.

En el terreny de la responsabilització, en el vídeo, la jutgessa especialitzada en violència contra les dones, Hermínia Rangel, afirma que no denunciar per protegir els fills és «el mayor error», ja que, segons ella, com a resultat: «a tus hijos les estás educando en unos valores de maltrato». La qüestió és que la peça no ho qüestiona, no explica les causes de perquè es denuncia poc, dels obstacles que es troben, o del laberint legal en què entren, de manera que la denúncia apareix com a una panacea. Així doncs, enlloc de dir que el maltractador mal educa amb l'exemple, el missatge resultant en culpa les dones.

També són desencertats els termes que fa servir el president de govern, Mariano Rajoy, quan en un acte públic es dirigeix a les dones maltractades: «Hay salida para **vuestro** problema y contáis con el apoyo de todos para lograrlo. El conjunto de la sociedad española está a vuestro lado y os apoya». Per segona vegada, en la peça, en dir «vuestro problema» el focus recau en les víctimes en comptes d'assenyalar el victimari i, encara que diu que la societat està amb elles, minimitza que sigui un problema global.

Transcripció Apunt 40

Divendres 25 de novembre de 2016
Antena 3 Noticias 15h

Imatge	Text
PG d'una plaça de Soria amb sabates vermelles En text «Actos de solidaridad. Día contra la violencia de género» Un grup de 4-5 nois posen papers davant les sabates vermelles.	Imágenes en directo desde Soria. Cada zapato rojo simboliza la ausencia de una mujer asesinada. Hoy es el día mundial contra la violencia de género. Un día para luchar contra situaciones dramáticas como la que van a ver enseguida. Les advertimos que son imágenes muy duras.
PG d'un porter automàtic. En text «Acabar con esto. Día contra la violencia de género».	Esa joven entra en el portal de su casa. Su pareja sale a su encuentro y empieza ésta agresión brutal. Las imágenes las ha difundido la guardia civil que ya ha detenido al agresor. Ha ocurrido en Alicante.
Imatges de plató. PM de les presentadores.	Es tan duro como real. Se resume además en una cifra. 40 mujeres han sido asesinadas en España en lo que va de año.
(04'19") Text en pantalla: «Día contra la violencia de género. Paraguas en la plaza del obradoiro, en Santiago...»	Movilizaciones contra la violencia machista en toda España. La plaza del Obradoiro, en Santiago de Compostela, paraguas negros y blancos. Reclaman un compromiso político y social a éste problema.
Text en pantalla: «...manos moradas en el hospital de Palma.»	Con éste <i>manequin challenge</i> , congeladas como ven, han recordado este día las trabajadoras, las médicas y las enfermeras del hospital de Palma de Mallorca.
Text en pantalla: «Día contra la violencia de género. ...Y homenaje del gobierno a las mujeres asesinadas»	Y en el palacio de la Moncloa, Mariano Rajoy ha presidido un acto en memoria de las 866 mujeres asesinadas en España en los últimos 13 años y además ha enviado el siguiente mensaje a las víctimas:
PM Mariano Rajoy a l'acte de la Moncloa	«Hay salida para vuestro problema y contáis con el apoyo de todos para lograrlo. El conjunto de la sociedad española está a vuestro lado y os apoya».
PG presentadora a plató	presentadora) hace unos días el congreso se comprometía a firmar un pacto contra la violencia de género.
PG presentadora a plató amb un mural digital	En lo que llevamos de año, 40 mujeres han sido asesinadas por sus parejas o exparejas en España. La consecuencia es que 25 niños se quedaron huérfanos. Denunciar es fundamental. 130.000 mujeres dieron ese paso el año pasado. El teléfono de ayuda, el 016, batió una cifra récord: 82.000 llamadas de socorro. Y un dato también para la esperanza. El 90% de esas mujeres que afrontan el problema salen de éste infierno.

Imatge	Text
PG imatges de la presentadora a plató	Hoy en muchos lugares de España hay movilizaciones contra la violencia de género. En Soria, por ejemplo, Susana Peña, los zapatos rojos están recordando hoy a cada una de las mujeres asesinadas.
Zoom out PG plaça de Soria.	(enviada especial) Sí, aquí ya hay más de 200 pares de zapatos rojos que simbolizan ese dolor, ese sufrimiento. Pero que hoy también son una llamada a la esperanza. Rojo es el color del amor. Y la esperanza viene de esos mensajes que han ido hoy dejando aquí: «basta ya», «no lo calles», «cuéntalo» y también nombres de víctimas de violencia de género. Es uno de los muchos actos que se celebran en toda España. Pero hoy también hemos conocido un nuevo caso, unas imágenes brutales, que simbolizan, son una muestra del horror, que nos sigue dejando ésta lacra social.
Text en pantalla: «Numerosos actos públicos en toda España en la celebración del día contra la violencia de género».	(veu en off) Una cámara destinada a captar posibles robos graba ésta brutal paliza a una mujer de 38 años. El supuesto agresor la vigila desde el domicilio, le golpea y la arrastra como un trapo. El presunto maltratador tiene 22 años y ha sido detenido. Llevaban dos años de convivencia y la víctima no había querido denunciar.
PG portal de la víctima d'agressió. L'home arrossega la dona agafant-la pel cabell.	(Herminia Rangel, Jueza violencia género Valencia) Si su vida corre peligro, entra por el juzgado, y en cuestión de media hora o una hora sale con una orden de protección, que va a tener un policía asignado, que la va a estar protegiendo en todo momento.
PM jutgessa Herminia Rangel parlant a la premsa.	(veu en off) Gracias a un vecino que entregó las imágenes a la guardia civil, los agentes han actuado de oficio, en muchos casos las mujeres no denuncian por sus hijos.
PG del portal de la casa de la víctima	(Herminia Rangel) Pues eso es el mayor error, no denunciar por tus hijos, a tus hijos les estás educando en unos valores de maltrato.
PM jutgessa Herminia Rangel parlant a la premsa.	(veu en off) La última víctima de violencia de género estaba embarazada, fue estrangulada en el interior de éste vehículo, su presunto asesino gritaba que ese hijo no era suyo. A los maltratadores no les hace falta ninguna excusa para vejar, pegar o matar, pero un reciente estudio realizado en Andalucía recoge que una de cada cuatro mujeres embarazadas, sufre algún tipo de maltrato y acuden a los servicios médicos con mucha frecuencia.
PG policia col·locant el cordó policial Grua emportant-se un cotxe d'un parc	(Casilda Velasco, matrona) Ocho, diez, doce veces a lo largo del embarazo, y van una vez y otra vez, y no somos capaces de identificar a lo mejor porqué viene tantas veces.
PM Casilda Velasco explicant al reporter	(veu en off) Para atajar con este problema, servicios de emergencia realiza un protocolo que protege a la víctima de maltrato.
PG imatges del <i>manequin challenge</i> de l'hospital de Palma de Mallorca	

Una publicació de:

